

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 292. sz. 1943. december 25 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

A pápa karácsonyi rádiószózatja

Magyarok karácsonya

Írta: Dr. PASS LASZLÓ

Még javában dúl a világháború, de már is készül a terve az új Európának mindkét táborban. Mi hisszük, hogy mint önálló, megnagyobbodott ország kerül ki hazánk a világháborúból. Azt is tudjuk, hogy korunk rohanó fejlődésében mind jobban előtérnek a kontinentális érdekek a rivális világörökösök között és az új Európa elrendezésénél az egyetemes, európai érdekeknek is érvényesülnie kell. Ennek az elrendezésnek nem „subordinatív, hanem koordinatív” rendszert kell megvalósulnia, vagyis úgy, hogy a közös, európai érdekeknek rendelnek alá minden, európai népi érdeket s nem egy-két nagyhatalom érdekeinek egyoldalúan, mert ez később az egész Európa elsorvadására vezetne. Ilyen szempontból az egyes népek helyét, szerepét európai értékük, teljesítő képességük szabhatja meg egyedül. A minenként is, Nekünk olyan tekinthető követelésünk van Európával szemben eddigi európai szolgálataink ellenében, amilyen nem lehet egy népek szemé.

A legújabb, még csak kis körben ismert őstörténelmi, ősrégészeti, fajtörténelmi, összehasonlító nyelvészeti tudományok szenzációs eredményei szerint igazza van dr. Modl indiai bombayi egyetem professzorának, a kiváló őstörténelmes tudósának, aki szerint „az emberiség legősibb és legdicsőbb történelmi nemzete a magyar”. Nem az Ural vidékéről származunk egyedül, hanem az ugorok keleti szárnyára rátelepedő eddigi ismeretlen, művelt lovas „oguz” nép révén káprázatosan ősi és dicső őstörténelmünk van, amiről a régi történelmi iskolák még nem tudtak. E nép révén beláthatatlan évezredekbe nyúlunk vissza ragyogó történelmünk. A legújabb tények szerint téves felfogás az, hogy Európa ősi indogermán föld és rajta idegen jövevény a magyar. Az indogermánok ősnépe Skandinávián át vándorolt be Európába Afrikából, ahol német fajtudósok szerint közös faji törzsről származik a zsidóság eredeti őstörzseivel 6-7000 évvel ezelőtt. Európában viszont már az indogermánok előtt ősi finn ugor és türk népek éltek és civilizálták Európát. Ragyogó kultúrközpontok voltak Itáliában, a praehellén Görögországban, a mikénel szigetvilágban, Kisázsiaiban, Egyiptomban, hazánkban, Mezopotámiában, Indiában, Amerika közepén stb. Ezen ősnépeinket az Európába hatoló indogermán ősnép leigázta és beolvastotta, átvéve ezek kultúráját, nyelvét, mitológiáját.

A modern német fajtudomány szerint, melynek egyik alaptétele, hogy a „nép és faj” nem azonos dolgok, a mai indogermánok faji képének átlag 50 százaléka a magyarság faji képével azonos, ami bizonyítja a meghódított ősnépeink számarányát, kiknek faji típusa ma is megvan az indogermán népek körében. Gróf Teleki Pál szerint hazánkban a kőkorszak kezdetétől fogva az u. n.

„kun” halmok bizonyossága szerint megszakítás nélkül ősi, rokon népeink éltek. Közöttük Kr. e. a III évezredben az az „oguz” nemzet, amely egyenes, vérségi őstünk és amely innét vándorolt keletre, előbb Mezopotámiába mint „oguz” v. gúz, v. ús, v. kassú” nemzet s onnét a kínai határra, onnét Indiába részben, valamint az Ural vidékére hol megszervezte az „onogur” nemzetet. Görögország praehellén őslakói a Kr. e. XVI. századi szintén ősnépeink voltak akiket az árjak meghódítottak, kdsajátítván az ő fényes kultúrájukat. Ez az oka annak, hogy dr. Atzél József kutatónk a klasszikus görög nyelvben kb. 3000 „magyar” szót talált. Hogy nem tévedett, annak ma már megvan az abszolút bizonyítéka az u. n. „sumir” nyelvben. A tudományos körökben még ma is eléggé ismeretlen „sumir” nyelv a mezopotámiai ásatások idején került elő habloni kultúr-rétegek alól sok ezer ékíratos cseréptáblán, amelyek 5-6000 évesek. E nyelv a szaktudósok szerint „uralalt” nyelv. — Mivel ez a nyelv a cseréptáblák írásakor már csak a sémiták irodalmi nyelve volt századok óta, azért erős idegen hatás és torzítás van rajta. Ha azonban módszeresen lefejtjük ezt az idegen réteget róla, akkor ez a nyelv, az emberiség legelső, hihetetlen nagyműveltségű népének a nyelve, nemcsak ural-altáji, hanem a magyarral azonos. Ezen álláspontomat érveim alapján korunk egyik legnagyobb, külföldi szaktekintélye elismerte. E nép igazi neve nem „sumir” volt, ez csak „emeszál” tájbeszédű alakja a névnek, hanem „sungár”, mert így írták az egyiptomi és héber íráskor is sémita torzítással. A sungár nép keletre vándorolt be Mezopotámiába s újabb elég komoly nyomok szerint Ázsia és Amerika között volt az őshazája egy csendesóceáni, óriási földrészen, mely később kb. 12.000 éve az óceánba süllyedt. Innét áradt szét a világhossz, a kultúra a világra espedig a magyarság egyenes ősnépeitől! Ma még hahotázna ezen sokan, kivált a hátrányosan érdekeltek, de évtizedek múlva külföldi elemi iskolákban is fogják tanítani. Az európai kultúra is a mi ősi rokon népeink révén áradt el itt Európában a keleti központoktól s a mi meghódított ősnépeink tehetségünkkel fogva idegen nyelven, idegen néven továbbra is kiváló munkással, apostolai voltak ennek a kultúrának, amint ezt az európai lángelmék fentmaradt arc-másainak és neveinek a tudományos elemzése bizonyítja.

És hogy mit tett ezért az Európáért az utolsó ezer évben a Kárpátmedencébe visszajövő lovagias hősi nemzetünk, arranézve elég arra utalnom, hogy az egész világ minden katolikus templom tornyában megszólal a harangszó minden déliben, hogy hirdesse a magyarság európai szolgálatát. A török világ idején 200 évig ma-

gunkra hagyva is megvédte Európát, miközben feláldoztuk nemzetünk legjava 75 százalékát. Mátyás király idején 5 millió magyar élt a földön, annyi mint ugyanakkor angol Angliában és 200 évi élet-halál harc után egy millió 200 ezerre apadt le a magyarság lélekszáma, szaporodás helyett. De ez nem az egyetlen eset volt! Ha ma bármely európai nemzet népének a 75 százalékát feláldozná hazánk védelmében, akkor ezzel csak a tökéltartozása egy részét fizetné vissza nekünk kamatok nélkül! Európa megmentéséért hozott áldozataink nélkül ma 50-60 millió magyar volna a földön és nem volna „kis nép”! Ezenkívül még aránytalan mértékben hozzájárultunk lángelménk, feltalálók, művészeink révén az egyetemes európai kultúrához is. Vannak intézményeink, amiket lemásoltak nyugati nemzetek. Alkotmányunk, mivel ősi, élő jogállományunk írásba foglalása volt csak az Arany Bulla, legelső az egész világon a mai népek között. A vallás-szabadság törvényét mi alkottuk meg legelőször az egész világon. Nemzetiségi politikánk páratlan példája a szászok Arpad kori „Goldener Brief”-je, mely teljes kulturális autonómiát és statum-alkotó jogot biztosított e bevándorolt nemzetiségünknek. Európai értékünk megállapításánál más népek számára Isten amaz elemi, erkölcsi parancsa az irányadó: „Tiszteled apádat!”

Mi rólunk mi nélkülünk nem lehet európai döntést hozni, mint Trianon bizonyítja! Mi magyarok, mint az emberiség legelőkelőbb, legnagyobb kulturális teljesítményű, legősibb múltú nemzete csak teljes önállóságban, ősi életterünkben bírjuk és akarjuk teljesíteni európai hivatásunkat a jövőben a magunk Géniusza, a magunk módja szerint.

Mivel a nemzeti önállósághoz a nemzet anyagi, szellemi és erkölcsi erőinek a teljessége is szükséges, befelé is megvan ennek az alapfeltétele. Ma minden bajunk végső forrása erkölcsi, azért mert társadalmunk többsége még ma is egy olyan ősi világszemlélet alapján él, aminek erkölcsi vetülete közösségi szempontból káros. Ez a világszemlélet a „naiv realizmus”, a maga egocentrikus és materialista etikájával. Ezt a világszemlélet alapjaiban semmivé zúzta a modern tudomány, kimutatván, hogy „anyag” lényegében nincs, mert az süfirtett „energia”, viszont az ember az „élő lélek, élő test és szellem” hármasságának az egysége, existenciája pedig lényegében szellemi, ami a Kosmosz Urához utalja. Nekünk világszemléletünk feltétlenül nemzeti érdekből is. Tényleges keresztényiségünk elvilágiasodott, mert kores keverék a materialista, egocentrikus „naiv realizmus”-nak és a történelmi kereszténységnek, viszont végtelen messze van Krisztus teocentrikus világától és életétől. E megújuló vallásosság és erkölcsiség alapelve az adósságtudat másokkal szemben, alktól értéket kaptunk, valamint az igazi büszkeség, emberl méltóságérzet, hogy ne legyünk becselen élősdiek, kitartottak páratlan múltú nemzetünk kö-

Lesz-e angyal Oláh Máriából?

Karácsonyi gondok

Írta: KARÁCSONY SÁNDOR

Nem igen hinném, hogy valaki is e lap olvasói közül személyesen ismerné Oláh Máriát. Bemutatom tehát, hogy aztán nyugodtan, gátlás és feszélyezettség nélkül beszélhessek sorsa és állapota felől.

Ötödik elemista Oláh Mária kint valahol a perifériáról, baraklakok természetesen. Én bizony arról sem állok jót, nem ragadós-e némileg a keze hiszen neveltetése a szülei házában alig ha lehetett idáig makulátlan, mások az erkölcsi elvek Debrecennek fentemlített fertályában. Bajos azoknak szigorú különbséget tenniük enyim-tied között, akiknek az életben végzetes egyoldalúság következtében teljes-tökéletesen hiányzik az „enyim”, lévén minden mindenkiben kivétel nélkül mindig a „tied”.

Igen csak ragadós az Oláh Mária keze, hiszen egész kicsi valója ragad szörnyűségekben. Ugy, ahogy van, veszedelmes közvetlen közelében tartózkodni, olyan nagyon ragad mindene. Elragad az emberre kosz, piszok, szenny, élősd, csata, ami egyébként bájos gyermeki lényét idegen réteg gyanánt vastagon lepi. Nincs az embernek olyan érzékszerve, amely élénken hirt ne adna róla és élesen ne tiltakozzék ellene, hogy Mária pillanatra ott tartózkodik társadalmunkban, előtűnik, mögöttünk, jobb, vagy balkezünk felől, in der Reichweite, mondanám, ha német nyelven mesélnék szegénykéről.

Már az is nagy vívmány,

hogy egyáltalában megeshetnek ilyesmik és Isten után egyes-egyedül a tanítónéni személyes érdeme. Mert nem olyan egykettőre v. pláne magától értőden beállott viszonyulás ám ez az imént vázolt: Mária meg egy úrféle egymás közelében. Mikor első ízben kellett ennek a beiskolázási törvény értelmében megtörténnie, igen rosszul érezték magukat a tanítónéni a legmegátalkodottabb ötödikes növendéke hasonlatosképpen. Tanítónéninek egész belső része remegett, sőt hullámzott a tömeges retkesség láttára, a keletlen sikoltozás hallatára és a terjedező gyanús illatok első szippantására már. A kisleány meg ott állott és ott ritt, orrából dacosan felszegett fejével, összeszorított ajak nélküli szájjal, négyeszegetes arcával, sanda szemeket vetve az ismeretlen vagy nagyon is ismertnek vélt ellenségre gyűlöletteljesen.

Nem mondom, tanítónéni is ember, húsból és vérből, legkevésbé pedig idegből egybegyúrt, anyja méhétől bűnös, esendő és gyarló teremtménye Istennek, egy darabig bírta türelemmel azt a buta és indokolatlan akaratoskodást, azután alaposan leteremtette érte Máriát, elkerítve a nemjőjét szurtos és maszatos voltáért és sok minden egyéb közt. Mondjam, ne mondjam, ha nem is mindjárt első inradára, de napok múltán bizony még „házi fenyegetben is részesítette”.

Éppen egy ilyen fenyegetés közben történt valami amit modern

zösségében. Feltétlenül szükségünk van egy országos, intézményes, az egész társadalmunkra kiterjedő nemzetevelésre is, amely minden alkalmas eszközzel magyarrabb magyarrá és nemzetebb nemzeté tesz minket. Ez mind alapfeltétele a magyar önállóságnak, jobb jövőnek, magyar nagyságnak.

December 21-én, a nap-éjfordulat idején írom e sorokat. Ez a nap ősrégi magyar ünnep volt valaha, mert ezen a napon ünnepelek őseink a világszág győzelmét a sötétségen. Ez a nap a győztes Nap ünnepe volt. A római birodalomban Kr. u. 354-ben e pogány hagyomány kiszorítása végett, rendelték el a római papok, hogy ne Epiphánia ünnepén hanem ezen a napon ünnepezzék szentül a hívek a Világ világszágának a születése tényét. E nap későbbi naptárreform révén dec. 25-re toldott. Nálunk máig is megmaradt az ősi neve, a „karácsony”, melynek ősi alakja a

„Gara Sun” s azt jelenti, hogy „Ragyogó Nap” (t. i. ünnepe, v. napja). Családnévben is fentmaradt azonos értelemmel, mint talizmán név a névmágia korából. A mai, háborús Karácsonyban egybeolvad a kettős jelentés: Krisztus világszágának, ragyogó napjának az ünnepe ez, melyet azzal a hitte ünnepeinkkel, hogy a sötétségből feltámad a hajnal, a Ragyogó Nap, a Krisztusban való megújulás Napja és szétárasztja az Igazság, Emberség, Becsület, Szeretet és Béke éltető sugarait a világ népeire. Ez a Nap elsősorban a magyarok Ragyogó Napja „Karácsony”-ja lesz, melynek feljöttében ki tudja, hány ezer esztendő óta hisznek apáink, anyáink.

TOKES FOTO
MŰVESZI KÉPET KÉSZIT
VASÁRNAP IS NYITVA

mai világunkban is bizvást nevezhetünk „deus ex machina“-nak. Tanító néni nem elvakultan büntetvén, sőt szeretve is a lehetőséghez képest Máriát, ráért őt közben szemmel is tartani. Ez volt a szerencse. A jelenet rövidebb ideig tartott, min elbeszélhetem, de egy hosszú életre belégett a fotográfiája tanító néni puha, jó szívébe. Ahogy ugyanis elkapta a kislány tekintetét, megdöbbenve állapította meg, hogy az akkurát olyan, mint a mindenünnen kihajkurázott, elkurgatott, meg rugdalt kutyák gyanakvó, lapos, ragaszkodó és mégis ellenséges ideoda vizslatása.

Nyomban megértette ekkor tanítónéni, hogy ezzel a gyermekkel más nyelven kell beszélnie, mint ahogy idáig mások beszéltek vele, vagy ahogy akár csak ő maga is értekezett. Hiszen ezt a mai szent napig mindenki ültötte-verte, nyomorgatta, taszította, hátbavágta, rugta, pofozta, szidta, gyalázta, főkép pedig riktározta kedve vagy szeszélye szerint. Azt mondta hát neki mindjárt másnap délelőtt:

— Te, Mária, ezentúl te tartod tisztán a táblát, megértetted?

Mária rángatta a vállát, nézte konokul a nagylábaújját és még azt sem válaszolta rá, hogy papucs.

Tanítónéni hozzátett tehát még egy-két zokszót a kitanításhoz:

— Most már én igazán csak benned bízom.

Felragyogott mindezek hallatára Mária eddig bádogtényű tekintetében valami drága, ismeretlen fény-e, vagy melegség, magam sem tudom. Elég az hozzá, hogy attól kezdve olyan ragyogóra nyalta a vizes rongygyal a táblát akárcsak a fekete szurok. Három hétre rá meg, valami beszéd és értelemgyakorlati beszélgetés alkalmával, már fel is nyújtotta az újját, igaz, hogy egyelőre csak félváll magasságra, de mégis csak annak jeléül: akár hiszik, akár sem, részt tudna és részt is óhajtott venni a közös szellemi megerősítésben.

Telt mult az idő, Mária már annyira emberszámba kezdett menni, hogy kiművelt emberfő mivoltára immáron féltékenyen vigyázni is kénytelenült. Röstellem váltig, hogy ilyesmiket kell bevallanom róla, de hát nincs különben: össze, vissza hazudozott az istenadta, annak a kedvéért, hogy elhiessük, egy idő óta rendszeresen mosdók otthonában, a barakváros valamelyik nyomorúságos kis vackában, ha igaz. Hát nem volt igaz. Lavort, törülközőt, szappant kifantáziált magának az árva, de hát a végén belevesztett mégis. Egyfelől azt már nem tudta — megfelelő tapasztalatok és élmények hián — elmesélni, hogy mosdanak lavorból, szappannal és törülközővel, másfelől a zöldkeresztes nővér is rávallott szörnyen, hogy azt mondja, dehogyan van önökük lavor, szappan meg törülköző, dehogyan van...

A napokban héthetárraszóló örömmel sugározta világga tanítónéni az adventi nagy örövendetes üzenetet.

— Tessék már elképzelni. Az ünnepélyen betlehemet játszanak és én leszek az egyik an-

gyal. Angyal leszek, tanítónéni én fogom a betlehemet félfelől. Fehér ruha lesz rajtam, angyal leszek.

Durcás, gyanakvó, cs. gya. kis arca egészen beleszépült. Hát hogy is ne Oláh Mária baraklakó kis nyomorultja fehérruhába öltözködjik, angyal lesz és a betlehemet fogja félfelől. Megtisztító, megszépítő, boldoggá tevő ereje van az ilyesminek.

Híre szaladt a nagy örömnök barakokszerre és az iskolában osztályokszerte egyaránt. És ez volt az öreg hiba, hiszen ilyenformán igazgató-úrnak is a fülébe jutott. Azon nyomban konferenciára hívta össze az ügyben az egész tanítótestületet.

Valljuk meg őszintén, tiszta színvaló igaza volt az igazgató úrnak, ekképen cselekedvén. Ő felelős a rendért, meg az iskola jó hírnevéért is, ugyebár. Hát hogy is volna az lehetséges, hogy egy karácsonyi ünnepélyen egy kéteshírű családnak maga személyében nem különben rosszmagaviseletű tagja legyen angyal és gyászolókörmű, retkes kis kezével tartsa a ragyogóan fehérre sikerített betlehemet félfelől — gondolatnak is groteszk, nemde?

Tanító néni ugyan hűséges védőügyvédjévé bátorodott szegény kis védencének, de nem használt az semmit. Szóli egyedül maradt, a tantestület igazgató úrral az élen Oláh Mária angyalsága ellen látta jónak dönteni.

Nem lesz angyal Oláh Máriából idén karácsonykor szomorodott szívvel adom tudtára mindeneknek, kiket tán sorsa érdekel. E nagy szomorúságban halvány kis örömem szerény mécsvilága világol csupán hogy nem lesz angyal helyette senki sem. Ennyit azért mégis kiharcolt érdekében tanítónéni nagy ékesszólása, belátta igazgató úr, meg a tanító testület is. Ne fogja a betlehemet se egyik fél felől, se másik fél felől senki ha már Oláh Mária egyik felől se foghatja. Nem szabad ilyen előrehaladó stádiumú örömet ilyenkor már egészen és mindenesül megsemmisíteni, sőt meg szegényíteni. Nem lesz angyal idén Karácsonykor sem Oláh Mária, se senki Nagydebrecen egyik külterki iskolájának karácsonyi ünnepélyén.

Szomorú karácsonyom lesz az idén. Sajátmagam gyermekeinek széles örömebe beleszomorodik Oláh Mária elrontott öröme. De ez még minden gyász feketeségében a kisebbik baj lenne. Nagyobbik fele a szomorúságomnak abból a kietlen gondolatból táplálkozik, hogy ezerkilencszázegynehány esztendő multán mai napig változatlan a helyzet, Krisztus és a kisdetek közé odaállanak a hú tanítványok és Krisztus ellenes pedagógiával „viselkedve“ meggátolják amazok találkozását. Pedig Krisztus ma is változatlanul azt mondja, amit akkor mondott: hogy engedjétek hozzám a kisdedet. Oláh Mária megtisztálkodott, fehérbe öltözött, a betlehemet szeretné fogni félfelől. Ti csupa rendes bünnélkül való, korrekt emberek: engedjétek hozzám a kisded Oláh Máriát, meg a többi Oláh Máriákat, ne álljatok közibétek, engedjétek hozzám őket, hiszen övéké a mennyeknek országa!

Nevelnél a csata karácsonykor éri el tetőpontját

A délolaszországi Ortana valósággal „kis-Sztalingráddá” vált, - a németek minden házat keményen védenek Karácsony előtti hajnalon súlyos légitámadás érte Berlint Hivatalos nyilatkozat: Törökország magatartásában nem várható változás

Karácsony szent ünnepe sem hozott fegyvernagyvást a harcokban. Ugy a keleti, mint a délolaszországi fronton változatlan erővel dül a küzdelem. Még a légháború sem szünetel, Berlint éppen Karácsony szombatjának hajnalán érte súlyos légitámadás.

Egyedül XII. Pius pápa esendítette meg karácsonyi szózatában a béke szelid harangszavát. Bármennyire is a fegyverek most a szó, bizonyára felfigyelnek a pápa szavára a népek és nemzetek.

A KELETI FRONT

helyzetéről 1943 karácsonyán átfogó képet fest Hallensleben német katonai szakíró.

Ezt a helyzetet — írja — a déli és középső szakaszon erős német ellentámadás az északi szakaszon, Nevel térségében erős szovjet támadások, de eredményes elhárítás jellemzi.

A várható téli harcok küszöbén a kiindulási helyzet ma egészen más, mint az első évben. Amíg 1941. karácsonykor a német sereg sorozatos győzelmek után első ízben volt kénytelen a szovjet seregek elnyomása következtében megállni, és amíg 1942 karácsonykor a szovjetek első nagy ellenállalkozása folyt, a mostani harmadik karácsony a németek aktív módon tevékenykednek a keleti arcvonalon.

Kezdeményezéseik az egyes szakaszokon annyira kibővültek, hogy mögöttük összefüggő térsímerhető fel. Valószínűleg arra törekednek, hogy visszanyerjék a kezdeményezést azok a pontokon, amelyeken teljes erejének latbavetésével a legnagyobb eredményre nyújt kilátást. A németeket megint az az alapelv vezeti, hogy az ellenséget felőröljék. A harcok súlypontja a Neveltől délnyugatra eső terület. Ezen az arcvonalon a szovjet csapatok továbbra is erős nyomást gyakorolnak a német állásokra. Ugy látszik azonban, hogy a németek itt is nagyobb erővel rendelkeznek és eredményesen szállnak szembe az ellenség átörési kísérleteivel. A csata még folyik a valószínűleg karácsonykor éri el tetőpontját. A bolsevisták veszteségei rendkívül nagyok.

A többi szakaszon lényegtelen kivételektől eltekintve, a helyzetet a németek műveletei határozzák meg. Mannstein vezértábornagy vállalkozása tovább folyik. A német jobbszárny már napokkal ezelőtt megkezdte a harcot a Teterev szakasz birtokáért. Recsától északnyugatra a németek szintén ellentámadásban vannak, Gomelől nyugatra dél felé irányuló előretörések során során nagyobb terepszakaszok visszahódítása után sikerült egyesíteni egy másik német harci csoporttal és itt jelentős arcvonal-megrövidülést hajtottak végre. Kirovgrádnál a német támadás tovább halad.

Mindenből kiviláglik, hogy a német hadvezetés ezidőszerint főfigyelmét az arcvonal déli és középső szakaszaira irányítja, míg a bolsevisták északi irányban akarják kiterjeszteni a harcokat. A németek azonban erre jól felkészültek, mert állásaikat egy évi munkával szilárdan kiépítették. A téli csata tehát — így végződik a fejtegetés — a szovjetre nézve nem indul kedvező előjelek között. A mostani karácsony a német arcvonal a téli tapasztalatokra támaszkodó elhárítás és az újra feléledő támadószellem jegyében áll.

Ortona körül öltöttek nagy méretet a harcok. Mint egy napolyi jelentés említi, Ortona valósággal kis Sztalingráddá lett. A németek minden talpalatnyi földet, minden házat szívesen védenek. A hullámzó harcoknak még mindig nincs vége, a tegnapi német hadijelentés azt közli, hogy az angolszások minden támadása meghiúsult.

TÖRÖKORSZÁG magatartásának kijegécsedése körülbelül befejeződést nyert.

Szaradzoglu miniszterelnök elnöklésével csütörtökön Ankarában összehívta a minisztertanács.

Illetékes török helyen kijelentették, hogy a kairói tanácskozások és az azok nyomán elhangzott nyilatkozatok óta a nemzetközli helyzet Törökországgal kapcsolatosan nem bővült új fejleményekkel. Törökország jelenlegi állásában, amelyet Menemendzsoğlu török külügyminiszter annakidején világosan körvonalazott, a közeljövőben nem várható változás.

MI KÖVETKEZIK?

— ezt a kérdést teszik fel — mint londoni tudósítások mondják — angolszás körökben. Az új német fegyverekről és a légi támadások bejelentett megtorlásáról folyik állandóan a szó. Azt hangoztatják, hogy el kell készülni a háború újabb borzalmaira. Hivatalos tennyezők is azt hangoztatják, hogy a háború nehéz szaka még csak ezután kezdődik.

TITO

jugoszláv partizánvezér szerepe most kezd kibontakozni. Szövetséges körökben úgy tudják, hogy Titonak a szövetséges haderő tábornagává való kinevezése bizonyítja, hogy esetleges balkáni angolszás partraszállás esetén az inváziós csapatokat Tito parancsnoksága alá lehetne helyezni. Valószínű, hogy a partizán arcvonalat rövidesen első balkáni arcvonalaként fogják emlegetni.

BOLIVIÁBAN

a nemrég lezajlott államcsíny nyomán kelt izgalmak nem csillapodtak le, sőt tovább terjednek. Éles amerikai sajtótámadások hangzanak el az új bolíviai kormány ellen. A „New York Herald Tribune” montevidói tudósítója éles támadást intéz az új bolíviai kormány ellen, amelyet az Argentinában most hatalmon levő katonai rendszer támogatói és mintájul szolgál neki. Az argentinai forradalmi blokk, amely programját és módszereit a nemzeti szocializmusból sajátította ki, ugyanazt a taktikát követi, amelyet Argentína olyan eredményesen alkalmazott, amennyiben szintén megszerelte Washington hivatalos elismerését s ezzel biztosította magát minden külső befolyás ellen. A forradalmi blokk csupán ezért jelentette ki, hogy az egyesült nemzeteket támogatni akarja és az előbbi uralmi rendszer által vállalt kötelezettségeket teljesíteni fogja.

hangzanak el az új bolíviai kormány ellen. A „New York Herald Tribune” montevidói tudósítója éles támadást intéz az új bolíviai kormány ellen, amelyet az Argentinában most hatalmon levő katonai rendszer támogatói és mintájul szolgál neki. Az argentinai forradalmi blokk, amely programját és módszereit a nemzeti szocializmusból sajátította ki, ugyanazt a taktikát követi, amelyet Argentína olyan eredményesen alkalmazott, amennyiben szintén megszerelte Washington hivatalos elismerését s ezzel biztosította magát minden külső befolyás ellen. A forradalmi blokk csupán ezért jelentette ki, hogy az egyesült nemzeteket támogatni akarja és az előbbi uralmi rendszer által vállalt kötelezettségeket teljesíteni fogja.

Német hadijelentés

A német vezérő főparancsnokság közli:

Nikopoltól délre Kirovgrád térségén és Cserkaszitól délnyugatra csütörtökön csak helyileg elhatárolt harcok voltak.

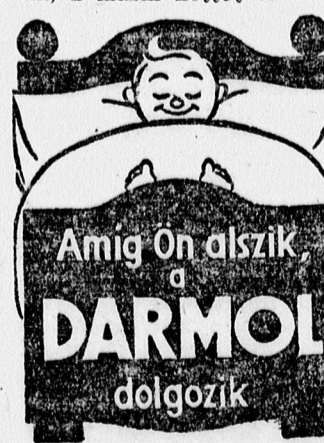
Zsitmiről keletre és Korosztól délkeletre a szovjet gyegebb támadásai összeomlottak. 15 ellenséges páncélost megsemmisítettünk.

Recsától északnyugatra saját támadásunk a szovjet szíves ellenállása ellenére további előrehaladást ért el.

Berezinánál egy hídfő elleni ellenséges támadásokat az ellenség nagyobb veszteségeivel elhárítottuk és 32 szovjet páncélost szétlőtünk. Zlobintól északkeletre a szovjet több hadoszállal támadásra indult. Itt nehéz harcok dúlnak.

Vitebszk térségén az ellenség csütörtökön folytatta erős támadásait. Elkeseredett harcokban helyi betöréseket elre szeltek és 71 páncélost megsemmisítettünk. A Kirovgrádtól délkeletre folyó harcokban átváltozóan megállta a helyét a 11. sziléziai páncélos hadoszállal, Hanser - vezérőrnagy vezetésével.

Az északi Jegestengeren december 22-én este öt szovjet gyorsnaszád sikertelenül megtámadott egy német kíséretet. Kemény harcokban három szovjet gyorsnaszádot elsúlyvesztettünk, a másik kettőt tűzérsegi

Nagy táncos szilveszter-est a Bikában

Foglaljon asztalt a főpincérnél, vagy a 27-99 telefonszámon.

Mizsel súlyosan megrongáltuk.
A délolaszországi arcvonalon csütörtökön az ortonai szakasz zivertelével nyugalom volt. Ortona városától délre és délnyugatra csütörtökön is az ellenség erős tüzérségi tüzzel, páncélosokkal és csatapultokkal támogatva. Ezekben a harcokban különösen kitűntette magát a Heibrich altábornagy vezetése alatt álló ejtőernyős vadászadosztály példás helytállásával.
A december 24-re virradó éjszaka több brit gyorsnászádcsoport vadászbombázók támogatá-

sával a La Manche csatorna északi kijáratánál ismétellen támadott egy német kíséretet, amelyet előzőleg angol messzeshordó lövegek sikertelenül löttek. Egy brit gyorsnászádot elsüllyesztünk, kettőt pedig olyan súlyosan megrongáltunk, hogy elvesztésükkel kell számolni. A német kíséret teljes számban és említésre méltó károk nélkül elérte rendeltetési kikötőjét. A német tengerészeti parti útegek löttek Doverben, Dealban, Folkestoneban lévő célokat.
Brit bombázók december 24-én

a koraregeli órákban ismét terror-támadást intéztek Berlin lakossága ellen. Egyes városrészekben jelentős károk keletkeztek. Az ellenség ezenkívül tervszerűen bombázott Aachenben nagy becsben álló német művészeti és kulturális helyeket. A Dom és a városháza erősen megrongálódott. A koronázási terem elpusztult. A légvédelmi erők különösen nehéz elhárítási viszonyok között eddigi megállapítások szerint 19 ellenséges bombázó löttek le.

ges sajtó is kénytelen elismerni, hogy a támadások inkább megkeményítették a lakosság szellemét. Ezt a csaját eddig megnyertük és a jövőben is mind meg fogjuk nyerni. Ami az okozott károkat illeti, minden elkészület megőrizni, hogy szétrombolt városrészeket felépítsék, hogy azok még nagyobbak és szebbek legyenek. A győzelmes béke után hamarosan eltűnnek majd a romok. A miniszter felhívását a közzönet szavaival végezte és a lakosságnak üdvözlését és jókívánásait tolmácsolja a karácsonyi ünnepek és az újév alkalmából.

ASPIRIN
BAYER
csak Bayer KERESZTES TABLETTAKBAN valódi!
MAGYAR GYÁRTMÁNY

Ez legyen az utolsó háborús karácsony!

El kell következnie az igazság és méltányosság alapján álló békének, hirdette a pápa rádióbeszédében

XII. Pius pápa pénteken délután a vatikáni rádió útján karácsonyi szöveget intézett a világ népeire.
Bevezetőben a Szentatya rámutatott arra, hogy Karácsony ünnepét ez évben is a fegyverek vad lárma zavarja meg és az emberiség elkéseregetten marcangolja egymást. Egyedül Krisztus, aki a bűn nyomozó rabságától megszabadította az emberiséget, képes arra, hogy az igazi útra visszavezesse a világot. Önála az Újszülött Gyermekek jászolánál találtak vigaszt és bátorítást a szenvedők.

nagy vigasztalásra, amelyet a hit ad nekünk. Akiknek nincs reményük, szörnyű szakadék előtt állanak, kezük a semmibe nyúlik. A hívők nyugodt lelkiismerete tudja, hogy az égben örök otthonuk áll készen. Aki ilyen hitből merít belső biztonságot erkölcsi erőt, az nem pusztul el. Mindenkit terhel felelősség a mai időért. Most össze kell fogni, hogy felelősen az új szociális világ Krisztussal.

hagynia a fényes templomokat és kápolnákat, mert rombadőltek.
Köszönetet mondott a Szentatya azoknak akik ilyen esetekben életük kockázatásával mentették ki az Oltáriszentséget a templomokból. Helyezzük a Gyermekek Jézus lábához kérésünket, hogy ez legyen az utolsó háborús karácsony, — mondta a Szentatya —, majd azt fejtegette, hogy az anyagi és szellemi pusztítás ma már olyan mértéket öltött, hogyha tovább tart, kimondhatatlan borzalmat jelent mindkét hadviselő számára.

Három szovjet naszád elsüllyesztése

Berlin, dec. 24. Egy német hajókaravánkísérő hajó Norvégia északi partja előtt öt támadó szovjet gyorsnászád közül háromat elsüllyesztett, a többit tüzérségi tüzzel megrongálták. — (MTI)

Észak-Franciaországban a németek rakétaágyúkat állítottak fel

Berlin, december 24. (NST.) A „Bund“ című svájci lap londoni jelentése szerint az angolok csütörtökön kaptak először hírt arról, hogy Észak-Franciaországban a németek sok rakétaágyút állítottak fel. Vezetők szaktekintélyek egyöntetűen úgy nyilatkoznak, hogy az angol légi haderő legújabb nappali támadásai valószo-

nüleg ezek ellen az útegek ellen irányulnak. A svájci tudósító arról számol be, hogy a legtöbb angol lap bevezető helyen foglalkozik ezekkel a rakétaágyúkkal. Még a Frankfurt elleni nagy támadást is ezzel hozzák kapcsolatba, mivel ott — tudtukkal — robbanásnyagokat gyártanak.

Ortona a délolaszországi „Sztalingrád“

Berlin, dec. 24. Az Interinf jelentése szerint Dél-Olaszországban szerdán Montgomery kanadai és indiai segédsapatai nagy támadásra indultak az Adriával határos frontszakaszon, mindenáron átőrtést akartak kikényszeríteni Ortona mellett.

tek, hogy Ortona valóságos kis Sztalingráddá lett. 48 órai utcai harcok után a kanadai csapatok átmenetileg megszállták a várost, vagyis inkább a város romjait, utána azonban a német páncélos osztagok ellen-támadásba mentek át a város nyugati részéről és a piac tértörték előre. Az angolok erős indiai kötelékeket vetettek harcba, a tüzérség hatalmas támogatásával. Az ortonai utcai harcok negyedik napján a város és a kikötői negyed ismét az angolok kezében volt, csupán a város északnyugati részében tartott tovább a heves harc. Montgomery főhadiszállásának egyik tagja rámutatott arra, hogy a németek ugyan azt a taktikát követik, mint Sztalingrádán. Minden házért, minden emeletért és minden támaszpontért a legsúlyosabb harc folyik.

A támadást már elszó nap többórás pergőtűz, reggel pedig újabb páratlan tüzérségi és légitámadás előzte meg, majd a tüzérség néhány kilométerrel hátrább tették a német védelmi sávba és megindult a támadás. Többórás elkéseregetett harc fejlődött ki a német fő védelmi állások térségén, a védők és a támadó kanadai 1. és az indiai 8. gyaloghadosztály között, amely négyezer indult támadásra. A támadók estére kimerültek, a német kötelékek fő állásaikat a támadás egész területén megtartották.

Vasziljev tábornok és kíséret kihallgattak néhány német hadifoglyot és megállapították, hogy az olasz arcvonalon harcoló német csapatokat a keleti arcvonalról hozták.

A Szentatya először a családokhoz fordult, azokhoz, akik a világ gazdasági fejlődésére alapították reményüket és akik az Isten nélküli tudományban és kultúrában keresték boldogulásukat. Most látjuk, hogy a javak kicsérésének kifejlés lése a tér és idő határait kiterjesztő találmányok diadala. A modern technika csak fokozta az emberiség válságát.

A Szentatya ezután építő szeretetről beszélt. Azokhoz a népekhez fordult, amelyek még nem ismerik közvetlenül a háború borzalmaival és módjában van, hogy az irgalmasság eslekedeteit gyakorolják, segítséget és támogatást nyújtsanak azoknak, akik már most nélkülözik a legszükségesebbet és a jövőben még inkább nélkülözni fogják. Reméli, hogy felhívása visszhangra talál a hívők szívében.

Talán még sohasem volt ilyen órája az emberiségnek. Éppen úgy magában hordja a jótékony haladásnak, mint a végzetes tévedéseknek a lehetőségét. Ne követeljük a népek családjának egyetlen tagjától sem, hogy lemondjon olyan lényeges jogokról, vagy életségjeltekről, amelyekről magatok soha le nem mondanátok. A megtorlást váltása fel a szánalom érzése. Csak így menekülhet meg a világ a gyűlölet szagától béke kimondhatatlan csapásától.

Az amerikai 5. hadsereg a Mignano és Cassino közti úttól északra szerdán közelebb húzódtott a német vonalokhoz. Két magaslatot, melyet csak gyengébb erők biztosítottak, tervszerűen kiürítettünk. (MTI)

Ezután a remény nélküli vigasztalanokhoz fordult a Szentatya, azokhoz, akiknek az anyagi jólét és hatalom jelentette az élet célját. Csak ez a munka lehet élettel, mely Isten dicsőségét szolgálja. Ez a szándék minden tisztas munkának megadja értékét. Azok is szerencsésülnek, akik a földi élet örömeibe helyezték reményeiket. Láthatják, hogyan tűnik el a fiatalság és szépség, mennyi áldozata, rokkantja van a háborúnak. Szaporodnak a sírok a föld minden részén, szakadatlanul pusztul az anyagi jólét és lassan tűnőben van a civilizáció.

— El kell következnie a mostani mozgalmas idők után a békének. Ennek a békének az igazság és méltányosság alapján kell állnia. A szentesítés forduljon szívünk és lelkünk az isteni Gyermekekhez. Ő, a világ teremtője, a bethlehem-i istállóban húzódtott meg és most is el kell

A pápa végül Urbi et Orbi áldását adta a hívőkre.

Újabb légitámadás Berlin ellen

Berlin, december 24. December 24-én, a szent este napjának hajnali óráiban a brit légi haderő újabb légi támadást intézett, amely főként a birodalmi főváros ellen irányult. Mint a Német Távírási Iroda értesül, különösen kislakás elepeket és munkásnegyedeket értek találatok. Német éjszakai vadászok Berlin felett, valamint a brit bombázók be- és elrepülés során a légelhárító tüzérséggel együtt tmüködvé — amint az első jelentésekből megállapítható — nagyszámú négymotoros repülőgépet löttek le. (MTI)

angol légi támadás erősen ködös és párás időben történt. Az időjárás okoz a nehézségek ellenére a német elhárítás hatalmas erővel működött és a több hullámban közeledő angol bombázók költékek jelentékeny részét szétszórta úgy, hogy a repülőgépek bombáika célzás nélkül szórták le. A városrészekben a lakónegyedek súlyos károkat szenvedtek. A lakosságnak is veszteségei voltak. Az ellenség jelentős számú négymotoros bombázót vesztett. Eddig 19 gép lelövését állapították meg. Számítani lehet arra, hogy ez a szám még növekedni fog.

Berlin, december 24. A Berlin ellen péntek reggel végrehajtott

Göbbels felhívása Berlin lakosságához

Berlin, december 24. (MTI) Göbbels dr. birodalmi miniszter, berlini körzetvezető a berlini lakossághoz intézett felhívásában köszönetét és elismerését fejezte ki a lakosságnak a legutóbbi hetekben tanúsított példás magatartásáért. Az ellenség — így szól a felhívás — az utóbbi hetekben néhány súlyos csapást mért Berlinre és lényegesen megváltoztatta ezzel a város képét. Csak a támadások okozta károkat kell megtérin-

teni, hogy felismerjük, hogy mi volt ezzel az ellenség célja. Nem a hadüpart akarja sújtani, hanem a város háborús szellemét. Berlin lakosságánál akarja elérni, amit Hamburg, Essen Köln és sok más német város lakosságánál nem tudott elérni: a lakosság lelki magatartásának összeroppantását és a kormányzatához, a Führerhez való hűségének megingatását. A berliniek alaposan keresztül húzták ezt a számitást, még az ellensé-

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván
KISS
üridivat kereskedő
Allföldi palota

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és ismerőseinek
lfj. Székely Szűcs Sándor
cserepályhás mester, Csapó-utca 33.

Ünnepre
Süteményhez kalácsához
Dr. ÖTKER

H A P A K
fényképész
mütermé, ünnep
mindkét napjan
NYITVA!

HETI MŰSOR:
Szombat délután fél 4-kor: Déryné.
Szombat este fél 7-kor: Udvarolni
csesleges.
Vasárnap délután fél 4-kor: Fekete
Péter.
Vasárnap este fél 7-kor: Déryné.
Kardosony két napján nem lesznek
léleltölti előadások.
Hétfő: János vitéz. A. bérlet.
Kedd: Marisa grófnő. Munkáselő-
adás.
Szerda: Déryné. C. bérlet.
A KAMARASZÍNHÁZBAN:
Hétfőn és kedden: Monna Yanna.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

A CSOKONAI SZÍNHÁZ TÁRSULATÁNAK KARÁCSONYI MEGHATÓ KERETEK KÖZÖTT FOLYTATJA A SZENT ESTÉN. Belezna Unger István direktor a tőle megszokott nemes gavallériával 8000 pengő értékű ajándékkal lepte meg társulatának tagjait. Kedves, meleg, családi ünnepség keretében a népszerű direktor és híveise kiosztottak az ajándékokat. A társulat elsőrendű tagjai értékes emléktárgyakat, a segédszínészek ajándékot és pénzt, a műszaki munkások és jegyzédek pénzajándékot kaptak Unger Istvántól. Megkapóan szép része a karácsonyi ünnepségnek, hogy Unger István direktor nem felejtkezett meg a nyugdíjas színészekről sem és a nehéz helyzetben levő 45 öreg színészeket fejenként 50-50 pengőt juttatott el karácsonyra.

BEKÉNY LÁSZLÓ, a Déryné c. nagyszerű daljáték szövegírója résztvett darabjának debreceni bemutatóján. A kitűnő szerző kassai hírlapíró, akinek két másik operettjét a cseh megszállás alatt már nagy sikerrel játszották a kassai színházban. A Déryné c. két évvel ezelőtti került bemutatásra Kassán vitéz Tolnay Andor társulatánál. Nagy sikerrel játszották Szegeden Nyiregyháza, Miskolcon Nagyvárkony és most Debrecenben játsszák telt ház mellett.

A MÁTYÁS KIRÁLY ARANYSZÖRŰ BARÁNYA c. gyermekoperettel kedveskedett a színház a kis nézőknek. H. Ajtay Lili és Honfi Sándor, sok nagyszerű

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Felt. 25 45 Igazgató B. Unger István
Előadások a U. fél 4, este fél 7 kor

Karácsony első napján
és másodnapján
n e g y előadás!
Az előadások kezdete
délután fél négy és este
fél hét órakor!
A délelőtti 11 órára
hirdetett előadások
mindkét nap,
tehnikai okok
miatt elmaradnak!

HUNGARIA
filmszínház
Karácsonyi nagy slágerünk!
Ágrólszakadt urilány
A legújabb magyar filmvígjáték! Főszereplők:
Tolnay Klári, Hajmácsy Miklós, Vizvári
Mariska, Mihályi Ernő, Misoga László.
Előadások: ünnep mindkét napján: 3, 5 és 7 órakor,
hétfőn: 5 és 7 órakor.

U j é v r e nekem már nem Kollár órásmestertől egy INVAR HONVÉD LEVENTE kell semmi, csak Kollár órát tudjak venni KOSSUTH-UTCA 4. (Kardossal szemben)

gyermekdarab kiváló szerzői ezúttal is brillíroztak, pompás mesehangulatot drasztó jelenetek, sok tréfa, móka, pompás díszletek és fülbemászó, kellemes muzsika egyik legjobb gyermekdarabává avatják a Mátyás király aranszörű baránya operettel. Szabó Samu pompás rendezésében, főszerepekben Márki Géza, Készmárki, Nagy Csilla, Dalmady, Csengery, Turcsi Gitta, Szabó Samu, Fákerti Mária, Hortobágyi Artur, Ujjvárossy Kató, Dóka János nagyszerű alakításával őszinte sikert aratott a darab. Egyedüli hibája a gyermekelőadásnak az volt, hogy már fél ótkor véget ért, holott a szülőknak céljuk van azzal, hogy a gyermekeket karácsony szombatján délután színházba viszik és a rövid előadás ennek a céljának nem felelt meg, amint azt több szülőnek a szerkesztőségünkbe beérkezett panaszja jelezte.

Kardoss Géza a kecskeméti színházban vendég szerepelt Bókay János „Utód” című darabjában. Szepesi professzort alakította utólérhető len művészzel. A zsafolt nézőtér elragadtatással ünnepelte — mint azt híriül adja a Kecskeméti Közlöny. — Kardoss Gézát kecskeméti nagyszerű vendég szereplése során a főispán is meghívta ebédre és barátai, ismerősei elhalmozták kedves meglepetésekkel.

Pesti kulissza

A budapesti színházak kedves karácsonyi meglepetéssel szolgáltak december 25-1 kezdettel telemtelt helyszíneket. Megkezdte 25 színház. — Esterin az első sorban 20 pengőbe került egy jegy. A Vigszínház pedig a legnagyobb magán színház egyik körülből 13 ezer pengőbe került egy táblás házon. Az emeletről a színházaknak is jut valami, mert az ő gázsijuk együtt emelkedik a helyi árakkal. Attól persze nem kell tartani, hogy ezután kevesebben járhatnak színházba. Valóságos színházbarátok láz útját ki Pesten és csakugyan: sok nagy esemény között valogathat a publikum. A Nemzetben Bajor szenzációs alakítása a Kaméliás hölgyben, a Kamarában Zilahy Lajos ragyogó új darabja, a Vígban a szízen felújított Warren mestersege, a Postban Herceg Ferenc darabja, a Zeneakadémián a Nemzeti remekbeszélő Tartuffe-előadása, az Új Magyarban a Deyka-Bulla-Péger trió sikere, a Fővárosi Operettben Karády szenzációs ruhákban.

8 közben már új tervek főnek az irodákban. A Madách Színházban nincs sikere Homokpad című darabjával. Itt talán Gerárdy, a Finom Francia író következik, a főszerepben Szecsek Zitaival, aki a Mária főhadnagy óta nem volt színpadon és a Nemzeti Színházról való távozása óta nem játszott prózát. Ez a színház később egy eddig ismeretlen magyar író első darabját fogja bemutatni. A bemutatott nevezetessége, hogy az újdonsült szerző hatvan éves, egy hetven éves nyugalmazott tanár felesége. Kertészfy Margit a neve.

Aránylag kisebb sikerű az Andrássy Színház Napoleon-vígjátéka is. Az előadásnak az a nevezetessége, hogy Turay Idának nagyszerű sikere van benne, mint a címszereplő Muriel Lili-né (ó alakítja József-né), aki nem csak sztrája a színházban, de a színházigazgató felesége is. Nomármost: az Andrássy új darabját teljesen az a gárda játssa, mint a mostanit, kivéve Turay Idát.

A nagy konjunkturának minden színházgató örül, csak Erdélyi Mihály nem. A „kultúrasi színházroszt” igazgatója, ő, aki évek óta egyeduralmukodja a pesti nyárnak, telen az Irzsebetvárosi, Józsefvárosi és Kisfaludi (utóbbi Óbudán), színházakat igazgatja. Ezeket pedig a környékbeli kispolgárság, munkásság látogatta. — Most — mondja Erdélyi — annyit keresnek az emberek, hogy nem kell nekik az én előző színházam. Bemennek a helyi arába, a drága színházakba.

A Bajor-láz kapcsán érdekes dolog vált ismeretessé. Elmondta Bajor Gizi egy újságírónak, hogy a Kaméliás hölgy haldoklái jelenete miért sikerült olyan nagyszerű? Volt egy gyönyörű nővére aki tuberkulózisban halt meg, átszellemült, szeliden. Ez a kép élt benne tudat alatt, amikor színpadra vitte a tuberkulózisban haldokló Kaméliás hölgyet. Így vált egy-egy tragikus benyomása a színpadon nagy művészi élménnyé.

Mezey Mária eltűnt Budapestről. A lakás nem ad felvilágosítást tartózkodási helyéről, a Vigszínház nem tudja, hol található. Ők, Mezey nem önjait részt venni abban a darabban, amelynek szerepét próbálta. A darab másik női főszereplője a szép szőke Barczy Kató, aki revuprimadonnaból lett prózai színésznő, közvetlenül karácsony előtt ment férjhez egy textilvállalati igazgatóhoz. A Vigszínházban egyébként gyakoriak a zavarok, nemcsak Mezey Mária körül, Horváth Árpád például a főrendező minden békései kísérlete ellenére se hajlandó visszatérni a Vigszínházhoz, ahol megértettek, érdekes tervet főznek ezzel kapcsolatban: fel akarják kérni Zilahy Lajost, hogy vállalja el valamelyik soronkövetkező újdonság rendezését, Zilahy éppen saját darabjának, a Fatornyok kitűnő rendezésével elfoglaltta be, mennyire ért a színházhoz.

A Madách Színházban is rendezőzavarok vannak. A Homokpad tudvaleg nem tetszett a sajtónak, amely a rendezést is kifogásolta. Rendezőként Munkácsi Irén (Ordó Árpád leánya, Könyves Sándornak, a Vigszínház művészének felesége) szerepelt a színpadon Most kiderült, hogy a próbák idején Munkácsi Irén tudógyulladásban fehért odahaza, az előadást tehát nem vállalja a felelősséget.

Most még Haasz Joliról, a kolozsváriak volt kedvencéről kell elmondanom, hogy filmkészítésre készült. Mióta Budapestre költöztek férjével Nagy Istvannal, a Nemzeti Színház művészeivel, azóta csak családijának óit. (Aranyos kisfiánya van.) Pár napja próbálvételket készítettek róla, ami kitűnően sikerült. A szép Haasz Jolit tehát nemsokára filmen látjuk viszont.

Az is kolozsvári vonatkozású hír, hogy az örökmozgó Molter Károly vigjátéka Kolozsváron éri meg első vidéki előadását. Utána sorba fog járni minden nagy város: Jávor Pál ugyan is, a darab főszereplője, engedélyt kapott a Nemzetitől arra, hogy a Kolozsvári művészeti előadássorozat a utáni vidéki körútra induljon az örökmozgóval, amely meg daljátékot is kap erre az alkalomra.

Bucseszűn elmondok egy szenzációs jósálat. Sirius mesterből, polgári néven Varga Lászlórt van szó, akit a színházi világban is jól ismernek. Az időjósálatáról közismert Sirius csúttal világotlaktai mezőkre rándult ki, mert megjósolta, hogy a háborúnak december 19-én, vasárnap este vége lesz. Annnyira biztos volt jósálatában, hogy ezt egy esemő levében számos kőszöneti nagyragának is megírta. A jósálat, enyhén szólva, nem bizonyult teljesen megbízhatónak. Enyhén közismert: Sirius mester karácsony előestéjén töltötte be hatvenötödik évét.

Érmet, répigéni, naborús saphajtelvényt — sportérmet magas áron vesz
ÉREMGYŰJTŐ
Debrecen Nyil-utca 111 szám.
Régipéni és érem ügyben tanácsadás — Csütörtöktőlként díjtalan érembemutató 6-9-ig

Tánciskolák
* Havancsáknál új táncanfolyam kezdete január 3-án.
* Havancsáknál karácsony mindkét napján délután és este ösztánc.
* Karácsonyi ösztáncok a Koronában, első napján táncvizsga, másodnapján ösztánc 5 órától. Január 4-én új tanfolyam kezdődik.

APOLLO
filmszínház
Karácsonyi műsor!
Bulla Elma, Ajtay Andor és Nagykovácsy Ilona a főszerepben.
Előzetes értesítésünk. Szilveszterre! Jenny Jugo főszereplésével. Csak egyszer a 11 órai előadásban!
NIXI MINDIG BAJT CSINÁL
Jegyek már válthatók!

Betlehemi éjjel

Te vagy a világnak
Legragyogóbb napja:
Ekkor könyörült meg
Árvákon, mi rajtunk
Mindönk Édesatyja.

Betét az ígérlet:
Nem bünteti jobbbé
A búnt a halálban,
Ki leszállt a földre
Egy parányi Gyermekek
Édes mosolyában.

Angyalok, tiétek
E nagy Ünnepnápnak
Minden drága tiétek.
Ó, maradjatok még
Szívünk közelében,
Ne szálljatok vissza.

Tizholdas területen cserkészliget, játéktér létesül a Cserkészparkban

Beszélgétek a cserkészmozgalom debreceni tervéről, Rábold Gábor kerületi parancsnokkal és Gáspár János férficserkész vezető tiszttel

A debreceni cserkészmozgalom fejlődésének új állomásához érkezett el annak a megbeszélésnek eredményével, melyet az Országos Főcserkész és Debrecen város polgármestere folytattak és melynek alapján Debrecen város 10-12 holdnyi területet átenged a Cserkészpark kibővítésére az Eperkert irányában levő földekből. Ezen kívül a város kiköveztetni a Világítási Vállalat épületétől a Cserkészparkhoz vezető utat és kitakaríttatja a cserkésztervet, melynek alján jelenleg mély iszapréteg rakódik.

Ennek a megbeszélésnek végzetével a „Debrecen” munkatársra kérdést intézett Rábold Gábor tanárhoz, a VI. Cserkészkerület parancsnokához arra nézve, hogyan használják fel a cserkészpark a város által átengedett új területeket.

— Mindenek előtt — mondotta Rábold Gábor kerületi parancsnok — megkezdjük a Cserkészpark hat holdjának kibővítésére szolgáló 10-12 holdnyi a polgármester által kiltásba helyezett terület fásítását. Erre még tavasz folyamán sor kerül. A városól megkapjuk a szükséges élőfát, növényeket is és a többi a cserkészek munkájára bízhatjuk, akik a városi keréskész szakembereinek irányítása mellett fogják végezni munkájukat. Cserkészliget valósul meg a mai Cserkészpark mellett, helyenként játszótér-tiszásokkal szabadtéri cserkész játékok céljára szolgáló terep-el. A tervünk az, hogy a jelenlegi cserkészpark megmarad a kiképzés céljaira, a nagyszabású bemutatásokat, játékokat, előadásokat pedig a ligetben rendezzük... Túl a cserkészpark célkitűzéseim. Debrecen város legvégülének egészségesebbé tételére szempontjából is nagy jelentősége lesz annak, hogy a Nagyerdőn kívül a város másik részében egy tizholdas fásított liget terül el... Az út kikövezésével az eddig nehezen járható és a közönség számára is kényelmetlenül megközelíthető Cserkészpark kitűnő gyalogjártót kap. Nagy változásokat idéz elő a parknak ez a kibővítése. Aliandó cserkészország lesz a tábor területén és egész sereg újítás lép életbe. A városi alkotókészességétől a cserkészmozgalmunk fokozott fejlődését várhatja mindenki...

METEOR
Szombaton, karácsony első napján délelőtti 11, délután 3, 5 és 7 órakor utoljára!
A fiatalság tündéri muzsikájú, káprázatos kiállítású filmje JOHANNES HEESTERS főszereplésével:

Nevezz és szerezz!
Vasárnap délelőtti 11, délután 3, 5, 7 órakor, hétfőn 5 és 7 órakor utoljára!
A leányok és asszonyok filmje! Gyönyörű megható történet. Corine Luchaire, Maria Denis „ELHAGYATVA” Szerdán: „A kirchfeldi pap”.

VIGSZÍNHÁZ
Móricz Zsigmond remek vigjátéka:
Sári bíró
Hangulatos izg-vérig magyar film!
Főszereplők: Maly Gerő, Lázár Mária és Bihary.
Előadások: ma és holnap 3, 5, 7, hétfőn 5, 7 órakor.

Harminc közül egy...

Ilyen egy légitámadás a légi ostrom alatt álló Berlin ellen

A „Debrecen” munkatársa németországi tanulmányútja során négy hónapot töltött Berlinben, a négy hónap alatt több, mint harminc légitámadást élt át. Az alábbiakban megkísérel megrajzolni egy nagy támadás képét, a mindannak a képét, ami utána következik.

— Repülőpostával kérem ezt a levelet Magyarországra.
A csendes postahivatalban a négy ablak mögött bizalmatlanul néz fel az öreg postahivatalnok. Hija, aki külföldi, azzal szemben ma — legalábbis értefelé úgy vélik — a bizalmatlanság sohasem árt.

— Mutassa az útlevelet igazolásul!
— Tessék!
— Huszonkét pfennig. Köszö-

dóm.
Mit is írtam a levélben? Ne aggódjatok, Berlinben most minden csendes. Két hónap alatt, amikor távol voltam a német fővárostól, alig párszor volt riadó, úgynevezett „zavaró repülések” voltak csak, bombák csak a leg-
ritkábban estek.

Ezután még kevésbé lesz részünk az égi áldásban, hiszen az éjszakák már felhősek. Öreg berlini bombaszakértők, az elmúlt nyár tapasztalatai után magamat is hozzájuk számíthatom, tudják, hogy nagyobb támadás csak tiszta, csillagos, vagy holdfényes éjszakákon várható.

Ma sem lesz semmi, gondolom, amikor fél nyolc előtt pár perccel kilépek a postahivatal ajtaján.
— Hínyne, a keserves minde-
nét. — Önkénytelenül tolul a számra. A szíréna felüvölt, minden számítás és várakozás elle-
nére.

Riadó!
Megszaporázom a lépteimet: messze vagyok még hazulról, kérdés, hogy el tudok-e jutni a házamig és el tudom-e hozni a koffereimet, amelyek mindig becsomagolt állapotban várják a pin-
cébe utaztatást.

Vagy talán nem is lesz ma semmi?
Félelemnek nyoma sincs ben-
nem.

A riadó után süket csend borul a valksötétben rejtőző városra. Még itt-ott fel-fel zúg egy autó motorja, vezetője teljes sebessé-
gel siet valami biztos óvóhelyre, aztán ezek is elmaradnak.

Mögöttem apró szentjánosbogárkák, zseblámpás emberek, amint elrohannak mellettem, látom, ők már teljes felszereléssel vannak, kofferek, kis táskák, ta-
karkók.

A Tommyk itt vannak!

Kezd kényelmetlen érzés erőt venni rajtam. Messze vagyok még hazulról!

— Mi volt ez?
Tompa dörgés, nyugaton már megszólaltak a léghátrító ágyúk.
A Tommyk itt vannak!

A dörgés közeledik.
A sötétben kibontakoznak a hatalmas SS-ház körvonalai, ennek a pincéje bombabiztos bunkernek van klépitve.
Átkozottul heves a léghátrító ágyúk tüze.

Villámgyors elhatározás és máris, minden nélkül, betérek többi, bombázandó sorstársam-
mal együtt a ház kapuján.

Amint a hosszú lépcsősoron le-
felé haladunk, még egyszer átfut röpke gondolatként agyamon: minden nélkül mégis csak kockázatos dolog...
Ej, valahogy majd csak lesz.

Az óvóhely sorsközösségében

Az óvóhely kényelmes padjain helyet foglalunk. Megindul a csendes beszélgetés azok között, akiket a riadó idejére együvé hozott a sors közös életre — vagy

ki tudja? — közös halálra.

Mert hiába a vastag betonfal, ez az óvóhely sem abszolút bombabiztos!

Körülnézek. Két elegáns bundás fiatalasszony, az egyiknek helyes kis arcoskája. Odébb egy nagy-
mama, leányával és annak két gyermekével. Egy egyszerűbb fiatalasszony kocsiban ülő kislével. Két idősebb asszony.

Férfiak? Egy idős, tartalékos-
nak látszó százados és én.
Megigazítom a vészkijáró acél-
ajtáját, hogy jól zárjon.

A léghátrító ágyúk dörgeje fi-
nom morgásként hat el az óvó-
helyre.

De időnként mást is érzünk!

— Bombabecsapódások!

Gyöngye remegés fut át a fala-
kon. Néhány kilométernyire ezek a remegések halálhozó robbaná-
sok.

A csinos fiatal asszonyka arca
sáppad.

A remegések erősebbekké vál-
nak.

Mintha a léghátrító ágyúk is
erősebben tüzelnek.

— Ezek már a közelünkben fel-
állított ütegek — mondja az öreg
tiszt.

Közelednek a bombabecsapódások

Különböző több szak nem esik.
Néma csend szabd-ór a kis társ-
aságra.

— Ah — a fiatalasszonyka
szorosabban karol barátjához: ez
már a közelben volt!

A becsapódás ereje már össze-
kocantotta óvóhelyünk oltóve-
reit, egy csákány leesett.

— Ujabb!

Az egyik idős asszony felgrík
a helyéről, s ösztönösen a kijárat
felé rohan, a többiek úgy fogják
vissza.

S már is jön egy újabb, ez már
egészen a közelben.

Ennek fele se tréfa!

Öt-tíz másodpercenként köve-
tik egymást a robbanások és
egyre közelednek.

A falak megmozognak, a védő-
szertegurulnak, a lámpák ki-
alulznak: ez a bomba már a há-
zat találta el.

A légnomás ereje végigfutott
az óvóhelyen is, mindannyiunk
dobhártyáját próbára tette.

Még egy!

— Istennek hála ez már távo-
lodik!

Elhúztak fejük felett a gépek.
Az időközben felkattantott
zseblámpát elolthatjuk, mert ki-
gyúlt a szükségvilágítás. Fényé-
nél szemügyre vesszük egymást.

Az erősek elnéző mosollyal nyu-
gatják meg a gyengéket, a csi-
nosabb asszonykát, meg az idős
hölgyet, akiknek az arca még
tükrözi a kiállott izgalmakat.

A robbanások már egyre távo-
lodnak, ereje már egyre gyengül.
Az első hullám elvonult felet-
tünk.

A légoitalmi parancsnok jön,
körülnéz, megvizsgál mindent. Ő
mondja el, hogy az épület is talá-
latot kapott, de a tér felé eső ré-
sze, tőlünk jó száz méterre tehát.

Két vöröskeresztes hölgy kávét
hoz.

Ég az utcánk!

Szaitán újra felpattan az ajtó.
Egy anya füstösen, kormosan,
karján egy kislével, másik kezé-
be egy hároméves kis szöke le-
ányka kapaszkodik.

— Nem bírtam már ki a mi
pincénkben — mondja elfúlva. —
Minden bombát külön hallottunk:
z-z-z-z-bum! Iszonytató! Nem
bírtam tovább, inkább ide ro-
hantam az égő utcán át.

— Micsoda? ég az utcánk?!

Mindnyájan felugrunk.

— Hol?

— A szomszédságban a 29-es
szám, meg szemben is két ház,

— És fent, a 41-es táfán? —
kérdem izgatottan.

— Ott nem láttam tüzet...

— Hála Istennek, de csak ma-
radjon is már így.

Vége a riadónak!

Igy is maradt, bár még három
ilyen bombahullám vonult el a
fejük felett negyed-, vagy fél-
órás időközökben.

Jó másfélóra után száll a bol-
dogító kiáltás az óvóhely terméin
keresztül:

— Entwarnung! Vége a riadó-
nak!

Rohanunk a kijáratához. Ki,
csak kifelé. Lássuk, mi történt
kívül.

Üvegcserepek borítanak min-
dent. A hatalmas ötemeletes épü-
lettömb minden ablaka kirepült.
Az eleje kapta a robbanó bom-
bát, amelynek robbanását mi is
megérettük.

Vöröszik az ég!

A ház kapuján kilépve a már
látott borzasztó, de borzasztósá-
gában felejthetetlenül szép kép:
körüskörül vöröszik az ég. Sok-
 ezer ház ég. A sok tűz erős helyi
szelét indított, amely millió és
millió szikrát visz tovább levegő-
ben, ez meg megtelik az égés fa-
nyar illatával. Vöröses felhők ka-
varognak az égő házak fölött, az
ablakokon hatalmas lángnyelvek
csapnak ki. Festő ecsetjére való
látvány!

Sok-sok ezer ember minden va-
gyona, sok-sok ezer élet minden
munkájának eredménye ég el
most.

A mi utcánkban is égnek lent
a házak, fent azonban érintetlen
minden, áll még a mi házunk is.
Érintetlen?

Az ablakok mind oda vannak,
a közelben lezuhanat robbanó bom-
bák légnomása pedig a földszin-
ti lakások falait is benyomta.

Kapunk sínes többé. A légnom-
ás megtörte kapunk egyes
derekát, most ott porui rá a lép-
csőház lépcsőire ömögő eler-
nyedtségben.

Felrohanok a harmadik emelet-
re, nálunk még a körülmények-
hez képest elég szépen fest a
dolog. Kár alig.

Néhány harapás ennielót ves-
zek magamhoz, aztán kifelé.

A rombolás, a pusztítás közep-
pén ujjongó vidámság vesz erőt
rajtam: túl vagyok ezen az éj-
szakán is, holnap estig nyugod-
tani lehetek. A holnap estére vi-
szont nem gondolok...

A szomszéd utcában is ég egy
pár ház. A lángok szeszélyes já-
tókát rajtam kívül még sok ki-
váncsi nézi. Támadások után
mindig kíváncsiak ezrei lépik el
az utcákat, nézik, hol mi ment
tökre?

Talán bántó is ez a kíváncsi-
ság, mikor annyi ezer egyéni tra-
gédia játszódik le.

Felejthetetlen kép

Ez a kép mindig megmarad
emlékezetemben: Az égő ház tü-
zének fénye derengő világosságot
teremt, a derengésben tüzelők
dolgoznak, rövid vezényszavak
pattognak. A fecskendők sugari
nyomán gözfelhők csapnak fel,
vörösré festi őket a tűz fénye, a
szabadon égő részokról szikrák
szállnak, a szikraeső néhány száz
méternyi területet ér, lenn a ház
előtt bútorok, megmentett hol-
mik, egy tükör, egy ágy, egy-két
fotel, edény és képeret, az abla-
kon egy matrác repül ki éppen,
fenn még dolgoznak a vagyoni-
tárgyak megmentésén, mert min-
den pillanatban a tűz martaléka
lehet a maradék is. A kíváncsiak
közömbös karéjában belül azok,
akik mindenüket elvesztették és
akik ma este csatlakoznak az
„ausgebombt”-ok, a „kibombá-

Meteor csillár

VEZET

DEBRECEN, PIAC-UTCA 9.

zottak” szomorú csoportjához. —
Megrázóan zokogva, vagy ke-
mény, könnytelen szemű arccal
veszik sorra, mit tudnak meg-
menteni és fáradt megadással
néznek a szomorú jövő elébe.

Égő autóbusz, felszakított hasú házak!

De menjünk tovább. A téren
hatalmas 4-5 méter átmérőjű
bombatöresér, ez is egy robbanó
bomba volt. Odébb egy autóbusz
ég, most éppen a kényelmes bár-
sonyülések kerülnek sorra, az
első kerék is ég már s az égő
gumi szaga elgyűlv az általános
égési szagban.

A villamosvezetékek leszakad-
tak, a kocsik minden ablaka ki-
tört, néhány kocsit kivett a
sínokról a légnomás. A tér fát
is kiszakította a légnomás, a le-
velek lehullottak.

Az aszfaltot mindenütt üveg-
cserepek borítják, kísértetiesen
csikorgó a talpuk alatt.

A sarkon egy ház felszakított
hassal áll, a falát leborotvált
a bomba, belátni a lakásba, a
szomszédház égése világossá-
got szolgáltat, látni képeket a fa-
lon, a harmadik emeleti lakásban
pedig egy tépett piros lámpaer-
nyő himbálózik.

Egy villanyoszlop darabokra
törve hever a földön.

Még mindig vörös az ég alja
mindenütt. A füstfelhők egy ha-
talmos felhőtakaróvá egyesülnek.
A szél friss levegő helyett meleg,
kormos füstöt hoz.

A segítő, eltakarító munka megindul

A segítőmunka megindul. Te-
herautó oszlopok jönnek, tele ka-
tonákkal, munkaszolgálatosokkal.
Hitler ifjakkal, Csákányok, lapá-
tok dolgoznak, az üvegcserepek
kupacokba halmozódnak, a ház-

törmelékek lassan eltakarodnak
az utcáról.

De elég volt nézdelődni, az iz-
galmak pihenést követelnek.

Nekem legalább van még ho-
va lehajtani a fejemet, de vagy
száz ezer embernek nincs már
többé.

A nap világánál

Másnap, a nap világánál még
borzalmasabb a kép. A háztetők
cserepei szerteszét dobálva, az
ablakkeretek helyükből kijöttek
tépelt függönyök lógnak ki a ki-
tört ablakokból, a redőnyök
foszlányokká tépve csúngenek, a
házak falai bombarepesz nyomok-
kal teeli. A kitégett házakról nem
is beszélve, csak a meztelen falak
állanak, belül még csak a vako-
lat is levadott, kívül pedig kor-
mosan, füstösen állanak a szür-
ke ködszerű füstben.

A közlekedési eszközök leáll-
tak, a villamos vezetékei elpusz-
tultak, a földalatti több helyen
becsapott a bomba és a törmelé-
kek eltorlaszolták a síneket, a
gyorsmagvasvasút hídjai több he-
lyen találat érte.

A közelben egy vásárcsarnok
égett ki, odébb egy templom
mellékhajója, távolabb egy nyíl-
vános illemhely. A bombák nem
válogattak.

A földön mindenütt kitégett
bombahüvelyek, hűszentis gyuj-
tóbombák, hatvan centis foszfor-
bombák, méteres foszforkannák.

A tűzek még égnek reggel is.
Es még este is és még két nap
mulva és még egy hét mulva is
fel-fellángolnak a gerendák.

Gyalogút az elpusztult városrészekben át

Gyalogoljunk be a városba.
Először kendőt fel a szemre, egy
félóra alatt már tele lett a sze-

Ünnepi hangulat

PHILIPS Rádió

Karácsony mindkét napján

Tánc *ötörcai tea* 5-7-ig Tánc

Este: 9-fél 11-ig

az Arany Bika üvegtermében

mém korommal, pernyével, a füst pedig kimarta.

Perceként újabb szomorú látványok: egész utcák égtek ki, egyetlen ház sem áll épen, csak kormos falak merednek vadozóan az égre.

Utam Berlin leghíresebb részén vezet keresztül. A Kurfürstendamm még aránylag épen áll, de az elején a szép mozik oda vannak, a Bahnhof Zoo környéke is, jaj! Az UFA-palota teljesen kigéve. Az előcsarnokból áll csak valami: „A fehér álom” című film megy, annak a képel vannak künn Fehér álom, fekete valóság.

De a többi szép mozi, kávéház, híres szálloda a közelben, mind kiégett.

Benn, a belvárosban nem különösen a helyzet. A híres Wilhelmstrassen a régi birodalmi kancellária felső emeletel, a külügyminisztérium felső emeletel, a propagandaminisztérium egy osztálya, a közlekedésügyi minisztérium mind-mind kiégett.

„A Kaiserhof” a történelmi nevezetesség, híres szálloda, a Führer hajdani főhadiszállása, még a harci időkben — ez is csak volt.

A hangulat?

A hangulat? Az újságok — mind megjelennek — hasábas cikket közölnek: „Berlin nem lehet légitámadásokkal megtörni! A német nép megingathatatlan élni akarását szegzi ellenében az angolszász légiterror borzalmainak!”

Annyi bizonyos, a berlini megálta a próbat. Hísterikus jajongás, félelem és pánik nem lett ura a városban, a borzalmak ellenére sem.

Pály József Levente.

A jövődől ifjúvezetőinek karácsonya ünnepe

A debreceni I. ifjúvezetőkörpő ez-az a napokban bensőséges karácsonya-ünnepelet rendezett négy ez-aznak részvételével. Hat órákos összejövetellel kezdődött az ünnep, a virágok a Jézuska érkezésére. A szomszéd teremből felhangzott a varavart csengő szó. Ott már csillagolt a rengeteg díszítől a hatalmas karácsonya, s a század tagjainak áldozatkészségéből csak úgy roskadozott az édeségtől. Karácsonyi énekek éneklése után Könyv László mondott könyörölt imát, majd Kádár Sándor szakasparancsnok emlékeztetett meg röviden a Karácsony jelentőségéről. „Nekünk leventévezetőknek — mondta beszédében — a karácsonyi Jézus által lehozott szeretetre van szükségünk. Eredményt csak úgy érhetünk el, ha az az őnzetlen szeretet hatja át szívünket. Jegyzeteket meg jól, az életben bírhol csak az a szeretet, aki a rebbizottakat krisztusi szeretettel irányítja.”

Ezután került sor az ajándékozásra. Megható volt látni azt a rengeteg ajándékot, amit a fiúk egymásnak és vezetőiknek, s a vezetőök a fiúknak adtak. Ezek a fiúk év elején teljesen idegenek voltak egymáshoz, s a legutóbbi három hónap alatt kiváló vezetőik ódnádó munkájának eredményeként nagyszerűen összeharóvalódtak. De vezetőik iránti szeretetüket is megható módon fejezték ki. Az egyik szakasparancsnok pl. a finnkről tartott előadást: a szakasza Kodolányi fíntárgyú könyveivel lepte meg, míg az állandóan víg, nótáskedvű rajpk. népdalokat kapott a rajától. A legjellemzőbb azonban az, hogy a legtöbb fiú olyan ajándékkal lepte meg barátját, amit ő maga készített.

Az ajándékozás után az I. szakasz kedves és látványos betelhezes játékot mutatott be. Ennek előkészítésében nagy része van Bulyáki Andor, Lévay László, Miklózi László, Némethi Lajos és Peto Ferenc leventéknek. Végül a karácsonyfát körülálló szándóhoz intézett lelkes szavakat. — Előhes Pál századparancsnok további eredménye munkára buzdította a vezetőket, a fiúknak pedig a boldogabb magyar jövőért való kitartó munkát kötötte a lelkekre.

Árpád.

Hogy jó ünnepe legyen olosó és jó tokaji borokat
Br WALDBOTT-nál
vegyen, Hatvan-utca 1. (Püspöki-palota)

Gyönyörű virág kiállítás!
Tekintse meg
ÁBEL JÁNOS
műkertes virágüzletében
Kossuth-u. 4.
Telefon: 16-57.

Dr Erdős József püspököt, professzorokat nevelt, 100 éves koráig akar élni és beszél a hosszú, egészséges élet titkáról

Fiaival együtt már százötz féltéve tanítják az Újtestamentumot a hittudományi karon — Már öt unokája doktorált

Az ember, amióta csak kultúrával él, nem szűnik meg kutanni a hosszú élet titkát. A fiatalokat — akik rendszerint nem tudnak élni — elsősorban érdekli, hogyan élnek az előrehaladott korban az emberek. És hogyan jutottak el idáig?

Debrecen egyik „Nagy Öregjét”, a közszerzetben és köztisztviselőben álló dr Erdős József nyugalmazott egyetemi professzort kerestük fel. Persze, az újságrót mindig megelızı a fantáziája és ha már egy 88-ik életévében járó úrhoz megy, elképzei, hogy nagy karosszékekben üldögél tétlenül. Nagy meglepetésére id. dr Erdős József az íróasztal mellett, a telefonnal fogadja vendégét.

Ősz haja most is olyan dús, mint évtizeddel ezelőtt, arca nem változik. Egyszerűen nem akar öregedni. Szellemi képességéből mitsem vesztett és mérjük hinni, hogy amikor 40 éven át tanította a Biblia görög szövegét a teológusoknak, akkor sem volt sokkal különb szellemének frissesége. Könyv nélkül al tudta mondani görögül a Bibliát.

Ez a mult, mely a főiskola és egyetem katedrájához fűzi, nagyon gazdag kimagasló eredményekben. Csak egynéhány nevet hadd írjunk fel a volt tanítványok közül: dr Baltazár Dezső püspök, Soltész Elemér tábori püspök, Csányi Benjámint egyetemi professzor, Bartók Jenő egyetemi m. tanár, dr Lencz Géza egyetemi professzor, Nádházy Bertalan diósgyőri lelképásztor és még egész sora a kimagasló egyéniségeknek. Erdős József arról volt híres, hogy nemcsak a saját szakában tanította a hallgatókat. Nevelte őket, segítette, irányította, erősítette jellemüket, ha kellett, áformálta, fardozott értük és még más tárgyakból is kikérdezte azokat, akikből látta, hogy nagy embert lehet faragni. Csodálatos emberismerő, sohasem csalódott a fiaiban, akiket közel engedett magához. Viszont ezeket aztán minden tekintetben segítette.

Sok elfoglaltsága van ma is Erdős Józsefnek, hiszen az egész házat még ő adminisztrálja. Mégpedig jól. A beszélgetésünk kezdetén, ahogy Erdős József melez szemébe nézünk, friss mozgását, teljes szellemi készségét látjuk, önkéntelenül is a kíváncsiság kérdése ugrik előtérbe:

— Meddig szeretne élni, Méltóságos uram?

Erzi, hogy a kérdésben csak szeretet van s a világ legtermészetesebb hangján felel:

— Száz évig. Ha régi barátaim jönnek, kik ritkán kerülnek elém, mindig meghívom őket a centennáriumomra.

Bizosan túl is haladja a száz esztendőit.

Arra a kérdésre, hogy mit tart a hosszú élet titkának, fejtegetésbe bocsátkozik:

— A hosszú életre vonatkozólag azt mondja a Szentírás, hogy tisztelj apádat és anyádat, hogy hosszú életű légy e földön. Ebből az alaptételből folyik aztán az élet egész tartama. A szülői tisztelet, a nevelők, tanítók, gyámolítók iránti kegyelet és nem utolsósorban az Istenben való bizakodás, meg azok az erkölcsi erények,

amelyek ékeslik az embert minden felekezetre vagy nemzetiségre tekintet nélkül.

— Vannak, akik a hosszú életet egyéni öröklésnek tulajdonítják. Álláspontom szerint a fegyelmezeit, mérsékelt és a rendszeres megtartásával lényegében áldás és kegyelem a hosszú élet.

— Szerencsés az az ember — és tiszteletet érdemel —, aki az életét munkásságban, kötelességteljesítésben, egyszóval: áldásosan töltötte el, mert az ilyen lelkeséggel bíró ember nyugodtan néz az örökkévaló jövő elé is. Emlétem nagy részét Debrecenben töltöttem, pár hónap kivételével negyven esztendőig voltam teológiai rendestanárr. Előzőleg 3 évig panosovai, 4 évig újsóvei rendes lelképásztor voltam, buzgó ápolója a magyar nemzeti gondolatnak és honszeretnek a szerb és német tengerben. Közéleti működéseme nyugodt önértellett tekintik vissza, elismerésben, méltánylásban, magas kitüntetésekben is volt részem. A bécsi egyetemről négy diplomám van, az utolsó kettőt mint aranydiplomás teológiai licenciátus és doktor ötvenévi munkásság jeléül, a genfi egyetemről díszdoktori diplomát nyertem, ahol 1909-ik évi egyetemi jubileumon mondott latin beszédeimről máig is dicsérettel emlékeznek ot an. Sok tanulmányom és önálló munkám jelent meg nyomtatásban, a Kátém most jelenik meg újjévre a 12-ik, a Helvét Hitvallás pedig már a 3-ik kiadásban.

— Ha visszagonolok az 1881 júniusban elfoglalt panosovai lelkesi állásomtól az idáig terjedő 62 évre, minden viszonyagság és küzdelmes reminiscenciái mellett hálát adok Istennek a multért és jó reménységgel nézek a mai testi és szellemi állapotom és rugalmasságom mellett a messze jövőbe...

Megkérdezük, milyen érdekes nevezetességek vannak Erdős József professzor életében.

— Nevezetesség az életemben? Talán az, hogy negyvenévi tanárkodásom után utódom a fiam lett, tehát 110 szemeszter óta az újszó-

vetégi tudományokat Debrecenben Erdős nevű professzor tanítja. A másik nevezetesség, amit ritka ember ér meg, hogy már öt unokám doktorált.

— Sosem betegeskedik? kérdezzük közben, hátha elárulja a hosszú élet igazi titkát.

— Sokszor voltam beteg, de orvost nem igényelek. Ezelőtt négy hónappal enged em meg, hogy egyetlenegy injekciót adjanak.

— Hogyan táplálkozik?

— Míg életem közepéig értem, addig naponta ötször táplálkoztam, mindig nagyon mérsékeltlen, most azonban, 80. életévem után naponta csak háromszor étkeztem, akkor is mérsékeltlen. A napi pipám is háromra szorítottam le: reggel, délben, este. A pipa nagyon lényeges. Hozzá tartozik a szórakozáshoz, de amikor pipázom: csak pipázom. Nem munka közben! Az nem ajánlatos. Így, ahogy én csinálom, üdi öleg hat. Különösen nagy gondot kell fordítani az éjszakai alvásra. Az esti harangzó után le kell feküdni és reggel akár hajnalban is kelhet az ember. Akkor rugalmas a munkája. Mellőzni kell a „telített levegőt” lakást. Mind a mai napig soha a szobában nem pipáztam. Kezdeben a gyermekekért, most általában, hogy a szoba, levegője tiszta legyen. Kerülni kell az erős világitást és a szeszest. Évek óta egy csopp szeszt sem iszom. „Minden szabad nekem, de nem minden használ” — mondja Pál apostol. Az embernek meg kell tanulnia lemondani. Nem mindig esik jól, de nagyon hasznos.

Még két érdekes dolog tudunk meg. Az egyik, hogy Erdős József kedvence zsoldára a CXVI. zsoldár, mely az életről, annak helyes lefolyásáról szól. A másik dolog, hogy dr Erdős József még ma is huszonötfele folyóiratot és újságot kap, ezekből tájékozódik és lépést tart a legújabb napi események kel is.

Így érdemes száz évig élni, ahogy az egyetlen magyar aranydiplomás teológus él.

„Minden időben nagy és szent dolog: debreceni diáknak lenni!”

Riport-körséta egy hangképfelvétel nyomában a 400 éves debreceni Kollégiumban

Az utóbbi időben Debrecen gyakran szerepel a rádióban. A Nagyerdő, a Nagy templom, egyetem, városi strand föld után a Déri múzeumban lévő Irodalmi Kamaraszínház, a háziasz-szojalképző iskola, a debreceni Repülő Club modellező műhelye került mikrofon elé. Valamennyi közvetítés érdekességét felülmúlja azonban az amelyet a külföldi magyarság számára rövidfilmen fogtak sugározni és amelyben az öt Kollégium munitja és jelene elevenedik meg. Az érdekes hangképet dr Longyel Imre tanáré, a debreceni Idegenforgalmi Hivatal igazgatója írta és értesültünk szerint ez lesz az új cenzúrázó első rádióközvetítése a tengerentúli magyarság részére.

Érdekes végigkísérni Budinósy Sándort, a rádió népszerű riporterét ezen a „hangsétán” a 400 éves lakók között. Egy pillanatra megáll az évzárados arkádokról letekintő falba-vestett bronzplakett előtt, mely Jókait, a nagy magyar mesemondót ábrázolja, a kinek romantikus képzelete gyakran kereste fel a debreceni kollégiumot a „Céttvári krónika” világát. Aztán dr. Nagy Sándor vallástanárt szólította meg a régi kollégiumi diák-

élet felől. Dr. Nagy Sándor rendkívül érdekes dolgokat beszél el a világ leg-egőbb diákintézményéről: a diáktü-oltságáról, mely mint önkéntes zöl-tőtésűtet is második a világon. Aztán a Kántusra terelődött a szó, melyet 1759-ben Maróthi György professzor állított össze, továbbá a rész-mészó diákokra, akikből európai hírességek lettek.

A debreceni kollégiumból sok kintő ember került ki, a magyar szellemi élet igazi nagysegái. Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy, Kölcsey, Arany János, Szabolcska, Ady Endre, aztán a Dezentédek, a Telékiek, a Tiszák. De ami a mai debreceni ember leg-nagyobb büszkesége: itt tanult 1876-78 között Fomádszágú Kormányzókn, vitéz nagybányai Horthy Miklós is.

Szabó István tanár lementette ez-után a lustrálást, vagyis a bentlakók sok feletti szemlélet. El is kísérik a tanárt a 7. szobába illetve ecetusha, ahol kisdíák korában Möricz Zsigmond lakott.

Innen a gimnázisták angol órájára néz be Budinósy mester Csorba Andrást tanár vezetésével folyik az angol nyelvtanulás. Sobestyén György tanuló angol nyelven karácsonyi és új-

évi körsétát mond a tengerentúli magyar diákokhoz Csorba tanár elmondja, hogy Debrecenben nagy tradíciója van az angol nyelvtanulásnak, hiszen a protestáns diákok százaik óta látogatták az angol és amerikai egyetemeket. Az első magyar nyelvű angol nyelvtan is Kollégium tanár Komáromi Csipkés György műve. Dr. Kun Sándor gimnáziumi igazgatótól a debreceni diákoknak nagy szellemi, mint testi kultúra terén országos viszonylatban is elért szép sikereiről érdeklődött ezután Bud néki Sándor. A tanulmányi versenyeket 1936 óta háromszor lett az országban első a debreceni református főgimnázium.

Dr. Péter Zoltán kollégiumi igazgató a teletési mozgalom atyja a debreceni kollégium diákjainak nagy teletési mozgalmáról beszélt a rádió. Jemertve annak a történetét. Végül Somorjay László testnevelési tanár vezetésével folyó testnevelés órára és Csenki Imre tanár irányítása mellett folyó éneklésre nézett be a mikrofonnal Budinósy mester, aki a tengerentúli magyarság számára készült hangképet a következő szavakkal végezte:

„A debreceni kollégiumban megtett körséta meggyőzött bennünket arról, hogy igaz, amit Jókai mondott valamikor a debreceni diákokról: a kollégium pedig, amelyet ők megmozdítottak, csendesen fordul előre tovább”. Örömmel állapítjuk meg és hirdétjük minden magyarnak határokon innen és határokon túl, hogy ma is és minden időben nagy és szent dolog: debreceni diáknak lenni!”

Autósok figyelmébe!

Széchenyi 57 alól Bujdosó Gábor-tól megváltam. Műhelyem Tóth Árpád-u. 80 alá (volt Késes-u.) helyeztem. — Auto, motorkerékpár, kerékpárgumik, hó- és sárripók szakszertű javítását végzem.

V á g ó gumi javító.

Hálók és kombinált szobák

rokamiek, foteliek, ebédliszékek, írópár-és rádiószékek, konyhaberendezések nagy választékban

Bucsku György
asztalosmesterrel
Csapó-utca 85. Árpád-tér 24.

Villamossági Horváth József

berendezéseket készít és javít
Villamossági vállalat Csapó-u. 72.
Telefon: 11—88.

Jól látok

meti szemüveg
Eserep
klinikai látványt látó

Debreceni Első Takarékpénztár

Alakult 1846.
Telefon: 31-02, 31-03.
Foglalkozik a bank-üzlet minden ágával

Pesti Hazai Első Takarékpénztár - Egyesülettel!

Pécsokai
BERETTYÓSFALUBAN
Telefon: 10 sz.
HAJDUBOSZÖRMENYBEN
Telefon: 5 szám.
SZECHALOMBAN
Telefon: 4 szám.
ERMIHALYFALVAN

CSAK EGY RUHÁT,

de
Fabiántól
Ferenc József út 43. Svetits palota.
Telefon: 37-86.

Köszönet Debrecen város közönségének

Írta: vitéz dr. Keresztes-Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tábor országos elnöke

Az ősi város történetéből olvashatjuk, hogy Debrecen város tanácsa a XVIII. század közepén megiltotta a város lakosságának, hogy közülük bárki görög vallással kössön házasságot, mert egyrészt feltette, hogy református hitét elveszti, másrészt a magyarságnak megszűnik tagja lenni a keleti szertartású egyház tagjával házasságot kötő debreceni polgár.

Ennek az intézkedésnek a magyarság fennmaradására nézve példát mutató fontosságát igazolja a történelem, amikor a magyarságukat elvesztő és a különböző nemzetiségű népek tömegébe elsüllyedő magyarok elvesztését igen jelentékeny számban erre az okra vezethetjük vissza.

Amikor 1941-ben a vezetésem alatt működő Egyesült Női Tábor 102 gyermekotthonnal sietett az erdélyi magyarság segítségére, már akkor tudtam, hogy Debrecen ebből a munkából híven történelmi hagyományaihoz, nem fog elmaradni. Ez tényleg így is történt, mert 1942-ben 52 erdélyi gyermeket, míg 1943-ban 75 szörványgyermeket látott vendéglőlyan magyaros szeretettel és áldozatkészséggel, amellyel köveztésre méltó példát állított fel.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósága dr. Kölcsey Sándor polgármester előterjesztésére 4000 pengőt adott és a minden kényelmet biztosító testvérközösség nyaralót engedte át, felismerve annak fontosságát, mit jelent, ha a magyarság e pusztulásra ítélt emberpalántáit a jövő számára megmentjük, a magyar hazánkat értékes és hasznos polgárává neveljük.

A hivatalos példa olyan követségre talált, amely a társadalom minden rétegét magával vonzotta és csak időrendi sorrendben köszönöm meg itt a nagy nyilvánosság előtt mindazoknak, akik akár saját maguk, vagy testület avagy intézmény nevében siettek támogatásomra.

A város közellátási hivatala élén álló Zöld József polgármesterhelyettes és Balla Bertalan főjegyző minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a kis magyarok semmiben sem szenvedjenek szükségletet.

A magyaros áldozatkészség példát mutatták dr. Csilléri Andras ny. miniszter, dr. Szabó Béla egy gh igazgató, dr. Legeza Iréneusz, Hännel Oszkárné, Somossy Piroška, Makkai Sándorné, Francia Kiss Mihályné, a Hajlított Bütorgyár, a Vas- és Rézbütorgyár, az Egyesült Kefegyárak, vitéz dr. Dávid Géza, Heller Jenő, Galamb Ferencné, ifj. Schneider János, Lajos Béla, dr. Sz. Nagy Samu, a Turáni Vadászok, dr. Magyar Zoltán, Barnardin János, Páll Sándorné, Németh Nándorné, Kovács Ida, Ditrői Csibő Odónné, vitéz Bodorné Czeke Vilma, Szentmiklóssy László, Nagy Gyula, Vig László, Kovács Lajosné, Pénztáros Imréné, az Evangéliumi Munkásszövetség, Öry Jánosné, dr. Kertész Kálmáné, Bakóczy Mihályné, Polgáry Miklós, Bakóczy Mihály, a Honvédség, Petrik Károlyal az élen a debreceni textilkereskedők, Jóna Júlia, Szemes László, Tariska Zoltán, Konecz Zoltán, Papp Gyula, Czár

ja Jánosné, Kozma Endréné, Szegedy Vilma a HEV, a debreceni sajtó, vitéz Udvarhelyi Béla, Ferenczi Lajos, Csomor Gyula, Gerai Katalin és akiket első helyen kellett volna megemlítenem sok-sok szeretetükért és áldozatos munkájukért dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár elnöke alatt működő Hargitaváralja jelképes székelyközség minden egyes tagját, akik egyenleg, vagy egy-egy kisebb, nagyobb csoport élén segítségünkre siettek nagy és felelősségteljes munkánkban. Dr. Sós Jenőné, Sass Margit, Batner László, Rónai Anna vezetők áldozatkész és fáradságot nem ismerő munkájukért hálás köszönet. A százkara menő segítő társak mögött láthatatlanul éjt, nappallá téve

Debreceni civisek

Debrecen városa mostanában divatban van az ország előtt és bizonyos, hogy méltán. De bizony a sajtóban, sőt a Rádióban is sok esetben ferde világításban áll az ország színe elébe a közudatban. Alapos tévedés az, hogy úgy említik, mint nagy hajdúvárost, mert Hajdú vármegyében fekszik, mint annak székhelye, de azt már csak itt tudják, úgy a hajdú, mint a civisek, hogy mennyire nem függenek össze.

A város pedig magában úgy él sok más magyar ember tudatában, mint nagy falu, poros és sáros fészek, melynek nincsenek egyáltalában régi patinás épületei sem, pedig a városban szinte vezet virágos parkok és zöldelő fasorok tekintetében más vidéki város előtt. Sőt nevezetes történelmi emlékek dögében sem szegény, ami pedig a kultúráit illeti, éppen Debrecen nevezik iskolák városának, amire teljesen rászolgált. Az ősi Kollégiumból kisarjadt egyeteme pedig, külföldiek véleménye szerint is, első a föld kerekén fekvésének páratlan szépsége miatt, de elsősorban sok százados tudományok multja folytán is, a nagyhirű Kollégium folytatásaként.

Lakossága, különösen gyökeres ősi polgársága éppen színmagyar, mert hiszen már Mátyás királynak kiváltságos városa volt, lakosságának még a mohácsi vérszt követő török-világból fennmaradt teljes névsorában egyetlen idegen név sem fordult elő, mind magyar. A debreceni civis sajátosságok alakja szinte fogalomná vált már szerte a hazában, de egyéni tulajdonsága éppen jellegzetes volta miatt nem mindig rokonszenves némsokkal van megajánolva. Bár némileg humoros színezéssel ecsetelve, bizonyos gúnyval emlegetik típusát, mintha bizony más magyarországi város ilyen helyi jellegzetességgel alakja nem mutatna hasonlatot, tünetet.

A hazai városok nagy részének német eredetű polgársága magasabb kultúrájú volt már származásánál fogva is, mégis Debrecen város civis társadalma éppen úgy cseh-kiváltságokkal dicsekedhetett régtől, amelyeknek keretében pedig magyar nemzeti sajátosságokat rögzített

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943. XII. 25.

fáradozott Blatner Béla, akinek külön kell megköszönöm önfeláldozását.

A történelem súlyos napjait éljük és még nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő, de Debrecen város közönségének és áldozatkész polgárainak megértő támogatása lehetővé tette, hogy az itt járt kis magyarok falujukba visszamenve hirdessék, hogy nem állnak egyedül minden cselekedetükben, bajukban ott áll a magyarság összessége.

Köszönöm ezt a munkát s a jövőnd súlyos feladatainak elvégzésében mindenkor számítok Debrecen város polgárságának megértő támogatására, mert ha a magyarság összefog, sorait megbontani nem engedi, erős és egységes lesz a magyar társadalom s a magyar igazság győzedelmeskedni fog.

meg magában, feltűnő példaként arra, hogy a magyarság nemcsak a földet szerette, hanem a munkát is. Hiszen Pozsony város Kraxelhuberje, vagy Sopron Bohmüchlerje, meg Selmec Krickhaierje éppen úgy gúnyos figurája a német városi polgárságnak, telve annyival sok hibával és ferdeséggel, amelyeknek kigúnyolására hasonlóképpen rászolgált már szinte századok folyamán át.

Sok mindenféle dolgot fordult elő mindenkor a társadalmi életben, a magyar vidéki társadalom körében is, az úgynevezett gentry kúriában vagy a bogárhátú paraszti viskókban is egyformán, amiket élesnyelvű embertársai meg-meg csipkedhettek, mindenesetben teljes joggal, de a debreceni civis szeméremmel a kultúrát iránt való érzelmeskedést nem lehet vetni, mert hiszen a sok százados kultúra-központot: Kollégiumát bőséges áldozatokkal tartotta fenn munkájával szerzett vagyonából.

A hazában levő idegennyelvű városok polgársága éppen úgy nem kultiválta a tudományokat, mint a magyarság népének zöme, a könyvek nem találtak otthonra sem a németek, sem a magyarok ezreinek gazdag vagy szegény háztartásában, de az áldozathozás kérését a legegyszerűbb debreceni civis-polgár is szinte eleitől örökölt buzgósággal gyakorolta, sok nemzedék folytatta egészen mostanig is, bugó adományokban és hagyományokban iskolának és egyháznak egyaránt.

A tudományosság fénye Debrecenből nemcsak a közvetlen Tiszántúli egyszerű magyar népére, hanem sok tekintetben egész hazánkra is kiterjedt, más kulturális központokat megelőzve. Hatvani István fizikusnak és Maróthy György matematikusnak, meg Diószeghy Sámuel botanikusnak kiváló alakja fényes tanulság erre is, vagy Szilágyi Sámuel református püspök szerepe a magyar kulturpolitikában jelentős volt saját korában.

A magyar szépirodalomnak gyöngye Csokonai költészete a debreceni levegőből táplálkozott és hogy a lantpengetés mellett korának hatalmasaival hadilábon volt kénytelen állani, abban éppen úgy részes lett volna, ha bármely más, esetleg német város falai között élt volna is, mert a líra szépsége iránt valami feltűnősséggel sehol sem lelkesedtek. Később azután Petőfi, vagy utóbb Ady sem éltek Debrecen városában boldog életet, míg Szabolcska otthonára talált a Nagyerdőnek, amiben nem a debreceni civis maradt szelleme volt egyes egyedül a hiba forrása, mert a maradiság bűnből a maradandóság erőnye vált.

A művészetnek nem áldozott a város, az igaz, de már teljes

séggel nem a debreceni civisek lelki fogyatékoságából következett, hanem a reformáció puritán szellemének talán ferdén értelmezett következménye. Mas hazai városokban sem a polgárság járt elől ezen a téren, hanem az egyház vagy a gazdag főurak. Annál inkább virágzott már jó korán a magyar színjátszás művészete, mely az édes magyar nyelvet művelte, hiba érte utólagosan e részben a gyűnyölődés éles nyila a civis társadalom alakjait, hiszen másutt még üldözték is.

Sőt a maradi lelkiületének gúnyolt civinek társadalma, most

teremberek és kalmárok vagy gazdag muskotály és szegény sippantó mind egyaránt önkényt ismerte szellemi vezetőjének a régi nemesi rend kiváló tagjait falai között, amikor a vértanu Vigkedvű Mihály főbírótól egészen Poroszlay Frigyesig, az első polgármesterig ilyenek voltak civis-társakká és vezetőkké Debrecen politikai életébe, hogy szellemi és anyagi erőben naggyá vált és színmagyar maradt.

Calamus dr.

Sebesült katonák karácsonya

A Magyar Vöröskereszt Egyesület karitatív nécsoportja a debreceni hadikórház parancsnokságával karöltve a sebesült katonák számára bensőséges karácsonyfa-ünnepélyt rendezett tegnap a református gimnázium tornacsarnokában, ahol gyönyörűen felkészített, piros-fehérszöld lámpákkal ékesített hatalmas karácsonyfa várta a sebesült hőseinket.

A megjelent előkelőségek sorában ott láttuk az ünnepély vezetőjét vitéz nemes kisbarnaki Farkas Ferencné, a hadtest parancsnokának hitvesét. Az ünnepélyen megjelent a Vöröskereszt karitatív nécsoportjának több tagja: vitéz Potyondi Lászlóné, repülőszázados neje, vitéz Simon Béláné, a hadtest főpolonője, dr. Balla Bertalané, főjegyző hitvese, Fabián Sándorné, dr. Ökrös Sándor egyetemi m. tanár és hitvese. Ott láttuk v. Berényi István ny. vezérőrnagyot, vitéz dr. Sáfár László orvos-alezredest, dr. Málnássy Ferenc orvos-alezredest és még sokan másokat.

Az ünnepélyt vitéz dr. Sáfár László nyitotta meg keresetlen szavakkal, majd a kórház apólonőinek és egészségügyi személyzetének vegyeskara énekelt iges szöveg egy karácsonyi énekét Halmai János vezényletével. Utána Gulavári Etelka szavalta el Balla Mihályt, a neves pap-költőnek egyik szép karácsonyi versét nagy sikerrel, majd Megyeri Ferenc róm. kat. tábortól elkészített nagyhatású ünnepi beszédet.

Ami a tudósok sohasem tudtak megtenni, mondotta többek között, azt megteremtette a belhőlem! Kisded: közénk hozta

A Debreceni Jótékony Nőegylet karácsonyfa-ünnepélye

Lélekemelő, bensőséges, meleg karácsonyfa-ünnepélyt rendezett arhavázában a Debreceni Jótékony Nőegylet huszonhat kis árvája részére.

A kedves házi ünnepélyen megjelentek Sass Béláné elnök, Ajtayné Exner Maria, Beyer Istvánné, Balogh Sándorné, özv. Bászler Károlyné, dr. Ethey Lászlóné, Fekete Mátyásné, Ivancsik Lászlóné, besztercebányai Klein Lászlóné, dr. Labos Béláné, Martinek Ferencné, Pethő Jánosné, Tóth Árpádné, dr. Varga Zsigmondné, Nagy Ilonka, Papp Márta, dr. Erdős Károly igazgató, Magyar Bertalan titkár, dr. Palánszky András gondnok, dr. Nyári Béla ny. kollégiumi tanár és még számosan. Ott voltak csillogó szemekkel és kipirult arccal, a karácsonyi öröm melegét megérezve felgyűlönlők vezetésével az arhavázi gyermekek is.

Csillogott a karácsonyfa s alatta a gyermekserög ajkán felcsendült a gyönyörű szép karácsonyi ének: Az Istennek szent anyyala... Egy kis árva szép karácsonyi verset szavalt, újabb ének után dr. Erdős Károly egy. tanár, a Nőegylet igazgatója tartott biblia-magyarázatot: A belhőlemi anyyalka — mondotta — Isten követői, tiszták, örömet hirdetők voltak, Istennek szol-

a minden sebet begyógyító és minden könnyet felszárlító szeretetet. Ti, akik a gyűlölet földjéről jöttetek vissza, ti tudjátok igazan értékelni az emberi lélek nagyszerű csodáját, melyet úgy hívunk, hogy szeretet. Beszédének további részében Megyeri Ferenc kérte a sebesült hőseket, hogy egész életüket lenge az a karácsony misztériuma, mert ha mindig úgy szeretik egymást, mint karácsony estjén, gazdagok leszünk és boldogok.

A nagy tüsszal fogadott beszéd után Czeke Katalin adott elő mely átérzéssel egy Reviczky-verset, majd dr. Tacs Jenő ref. tábortól elkészített szöveget a katonákhoz:

A magyar nemzet szívétől méltán ki ez a piros-fehérszöld színű karácsonyfa — mondotta — melyet a hála és a gondoskodó szeretet készített számotokra. Hangoztatja, hogy ezzel a karácsonyfa-ünnepélyvel köszönetet mond a sebesült hősöknek a magyar család és a magyar országnak.

Dr. Rácz Jenő mély hatású beszéde után a vegyeskar énekelte el őszinte siker mellett az „Ajándék még égi gyermek” c. karácsonyi énekét, majd két sebesült honvéd-tizedes, Némethy Károly és Szalay Ede mondtak meghatott hangon köszönetet mind azoknak, akik lehetővé tették számukra a feledhetetlenül szép ünnepélyt. Végül átnyújtották vitéz nemes kisbarnaki Farkas Ferencnek a sebesült katonák ajándékát.

A megható aktus után értékes ajándékokat osztottak ki a sebesült katonák között s ezzel a lélekemelő szép ünnepély véget ért.

A szívhöz szóló biblia-magyarázat után újabb ének és szavalt következett. Egy kis árva köszönetét tolmácsolta és kérte Istent, hogy adjja meg a Nőegyletnek a munkáját, amely Istent és a hazát szolgálja.

Végezetül egy kis árva imádkozott a hazáért, a Kormányzó Úrért, a magyar honvédekért és egy szebb, boldogabb magyar jövőndért.

A megható karácsonyfa-ünnepély a Nemzeti Híszkeggyel ért véget, majd megkezdődött az ajándékok kiosztása.

Magyar Hangverseny

Bihari Gizella zenetanárnő „Magyar Hangverseny” rendez január 15-én a MANSZ Ferenc József utca, színház alatti otthonában. A gazdag műsor keretében Bihari Gizella játszik a komoly és könnyű zeneszámokat cimbalmon, Czellar Ida költeményéből fogadja el, Balogh Géza német nyelvű verset tart. A névű műsorból Mátyás Lili ténca fog még kiemelkedni. A hangverseny tiszta bevételének egy részét a sebesült honvédek javára adják.

Vendéglősök
korcsmárosok
szükségleteiket legolcsóbban

Pótor László
bornagykereskedőnél
szerezhetik be
Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván
kedves vevőinek

Nagy László és Balla Ferenc
Piac-utca 44.

A buzakölcsön kötvények kiadása az
Alföldi Takarékpénztárnál Debrecenben
megkezdődött.

Előnyös tőkeelhelyezés, jó kamatozás!
Jehezzen az Alföldi Takarékpénztárnál
Debrecen, Ferenc József-út 16.

A J Á N D É K O T
T A K Á C S N É ékszerboltjából
arany- ezüst és valódi borostyán ékszerek
Márkás órák — ólomkristályok
PIAC-UTCA 56. — Megyeháza mellett

Kerékpárt, varrógépet, gramofont
szakszerűen javít. Villanyt szerel.
ROBOZ és HAMMER Piac-u. 8.

BELLA cipőüzlet
Széchenyi-u. 44. sz. alá költözött

NÁNÁSSY LAJOS
RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁGI VÁLLALATA DEBRECEN
PIAC-UTCA 85. SZÁM. TELEFON 34-29.
RÁDIÓ JAVÍTÁS

Bélelt bőrkésztyűk,
gyógyhaskötők, gumiharisnyák, gumi fűzők, női ernyők,
retikülök beszerezhetők
Szenásy és Daku késztyűs, Kossuth u. 2.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván
kedves Vevőinek
Marczi István rádiókereskedő, Kálvin-tér 2.

Újévre
arany, ékszer, ezüstnemű, bijutri nagy választékban
Szelecsényinél
Sas-utca 2. szám. Telefon: 26-60.

Márkás porcellán, ólomkristályt
válogasson a
Piac-utca 89. **Keretezőboltban**

Újévre óra, ékszer, ajándéktárgy
HORA ENDRE Kossuth-u. 2. (Városhéza)
Telefon 34-59 Javítások szakszerűen, saját műhelyemben.

Legszebb gyermek- és terhennemű cikkek
NEUWIRTH-tól
Kálvin-tér 3. — Telefon: 39-75.

Zseb-, kar- és falórák,
díszlámpák nagy választékban. Min-
denféle órák szakszerű javítása
STASSIK LAJOS
órás és ékszerész, Széchenyi-utca 3.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk
kedves vevőinknek és ismerőseinknek
Ij. Tóthfalussy Géza Tóthfalussy Sándor
Piac-utca 40. Piac-utca 16.

Újévre valódi aranyutánzatokat, ólom-
kristályt, ezüstárut vásároljon
bizalommal
Szetter János ékszerész
BATTHYANY UTCA 13.

LEGSZEBB ÚJÉVI AJÁNDÉK
a művészi tervezésű Papp modell
SZENT ANNA-UTCA 10-12. ÜZLET TELEFON 39-07.

Gyermek, női, férfi divataruk újévi ajándéknak
GULYÁS ISTVAN úri-, női- divatüzletében
PIAC-U. 56.

DEBRECZEN 8. OLDAL
1943 XII. 25.

Üzenetek a frontról

Tolnai József szakaszvezető a Z. 850. tábori postaszámra üzeni édesanyjának testvéreinek, rokonságának és összes ismerőseinek, hogy jól van, nincs semmi baja. Kéri, írjanak sokat. Mindenkinek kellemes Karácsonyt és boldogabb magyar újévet kíván.

Polgár Sándor honvéd az F. 856. tábori postaszámra írja. Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok kedves vendégeknek és az összes ismerősöknek. Polgár Sándor.

Bartha László szakaszvezető a K. 682. tábori postaszámra üzeni feleségének, édesanyjának és testvéreinek, hogy jól van, nincs semmi baja. Leveleket vár. Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván. Milliő Cecíliát küld a mesze tárból.

Szabó Sándor szakaszvezető a K. 206. tábori postaszámra üzeni szüleinek, testvéreinek, a Farkas családnak és összes ismerőseinek, hogy jól érzi magát. Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván mindenkinek. A viszontlátásig szeretettel csókol és üdvözlő mindenkit. József Szilveszterkor sokat ne igyál!

Barna Péter orvosvezető a C. 220. tábori postaszámra kíván feleségének, Petikének szüleinek, testvéreinek és családjá többi tagjának örömteljes karácsonyi ünnepeket és nagyon boldog újévet, Szívben, lélekben mindig ott hon van kis családjánál és forrón ezereket esküdt küld.

Kollégáinak és ismerőseinek szintén boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván.

Balázs Zsigmond zászlós a K. 682. tábori postaszámra üzeni üzenetét Debrecenbe:

„Karácsony van. Ünnepléssel érzeléssel gondolunk haza kis családjunkra, hazánkra. Otthon ilyenkor harang szava szólít leten elé. Mi most hiányunk az ünnepi gyűlekezetből. Lélekben azonban együtt vagyunk szeretőinkkel, ismerőseinkkel. Otthon imádkozunk, együtt és mi itt szeretünk. Mi itt nem lehetünk köből épült templomba. Mezőn, erdőben, de ebben a hideg tében leginkább csak egy épületben gyűlekezünk. Talán csak néhányan vagyunk, vagy egyedül kell énekelnem: „Krisztus Urunknak áldott születésén...” Mindegy, hogy hol, vagy hányan vagyunk. Énekelünk, imádkozunk, mert nekünk is hirdeti az angyali sereg, amit kétezer évvel ezelőtt a betlehemi pásztoroknak mondták: „Dicsőség a magasságos menyegyerben az Istennek és a földön, béke és az emberekhez jókora.” Ezeknek a gondolatoknak jegyében kíván édesanyjának, testvéreinek rokonságának és minden kedves ismerőseinek örömteljes és békees karácsonyi ünnepeket.

Szabó Gábor honvéd a B. 787 tábori postaszámra írja, hogy kórházban van, nem tud uzamenni az ünnepekre. Szüleinek a következő verssel akar karácsonyi örömet szerezni:

KARÁCSONY ESTÉJÉN.
Apám! Országról megy ez a levél.
Fiad a háborúról most Neked mesél.
Nem is olyan régen, a tél-estéken.
A háborúról még Te meséltél nekem.

Nem panaszkodni akarok Neked.
Hiszen élek. Jól van gyermeked.
Magyar karácsonyunk szent ünnepe van.
Valamikor hogy vártam... boldogan!

és most lélegzem, oly távol Tőletek.
Az idén jó apám, nem vagyok...
Békesség, Szeretet! — Oh, mily...
Serkül sínesem velem, egyedül csak...
Isten.

Ugye Te is voltál katona apám?
Tudod, fiad most éri igazán.
Hogy az idén nálatok nem lehet jelen
Karácsony estéjén, az öröm-ünnepén.

Ma éjjel hull a hó, süvölt a tél szél.
Fiad háborúról ma teneked mesél...
Magyar karácsonyunk szent estéje van.
és a következőt várom már boldogan!

Tóth Cusztáv honvéd a C. 220. tábori postaszámra kíván kellemes karácsonyi ünnepeket, a nagypapának és ismerőseinek. Hajdú-zovátára leveleim megírásánál miatt ne aggódjanak, jól érzi magát.

— Nem tartottak lakodalmat helyette 1.600 pengő adak jótékonycéllra Pécsen Marsay József textíkereskedő és Boros Magda tanítónő, házasságkötésük után.

Szerkesztői üzenetek OLVASÓINKHOZ.

Lapunk pénteki számában fördelési hiba következtében Darai Béla debreceni ökölvívó spanyolországi és svájci portyájáról szóló cikk egy másik közlemény címe alatt jelent meg. A tévedésért elnézést kérünk olvasóinktól.

Újévi ünnepe

kellemes lesz, ha zenét viz lakásába

Szendró Sándor

zongora-, gramofon- rádió-, hangszerárú és zeneműkereskedéséből
Batthyányi utca 22. sz.

Gramofonlemez nagy választékban.
Lemezvásárlásnál anyag beszolgáltatását kérem.
Telefon 31-29. Alapított 1876.

A tejjelállítás új rendje

Felsőbb hatósági rendelkezés folytán január hó elsejével a tejjelállításban úgy Debrecen sz. kir. város, mint Hajdú vármegye területén új rendet kell életbeléptetni. Ennek az új rendnek az a célja, hogy azok a tejszemélyek akik a tejfogyasztásra feltétlenül rá vannak utalva és akiknél a tejfogyasztás feltétlenül elengedhetetlen képez, legalább a szürke szabott napi tejadagot megkaphassák. A rendelkezés személyeket tejfogyasztásra jogosultaknak nevezik.

A jogosultak köre sorrendben a következő csoportban van megállapítva:

A) a terhős anyák terhesség negyedik hónapjától a szülésig és a csecsemők és kisgyermekek harmadik életévük betöltéséig napi 7 deciliter tejadaggal;

B) a tejáplálásra feltétlenül rászoruló betegek és a hetvenedik életévüket betöltött, személyek napi 3 deciliter tejadaggal;

C) a gyermekek 3 éves koruktól 14 éves korukig napi három deciliter tejadaggal.

Január hónapban azok a jogosultak, akik eddig is közvetlenül a tejtermelőktől kapták a tejet, a megnevezett tejtermelőkhöz még tejtulajdányt kapnak. Azok a jogosultak pedig, akik eddig sehonnán sem, vagy tejkereskedőtől kapták a tejet, a rendelkezésre álló tejmennyiséghez képest a fentebb felsorolt sorrendben már januárban is tejet kaphatnak. Január hó végéig a tejtulajdányok értékesítést vesztik, a tejtulajdányok is tejet kaphatnak a fentebb közölt sorrendben. A tejszemélyek szelvényei a kijelölendő tejkereskedőknél (fűszerkereskedőknél) lesznek beváltóhatók.

Termelői vonalon a kötelező tejjelállítás kötelezettség csak az Országos Központ által kijelölt körzet teljáros után teljesíthető. A pontrendszere történő beszállítás (bepon-tosza) és a tejetmelő megillető korpa, illetve erőtakarmany is csak az így beállított tejmennyiség után igényelhető.

E rendelkezés életbeléptetése vég-eredményben Debrecen és Hajdú megyében is az eddigi „tejes aszony” rendszer megszüntetését jelenti. A tejtermelőnek a tejet, ha a nagyobb távoltság miatt Debrecenbe nem hozhatják, a már felállított és a meg-

szervezés alatt álló tejszemélyi állomá-sokra kell beállítaniuk.

A helyi hatóság tejszemélyi tudatában van annak, hogy a tejjelállítás ilyen módon történő teljes átállítása nem lehet simán és zökkenő nélkül. Eppen ezért a jelenlegi rendszert kívánta volna érintetlenül hagyni. A felsőbb fórumok azonban a tejrendszert bevezetésére és a tejjelállításra vonatkozó rendelkezés teljes végrehajtására további halasztást nem engedélyeztek.

Késztelen, hogy a hatóság nagyon nehéz feladat előtt áll, amikor most a rendelkezés végrehajtására rendelkezés-teremtést kell végezni. Ezen körülmények között is mindig lecsök-kent mennyiségű tejet került piacra. A nagy takarmányhiány és egyéb okok ezt a csökkenést soha nem tapasztalt módon fokozták. E mellett az az is számolni kell, hogy a Debrecenhez közel eső községekben is azonos rendelkezéseket vezetnek be, s a helyi tejtermelést mindentől a helyi igény-jelöltségek kielégítésére foglalkoztatják.

Más oldalról a pontbeszállítás, s a korpa kiutalás miatt a tejtermelő akarnya nem kénytelenek jelenlegi tejszemélyek a tejszállítást földmunka s tejszemélyek a rendelkezés szerint közfogyasztásra beállítani. E mellett az Országos Központ kifejezetten lefektetett, hogy Debrecen környékéről 16 községből fogja a mutatkozó tejjelállítást Debrecenbe irányítani. — Így módon a hatóság rendelkezésére álló tejtermelést fokozatosan emelkedni fog. Mindezek természetesen nem történhetnek meg mind-holnapra, hanem csak huzamos idő alatt és sorozatos hatósági intézkedések nyomán.

A rendelkezésre álló tejmennyiséghez képest elsősorban az A. és B. csoport kielégítése után a C. csoportbeli fogják a később kiandó hirdeté-mentek szerint tejszemélyeket megkapni.

A jogosultak tejszemélyi szelvényeit a kijelölendő kereskedőknél válthatják be.

Egészségügyi intézmények tejjelállítá-sa lehetőleg eddigi tejszállítási szer-ződések alapján külön-külön hatósági intézkedéssel fog biztosítani.

A részletekbe végő rendelkezéseket a hatóság a hírlapok útján köz-önlendő hirdetményi fogják tartatni, mázni. (Hivatalos közlés.)

A múlt mosolya

MIKOR A „LUDAS MATYI” KÖLTÖJE ZSÁKMANYOLT

Fazekas Mihály, a magyar fűvésztudomány megalapítója, a „Ludas Matyi” költője, fiatal korában huszárifőhadnagy volt. Résztveit a francia háborúban. Egyszer egy rajnamelleki várost szállt meg ezredével. A lakosság ellenállást tanúsított, miért is az ezredes megtorlásul, az akkori szokásnak megfelelően, egy-órai zsákmányolást engedélyezt a katonaiknak.

Fazekas Mihály egy úri házba tartott a zsákmányolási óra alatt, a család megrökönyölve látta közeledni az ellenséges tiszte-t, de az udvariasan köszönt, semmihez sem nyúlt, hanem be-ment a ház könyvtárszobájába, kikeresett ott egy ritka könyvet és az asztalhoz ülve figyelmesen olvasni kezdte. Mikor megszólalt a trombita, amely a zsákmányo-lás végét jelentette, minden hu-szár és tiszti sietett a gyűlekező-helyre, mert a szigorú szabályok szerint főbéltek mindenkit, aki tovább sarcolt.

Fazekas Mihály, mikor a trom-bitaszó felhangzott, visszatette a könyvet a helyére és mint aki a zsákmányolásból jól kivette a részét, indult kifelé és udvariasan elköszönt a házbellektől.

A háziúr rendkívül meghatot-tan vette tudomásul, hogy a magyar tiszti semmit sem visz el a házból, önmagától felajánlott neki egy aranyórát. Fazekas Mihály szabódott, de a háziúr csak rátekintte.

— Hat elfogadom és köszö-nöm — mondotta végül is Fazekas Mihály — de csakis mint emléket. A zsákmányt ill visszem a fejemben...

PETŐFI SZOMJAS VERSE

Jókai Mór mesélte el, hogy mikor Petőfi azt a rettenetes szomjas verset írta: „Miert nem tesz Isten most csudát Váloztatná borrá a Tiszát, Had lehetnék én meg a Duna, Hogy a Tisza belém omlana...”

...szóval ebben az időben élt Máramaroszigeten egy igen borkedvelő úriember.

Mikor nyomtatásban megje-len Petőfinek ez a szomjas ver-se, olvassa, olvassa, aztán nagy-gyot csap az asztalra és így kiált fel: — Hol Petőfi barátom, nem innál te abból egy csöppet sem, mert én elejbe fekvőném ill Szí-geten...

A HALLGATAG GÁRDONYI

Gárdonyi Géza, a nagy író igen hallgató ember volt. Az egy remete egyszer meglátogatta barátját, Szávay Gyulát, a kitűnő költőt Debrecenben, ki a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára volt.

Este beültek a „Hungariába”, kirendeltek egy üveg bort. Hall-gattak a híres Magyar Imre muzsikáját egy kis sarok asztal-nál.

Telt múlt az idő, egy szót sem szóltak egymáshoz. Néha kocin-tottak, aztán megint csak hall-gattak. Ugy két óra felé azt mondta Gárdonyi:

— Na, Gyulám, menjünk ha-zá, kibeszélgeltük magunkat.

APPONYI ANEKDOTÁJA

Sebestyén Endre néhány jó-zú Apponyi-anekdotát jegyzett fel. Ezek közül való a következő: Gróf Apponyi Albert az Inter-parlamentaris Unió egyik ülése-re Amerikába utazott (meg a régi békeidőben). A magyar csoport a Waldorf Astoria hotel-ben volt elszállásolva. Hazame-net a hajó földézetén anekdotá-zással töltötték az időt. Gróf Ap-ponyi ezt a történetet mesélte el:

Egy utazó társaság rablók kezébe került. A rablók gondo-san átkutatják áldozataik zse-beit és egyiknél egy nyugtát ta-láltak, amely tanúsította, hogy az illető Newyorkban a Waldorf Astoria Hotelben volt megszáll-ta. Amikor a nyugtát megmu-tatták a rablóvezérnek, ez azt az utasítást adta társainak, hogy hagyják békén ezt az embert, mertha az a Waldorf Astoriá-ban lakott, akkor hiába keres-nek pénzt nála, az mind a ho-telben maradt.

E történet hallatára a közel-ben ülő amerikai úr hangos ha-hotázásba tört ki. Kiderült, hogy az illető úr nem más, mint a Waldorf Astoria igazgatója.

Őszeismerkedtek és Apponyi megmagyarázta, hogy a történe-tet a hotelben hallotta, amely-nek drága volta ellen neki any-nival inkább nincs kifogása, mivel mint az Egyesült Államok kormányának vendége a szá-lóban semmit sem fizettek.

A történeten a szálló igazga-tója mulatott a legjobban.

Közeledik Ady halálának negyedszázados évfordulója

Egy ismeretlen Ady-vers és egy érdekes debreceni Ady-émlékezés története

A közelmúltban, Ady Endre születésnapján ismét felparásztottak az irodalmi visszaemlékezések a nagy magyar költő körül, kinek személye, művészete életében és halálában egyaránt erősen foglalkoztatja a közvéleményt. Pár hete a költő születésnapja alkalmát adott a megemlékezésre, újabb néhány hét múlva, január 27-én halálának negyedszázados évfordulóján áll meg a magyar lélek a költő emléke előtt. Van valami mélyesen szimbolikus abban, hogy az emlékezés születésre és temetésre életre és halálra Ady Endrével kapcsolatban olyan közel van egymáshoz... Így volt ez a költő életében is, melyben állandóan együtt járt a legvadabb és legmármorosabb életigenlés a halál tettenlő, sőt gondolatával...

A születés és halál évfordulója között két olyan debreceni tárgyú érdekességet mondunk el Ady Endrével kapcsolatban, mely eddig még ismeretlen és nem jelent meg egyik életrajzában sem.

Vörös plüsbortékos, képes emlékkönyvet juttatott el hozzánk Bikfalvy Miklós ny. városi rendőrbiztos. Kerekcs Géza utcai lakos... Elhunyt hűgának, Czeglédy Etelkának emlékkönyve, Fakult frások, elszárgult lapok közül a mult hangulata csap meg. Régi divatú emlékkönyvet olvasunk... Ami felhívja az érdeklődést, a két Ady fűnk az Endrének és Ady Lajosnak emléksorai. Megtudjuk, hogy Czeglédy Etelka szintén Zilahon járt iskolába abban az időben, amikor az Ady-fűnk végezték ott a gimnáziumot. Séraknál gyakran összejöttek, gyermekkorú pajtások voltak... A legbecsebb azonban egy ké sőbbi időből származó verse Ady Endrének, mely szintén Czeglédy Etelka Emlékkönyvéből hull ki... A költő jellegzetes kézírásával egy eddig még ismeretlen Ady-vers sorai búgnak, orgonáznak „Babonás éjszaka” cím alatt.

Babonás, újult éjszakán, szél sikolt, ráz az ablakon és én remegve halgatom: szívem, e rossz muzsikán, bolond nótát játszik.

Most visszajárnak régi évek a dermedt, halálvermes esőben, emlékek aranyéve esőppen... jaj, nem tudom, hogy miért élek.

Babonás, újult éjszakán, kőrömleng a holt vágyak raja Sirtam fejemet lehajtva... Szegény, szomorú, fáradt életem.

D. S. visszaemlékezése Ady Endrére szintén egy verssel kapcsolatos. Ez az emlék 1899-ből való, abból az évből, amikor Debrecenben Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában megjelent a költő Versek c. kötete Abrányi Emil előszavával.

Ady Endre jogász és újságíró volt Debrecenben ebben az időben D. S. pedig elsőéves jogász és a

Hölgyeim!
Nem drága az ANGORA KALAP,
ha „KALAPIPAR”-nál
Széchenyi-utca 7. szerzi be
TURBANSZERU FAZONOK IS
P 55.-től

Kellemes és boldogkarácson!
kívánunk vendégeinknek és ismerőseinknek
özv. Gömör Menyhértné
„OTTHON” söröző és étterem, Sas-utca 2.

„Debrecen” c. napilap korrekto-ra... A kedvesen visszacsillogó emléket a következőkben adja elő:

— Az Alföldi tánciskolában megcsatt velem az, ami előtem is megtörtént már néhány elsőéves jogással: szerelmes lettem. Szerelmem nem is volt egészen reménytelen, bár a lány nem is annyira a jövő köze és váltójogát méltányolta bennem, mint inkább a nagyraihivatott költőt, alig lévén tisztában azzal, hogy a prózai irodalomhoz, akár a költészethez mennyi köze van egy korrektoznak... Elég az hozzá, hogy egy szíveket melegengető valczer alatt tette próbára szívem hű érzelmeit: írjak verset a tánciskolárról.

— Nagy probléma volt mert verset sohasem ítam... De tudtam, hogy vers nélkül vége a szépen induló szerelmemnek, talán házasságunknak is... Eiletem nagy válságban Ady Endre barátságát segítségül kerestül. Ugy határoztunk, hogy este beülünk a Hungáriába és miközben borba öljük tizkorona havi zsebpénzemet, Ady megírja a verset. A nagy áldomásra meghívtuk Sipos Béla és Kemény Emil jogász újságíró cimboránkat is.

— Már alaposan melegegett a fűnk, amikor Ady Bandi a ká-

váz sarkába vonult és egy idő múlva készen hozta a verset, amely Sipos Béla jóvoltából harmadnap saját nevem alatt megjelent a DEBRECEN c. lapban...

A versben többek között ilyen sorok voltak:
— Ugy történt: a tánciskolában, együtt táncoltunk, Ön meg én. Hogy így történt a maga vétké, Hisz volt ott nálam szebb legény. Mindegy! Magára vessen érte. S e versért is Önt éri vád: Önnek ígertem meg, hogy versben Zengem meg a tánciskolát. Szőke és barna angyalarcok Mosolyognak kedvesem réám És közöttük egy édesarcu, egy aranyos kis fess leány.

— A vers határozottan megtetszett, de a házasságból még sem lett semmi. A hűtlen egy ipar-felügyelővel lépett házasságra — fejezte be visszaemlékezését D. S.

Régi szép időkben a költő fiatalokból, debreceni jogász-éveiből valók ezek a visszaemlékezések.

Azóta évtizedek perogtek le... világháborúk zaja verődik vissza a világon. De az Ady költemények finom, sejtelmes muzsikája, a harcok tombolásában is végigsimogat a lelken és emlékezni kell a költőre, akit egész lelkével a magyarságé volt, aki életének néhány forró, fiatalos esztendejét Debrecen falai között tékozte és akire immár nemsokára negyedszázada lesz, hogy ráborult az örök sötétség.

Leventék küldöttsége és Betlehem járása Horthy Istvánkánál

Karácsony ünnepe alkalmából a magyar levente és leventelány ifjúság küldöttsége jelent meg a királyi várban. Magyarország kormányzója és hitvese valamint vitéz nagybányai Horthy István és Istvánka gyermeke fogadták a leventéket, akik két *Betlehemes jätéket mutattak be.* A névviselethe illesztett *Leventék éneket, jätéket és táncot* a Főméltóságú család nagy érdeklődéssel és tetszéssel nézték vé-

gig. A betlehemes jäték után a *Leventék átadták Horthy Istvánkának karácsonyi ajándékaikat, egy remekbe faragott, kivilágított betlehemet*, ezenkívül a székesfehérvári leventék egy maguk készített *kis gyermekkerék-párt.* A Magyarországon idültó német Hitler ifiak ugyancsak ezalkalommal adták át haláljuk jelölül ajándékukat Horthy Istvánkának egy fából faragott kis vasutat. (MTI)

A jugoszláv főparancsnok lemondott

Szerb és görög területen maapnem teljesen megszűnik a partizán-tevékenység

Ankara, december 24. (MTI.) Az angol hírszolgálati iroda kairói jelentése szerint a jugoszláv kormány esítörtökön közölte, hogy Zsifkovics tábornok, jugoszláv főparancsnok benyújtotta lemondását. A jelenlegi helyzetre való tekintettel azonban lemondását nem fogadták el. Zsifkovics tábornokot ez év augusztusában nevezték ki a jugoszláv haderők legfelsőbb parancsnokává. Kinevezése előtt tartalékkormányban volt. (MTI.)

Stockholm, december 24. (TP) A Reuter esítörtökön közölte a brit politikának a jugoszláv emigráns kormánnyal szemben történt irány változtatása alkalmával a jugoszláv emigráció körében részben legutóbbi események részletes összeállítását. Bevezetőben megállapítja, hogy Draza Mihajlovićes tábornok csillaga letűnőben van. Az eddig nála idözött brit katonai küldöttséget visszavonják, ha ugyan ez már nem történt meg.

Josip Broz Tito marsallnak teljes jogú szövetséges főparancsnokká való kinevezése, amely a szövetséges katonai szakemberek és képviseltek és a partizán küldöttség alexandriai titkos konferenciájának alapján történt, továbbá az a tény, hogy Péter király kormányát, amelynek legkiemelkedőbb tagja Draza Mihajlovićes tábornok, aki a hadügyminiszeri tárcát tölti be, egyáltalán nem értesítették a Tito küldöttségével folytatandó tárgyalásról, azt bizonyítja, hogy angol részről Mihajlovićes további működésére egyáltalán semmi lehet nem fektetnek.

Nem lehet tagadni, hogy ő elmulasztotta ama híveinek szemeltartását, akikről bábizonyosodott, hogy a németekkel és Nedics tábornokkal együtt a partizánok ellen működtek és ezeknek száma a megállapítások szerint tekinté-

lyes volt. Annak a lehetősége, hogy az utóbbi idők fejleményei a németekkel való teljes együttműködést idézheték volna elő, Londonban komoly megfontolásra adott okot.

ANGOLSZÁSZ VÁDAK MIHAJLOVIC ENLEN

Most be lehet számolni egy olyan esetről, amely nagyon sokban járult ahhoz, hogy Londonnak és Washingtonnak felnyílt a szeme a Mihajlovićes körüli dolgok tekintetében. Mihajlovićes nemrégiben főhadiszállásán a nagy nyilvánosság előtt beszédet mondott, amelyben rendkívül hátrányos módon, lekicsinyló szavakkal nyilatkozott a szövetségesekről és ócsárló megjegyzéseket tett Churchillre és Rooseveltre. Megfelekedett arról, hogy a brit katonai misszió tagjai, köztük a vezető dandárparancsnok is ott volt. Ezek azután részletes jelentést küldtek Mihajlovićes beszédéről Londonba. London tiltakozása, amely a kairói jugoszláv emigráns kormány útján került hozzá, igen csekély hatással volt Mihajlovićesra. (MTI.)

TITO ÉS PÉTER KIRÁLY

Teljes joggal lehet ebből az ügyből közvetlen kihatásokat várni a kairói jugoszláv emigráns kormányra is. Be kell várnai, vajjon azok a kísérletek, amelyek arra irányultak, hogy Péter királyt és Tito marsallt együttműködésre vegyék rá, eredménnyel járnak-e — folytatja a Reuter. Az a tény, hogy a partizánok rádiójukban Péter királyt személyben támadták meg, nem nagyon kedvező előjel ebben a tekintetben. A közben eltelte időben — ugyancsak a Reuter közlése szerint — a partizánok rádiója tudatta az is, hogy a Tito-bizottság egy konferencián elhatározta hogy Péter király többé

nem térhet vissza Jugoszláviába.

Tito tényleges erejére vonatkozólag azonban a Reuter meglehetősen tartózkodással nyilatkozik és úgy véli, hogy tévedés volna haderőit úbbre beesülni, mint amennyit a könnyű fegyverzetű gerillaharcosoktól várni lehet. Titonak nincs elég tüzérsege és a légi támogatás sem elegendő. Ezért kommunikéinek nem szabad az a jelentőséget tulajdonítani, mint a szövetséges kommunikéeknek szoktak. A híveknél számáról és győzelmeiről terjesztett túlzott állítások csak Tito harcának lehetnek ártalmára.

Partizántámadás Bulgáriában

Szofia, dec. 24. (TP). Az elmult éjjelen egy Szofia s Plovdiv közti mellékvonalon, Pestera közelében negyven felfegyverzett partizán megtámadott egy motorvonatot. A vonat hatvan utasától

Szigorú munkakötelezettség Olaszországban

Róma, december 24. (Német TI) A munkamozgósítás állami biztosa rendeletet adott ki az általános munkaszolgálati kötelezettség szabályozásáról. Minden 16—60 éves olasz férfit (esti, vagy szellemi munka vállalására köteleznek. Olaszország minden községében összeírják a munkaszolgálatra kötelezettek. Ez az összeírás lesz az alapja az élelmiszer-ellátás-

DEBRECEN 9 OLDAL 1943 XII. 25.

HARISNYA

gondjait olcsón megoldja
Harisnyáipaló üzem
női 3 párból 2 pár, férfi 2 párból 1 pár, gyermekharisnyanagyobbítás
Arany János-utca 5. sz. alatt.
A város főbb pontján gyűjtőhely.

Vasutassztrájk fenyeget Amerikában

Lisszabon, dec. 24. Washingtonból jelentik: Roosevelt csütörtökön felajánlotta, hogy amennyiben estig nem tudnak meg egyezni, személyesen kész közvetíteni a vasúti alkalmazottak és vasúti társaságok között. Amikor jelentették neki, hogy a két párt képtelen meg egyezni, az elnök ezt mondta: A háború nem várhat és én sem várhatok. Amerikai emberek élete és Ame-

rika győzelme forog kockán. Amikor a két part képviselői megjelentek a Fehér Házban, indulatosan ezt kérdezte: ellene akarnak szegütni annak, hogy én azonnal intézkedjek, vagy elfogadják az én döntésemet? A helyi vasutas szervezetekben szerte az országban a gépészek, fűtők és a mozdonyvezetők elhatározták, hogy fokozatosan leállítják a munkát. (MTI)

Az ünnepek fényét
TUNGSRAM
lámpa emeli...

Gyászrovat

Nagy Miklós m. kir. alezredes, a debreceni m. kir. 6. honvéd élelmezési raktár parancsnoka 53 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Özv. Váradi Pálné Zales Eszter 84 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Honvéd-u. 60. Dankó temetkezés.

Tóth István 54 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Dankó emetkezés.

Budán András 77 éves korában elhunyt. Temetése karácsony első napján 2 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Mostoripályai-út 39. Gebauer rendezi.

Bihary János gazdálkodó 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Bellegeő 484. Gebauer rendezi.

Györfy Lajos ny. DNyBV kaucz 69 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félkettőkor lesz a köztemető II. B) ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Margit-u. 16. Pusztai temetkezés.

Marsi Teréz 67 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából r. kat. szertartással. Lakás: Görbe-u. 15. Pusztai temetkezés.

Horváth Lilla 3. hetében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Táncsics-utca 71. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Oláh Lászlóné Tarr Vilma 59. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozójából. Lakás: Sárkány-utca 3. Temetését Bartha vállalata végzi.

Vitéz Sándorné Szabó Róza 48 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Széchenyi-utca 30. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett édesapám és nagyapámnak, id. Ormós Jánosnak a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatalára küldött koszorúk és virágokért ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü édesapám, fejsőbükki Berceky János nyug. MÁV segédtiszt temetésén megjelent rokonainknak, barátainknak, a Horthy Dalkör tagjainak szíves közreműködésükért, a ravatalára küldött koszorúkért és csokrokért hálás köszönetet mondunk. Gyászoló családja.

Surányi Katalin

21 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 2. A) ravatalozójából édesapja átszállított hamvai mellé. Halálát édesanyja és vőlegényén kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

Lakás: Dalmi utca 16. Temetését: Bartha vállalata végzi.

po. Varga Gábor

gazdálkodó 65 éves korában elhunyt. Temetése szombaton, karácsony első napján, félhárom órakor lesz a díszravatalozó terméből. Gyászolják bánatos felesége, nevelt fia feleségével és kis fiával, testvérel, sógornője, apósa és a kiterjedt rokonság. Lakás: Árpád-tér 4. Gebauer rendezi.

Mi a magyarázata a búzakötvény nagy népszerűségének?

Alig néhány napja lehet vásárolni a magyar pénzpiac új értékpapírját, a most kibocsátott búzakötvényeket s szinte hihetetlen, hogy máris milyen népszerűsége lett szert ez a kötvény. Kiderült, hogy okosan, ötletesen járt el a kincstár, amikor a búzához kötötte az új értékpapír árát, mert ezzel igen nagy bizalmat szerzett a legegyszerűbb egzisztenciák között is ennek az új értéknek. A közönség szinte megstromolja azokat a helyeket, ahol a búzakötvény vásárolható.

Ha az igazi okát kutatjuk a búzakötvény rendkívül kelendőségének elsősorban azzal magyarázhatjuk, hogy a búzakötvény kötvénynek lefelé mindenkorra biztosítva van a fix árfolyama, mert az a búzának mai és a kötvénykibocsátásánál alapul vett mázsánkénti 40 pengős ára alá nem eshet. A címletek

névértéke tehát akkor sem változik majd, ha a búza forgalmi ára egy időben pl. nem 40, hanem csak 30 pengő lesz. A kötvény ebben az esetben is a névérték után hozza meg a 3 százalékos kamatot. Ilyen kiünözött értékpapír nagyon régen nem került már forgalomba a magyar piacra és a címleteket úgy állapították meg, hogy azokhoz a kistáke is hozzájárulhasson, ugyanis már 200 pengős kötvény is vásárolható, amely a 40 pengős alapárat véve 5 mázsa búzáról szól. Megjegyezzük különben, hogy tőkebefektetésre többek között azért is célszerűek e kötvények, mert nemcsak a tőzsdén vezetik be azokat, ahol bármikor értékesíthetők lesznek, hanem üzleti biztosítésként és bányapénzül is felhasználhatók majd, továbbá a gyámoltak és gondnokoltak pénzét is szabad búzakötvényekbe fektetni.

Karácsony a Ferencrendieknél

Felejthetetlen jelenetek játszódtak le a Nyilastelepen és a Csapókertben a ferencsekénél. Reggel 8 órától kezdve órákint érkeztek meg a gyermek- és felnőtt csoportok, hogy karácsonyi ajándékaikat átvegyék. Közel 150 család részesült szeretetszolgálatban. Kiosztásra került 52 pár cipő, 40 leányruha, 15 öltözetfiúruha, 11 télikabát, valamint 5 q burgonya, bab, liszt, bús, szalonna, szappan. A ferences világi rendnek a tagjai, a ferences ifjúság mindentől előjárt: ajándékozásban, fáradságátlan ruhavarrásban, szegények és betegek környezetlanulmányozásban. Szinte nem ismert halált a munkásságuk és áldozatosságuk. Nagy hálával kell megemlékezni azokról a nemeslelkű jötevőköről, akik segítettek ferences atyáinkat, hogy a szeretet ünnepét 14 iskola katolikus gyermekei között emlékeztetéssel töltsék. Legszébb jutalmuk talán az a gyermek két könnyűcsepp volt, mely annak a szegény kis kamasznak szeméből pergett alá, akit tetőtől talpig felöltöztettek s amikor végignézt a gyermek önmagán, sóhajta ennyit mondott:

— Most ember vagyok!

Igen, nem egy elszomorodott gyermek és felnőtt szívben vért gyökert a tudat, ember vagyok, akire gondolt az Isten és a jóakarató emberek örömet szereznek neki. Vajha, mennél több magyar szívből lehetne ezt a felémelő érzést kiváltani.

— Benes a brit hírszolgálat jelentése szerint elutazott Moszkvából.

— Vakmerő postarablás. Bodrogszerdahelyen hétfőn éjszaka eddig ismeretlen tettesek felfestették a postahivatal ajtaját és elvitték egy hatalmas Wertheim-szekrényt; és a kézipénztárt. A betörők az egyik szomszéd udvarból szekeret húztak ki, mivel lovak köztben nem találtak, maguk vontatták a szekeret a Wertheim-szekrényvel együtt a falu végére, ahol a pánccs szekrényt baltával szétvárták. A betörők ezer pengő készpénzt és ékszerszákmányokat. A sötétben azonban nem vették észre, hogy még 2700 pengő papírpénz van. A szekrényt ott hagyták.

Karácsony a tűzoltó laktanyában

A tűzoltó legénység 48 órai szolgálat után kap 24 órai szabadságot és 24 órában azonban még el kell iktatnia a színházi, mozgóképszínházi és egyéb nyilvános előadás szolgálatát. Így teljes létszámmal nem tud részt venni az ünnepi istentiszteleteken. Ezért már évek óta a laktanyában vesznek ürvacsorát a református legénység és a tiszttakar tagjai. A karácsonyi ürvacsorát Ferenczy Károly ref. lelkész, tiszteletesele december hó 23-án. Miután a tűzoltóság tagjai a szent estét sem tudják családjuk körében töltetni, a laktanya tanszékében állítottak fel karácsonyit, ott részesültek a tűzoltó gyermekek karácsonyi ajándékokban. Az ajándékok nagy részét Tóth Gyula, vitéz Hajdu Sámuel, Kardos Sándor, vitéz Tóth Imre, G. Nagy Lajos, Barkóczy István tűzoltók készítették hulladékból a többi tűzoltó segítségével. A hulladékot a Hajdúti Búzágyar bocsátotta ajándékként rendelkezésre. A fának a fának a gépmunkáját Luszbaum Béla és Nagy Zoltán fetelepén végezték el, szintén szívesegből. Karácsonyi ajándékokat adtak még a gyermekeknek id. Varjassy István kőműves, Szabó Zsigmond műszaki kereskedő, Kozlovics István laktanyakereskedő, Kravay E. és Tsa cég pedig a játékok befestéséhez adta ajándéka a fetelek.

24-én délután 4 órai kezdettel pedig a tűzoltólaktanyában lélekemelően szép karácsonyi ünnepély volt. Az ünnepélyt megnyitó énekek után Kereses János ref. segédlelkész tartott ünnepi beszédet kitérve a tűzoltók áldozatos fáradságát nem ismerő munkájára, melyet a köztér a legnagyobb önfeledtséggel árán is minden akadályt leküzdve végeznek. Utána Nagy Imre tűzoltó Gizella lánya, Nagy Judit lánya, vitéz Tóth Imre tűzoltó Tibor fia, G. Nagy Lajos tűzoltó Adél lánya, Kardos Sándor gépkoocsvezető László és Sándor fia, Lénárd László tűzoltó László fia, Darzó Lajos tűzoltó Zoltán fia Barkóczy Lajos gépkoocsvezető István fia mondtak el egy-egy kedves, megható szavakat, majd S. László tűzoltó mondtatta el saját szerzeményű veres nagy hatása. A szavalkat után Tóth Gyula l. o. gépkoocsvezető mondtott köszönetet a szép, baktársi szellemű, szeretettel áthatott ünnepélyért a tűzoltóság vezetőinek dr. vitéz Ronesik Jenő tűzoltóparancsnoknak és a tiszttakarnak. Ezután Török István tűzoltóparancsnok üdvözölte kedves, közvetlen szavakkal a jelenlevőket, közben az ünnepi közönség egy percet néma felállással adozott hűseinknek. Az ünnepély a Himnusz elnevelésével ért véget és utána a tűzoltók gyermekeit és a tűoltók részére számos szép és gazdag ajándék nyert kiosztást.

— Budapestén autósakembereket, úgrynököket tartóztattak le, mert tőher- és személygépkocsikat feketén akartak értékesíteni. A rendelkezések értelmében ugyanis csak a kereskedelmi miniszter engedélyével lehet gépkocsikat eladni.

Koldulás és munkakerülés érték, előállítás közben meghalt

Szabó Imre 38 éves foglalkozás nélküli egyént, aki a Vendég-utca 40. szám alatt lakott, tegnap délnélben koldulásra érték. A rendőr munkakerülés és tiltott koldulás miatt előállította a rendőrség központi ügyeletére. Mielőtt azonban kihallgatására került volna sor, Szabó Imre hirtelen megtántorodott és összeesett. Segítségére siettek, orvost hívtak, aki azonban már csak a beállott halált konstataálhatta.

A vizsgálat megállapította, hogy Szabó Imre már régebben betegeskedett. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

— A japán nagyvárosok decentralizációja folyamatban van és a hatóságok, nagyvállalatok irodáit is vidékre helyezik.

— Besurranó tolvajok élelmiszeregyeket loptak. Rosenfeld Zoltán, né Kút-utca 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki nyitott lakásába besurranva élelmiszeregyeket ellopta. — Ugyancsak besurranó tolvaj, ellopta élelmiszeregyeit Tokaji Jánosné Bellegeő 291. szám alatti lakosnak. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— Tűrista előadásorozat. Ebben az idényben első ízben 1944. évi január hó 12. napján, szerdán este fél 6 órakor lesz turista vetített képes előadás a Déri-múzeumban, melyen bevezetőt mond dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár, osztályelnök. Az előadást színes diapozitív képekkel dr. Nyireő István egyetemi könyvtárigazgató, osztálytag tartja „ORTE utazás Borszéki Boglárig” címmel. Február 9-én Bátor Béla MAV főellenőr „Az alkony vtráza”, március 1-én dr. Farkas Pál ref. lelkész, az osztály alelnöke „Három hét a radnai havasokban”, március 29-én dr. Bartalis József tanügyi főanócs pedig „Balatoni képek” címmel tart előadást, Belépődíj személyenként 50 fillér, az egész előadásorozatra érvényes bérlet-jegy ára 2.50 P. A régi bérlők helyét — amennyiben arra igényüket december 28-ig bejelentik — fenntartja az egyesület, míg az új bérlők igényét a jelentkezés sorrendjében fogja kielégíteni. Bérlet-jegyvezető az osztály titkáránál, Kökényssy Katalinnál a Városi Takarékbán, valamint Szeremley Ila pénztárosnál. Napijegyek is nevezettekől szerezhetők be, valamint az egyes előadások előtt a múzeumban levő pénztárnál.

— Kétszázezer pengő éro ruhaneműt, ékszereteket vittek el a betörők Budapestén Budai Nándorné lakásáról.

— Halálra zúta magát a vonatból kiesett vasutas. Máriapócs állomáson Gelelei Miklós MAV üzemi altiszt ismeretlen okokból kiesett a személyvonatból és véresen eszméletlenül került el a pályatesten. Társai elhelyezték az egyik kocsiban, hogy beszállítsák a nyíregyházi kórházba, útközben azonban Gelelei anélkül, hogy egy perc is eszméletre tért volna, sérüléséből belehalt.

MOGYORÓSSY hangszergyártó
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

VŐLEGÉNYNEK

nagy a gondja, nincsen frakkja, sem szmokingja, zsinóros magyar ruhája. Ne törje a fejét, keresse fel

VÉGH

ruhakölcsonzójét
Vár utca 1.

Hangulatos
Szilveszter

GAMBRINUSBAN

sokszorosítás,
leírás,
kölcsonzés

BORY PIAC-U. 72.
TEL.: 20-51.

Vendéglősök! Korcsmarosok!

Kecskeméti Szikra környéki
borok legelőcsőbb beszerzési
forrása

Jónás János

bornagykereskedő, Varga-u. 3.
Pezsgők, palackozott áruk viszonteladóknak már 5 litertől.

— A játékkártyák tisztítása után illéket kell fizetni, kártyalapok számára való tekintet nélkül játszmánként és tisztításonként egy pengőt. Tisztítási január elsejétől csak iparigazolvány borkában és a pénzügyi hatóság engedélyével szabad.

— Hirdetmény. Ertesítem a város érdekeit közönséget, hogy az 1943-44. év telén várható, nagyobb havazások folytán a város belterületén a felgyülemelő hó lerakása céljára az alábbi felsorolt helyeket jelöltem ki. 1. A mostoripályai-utca a régi személtérkö hely. 2. A Kishegyesi-úti régi személtérköhely (szegényháza) alatt nem álló része (szegényháza) 3. A városi kertészet Boszorményi-utcai telep melletti legelő (A nyulási iskolaival szemben). 4. A Díszgáz-úti régi sertésvásártérrel lévő mazaiahaz mögötti rész. — Polgármester.

Vas- és stílcsillár különlegességek Villamosság-rádió

új üzlet átalakítás alatt is nyitva

MAYER

m é r n ö k
Kossuth 13.

Uj üzlet: Piac-utca 28.

BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS ÚJÉVET

kíván kedves vevőinek

„Méliusz”

könyvkereskedés
KÖZISMERT SZAKÜZLETE

Városi Takarékos és Hitelintézet Rt.

Debrecen, Csapó-u. 4.
Alapítási év: 1873.
Saját tőkénk: 3.048.507 P

Foglalkozik a bank- és
takarékpénztári üzlet
minden ágával

Különosztály:

Zálogház az intézet székházában. — Kölcsönöket nyújt ékszerekre aranyezüst tárgyakra és egyéb ingóságokra.

AGRIKULTURA Kereskedelmi r.t.

Debrecen, Széchenyi-u. 1.
TELEFON: 14-03, 16-04.

Kirendeltség:
BUDAPEST,

V., Nádor-u. 32. Telefon 323-719

Mezőgazdasági
termények
vétele és eladása

Termelési (zöld) hitelek
folyósítása.

Hangulatos
szilveszter az

OTTHON

Sörözőben

Sas-utca 2. Asztalfogalás telefonon is 15-54

Ujévre

Villamossági cikkek,
csillárok, gramfonok,
hangszerek és alkatrészek
olcsó beszerzéstől
forrása.

RÁDIÓJAVÍTÁS ÉS
SZERELÉS!

Horváth Sándor

Rádió-és villamossági szaküzlete,
Hunyadi-utca 18. sz.

Karácsony

Ma minden emberiség örül...
Az élet árnya fénybe hull
Csak szeretet-láng ég, lobog
A szívben olthatatlanul.

Ma szebb a hi. és szebb imánk,
Lelkünkben szelid alázat,
Mert Józus látogat meg most.
Minden kunyhót, minden házat.

Ma a sok-sok zöld lenyófa
Csak jóra biztat, jóra int...
Cyárlók voltunk s ha hibáztunk,
Ma jóvá tesszük vétkeink

Ma ima, ének hangja száll
S tiszta fényt sugároz szemünk
Mert a szent isteni Gyermek
Ma együtt örövendez velünk.

Dr. Boros Jenő.

A legöregebb és a legfiatalabb mester egy családban

Érdekes mestervizsga folyt le a napokban. Berzéki Katalin kitüntetéssel mestervizsgát tett a fényképezésiparban. Tanítója a legöregebb — immár 25 éve — debreceni fényképezésmester, maga is „jó meglátású“ versenyző fényképész, aki már sok kiállításon nyert értékes díjat. Leányát kereskedelmi iskolában érettségiztette, de a művészajlamokkal bíró Berzéki Katalin csakhamar dícsérő oklevéllel segédlevelet, most pedig kitüntetéssel mestervizsgái oklevélét nyert. Berzéki Katalin is már egészen kezdő korában kiállításokon versenyzett jó eredménnyel. Most pedig a fiatal mestergenerációnak egyik sokat ígérő tagja.

Gyermekfelvételei, melyeket a családi körben, otthonukban készít, egészen különleges meglátásokat mutatnak, képei nem beállítottak, hanem élettel teljesek. Portréi a legmodernebb irányzatúak, fényhatásai kifogástalanok és sokszor teljesen újszerűek. A fotóművészetben új irányt képviselnek a ruhamodell-felvételei és ezek különleges beállításukkal fővárosi színvonalukkal minden versenyt kiállanak.

Egészen bizonyos, hogy Berzéki Katalin nem áll meg a „mester“ színvonalánál, hanem a fényképezésben a művészetet az elérhető legmagasabb tükölyre viszi.

— Új illejkébegek a számolólapoknál. A pénzügyminiszter január elsején tíz-, húsz- és ötvenfilléres, továbbá két-, öt- és tízpengős számolólap-illetékbélyegyet bocsát forgalomba. Február elsejétől a számolólap-illetéket az okirati illetékbélyeg helyett számolólap-illetékbélyeggel kell leróni. Más bélyegyek használatától az időponttól fogva kisebb jövedéki kihágás.

— Nem azonos. Birta Albert, a Vígyszínház mozgó házfelügyelője annak közlésére kérte lapunkat, hogy 5 nem azonos azzal a Birta Alberttel, akit tulajdon elleni kihágás miatt elítéltek, mert lopásból származó cigarettákat vásárolt.

— Halálosvégi mulatozás történt Jászszentandrás községben, ahol Papp Antal autófuvarozó és Csomor János földműves összeveszték azon, hogy kinek húzza a cigány. A veszekedés vége az lett, hogy Papp agyonlőtte Csomor Jánost.

— Marjalaki Sztupka Tibor 28 éves nagyváradi újságíró az orosz harcok során hősi halált halt.

Debrecen karácsonya száz esztendővel ezelőtt

Az emberek szeretnek a múltba visszatekintni, különösen áll az háborús nehéz idők, amikor a megszépítő messzeség varázsa megejtli az emberek lelkét. Az öregek emlékeznek szívesen arra az időre, amikor még fiatalok voltak. Inséges időkben a tömeg tekintete visszafordul az elűnt békevek felé, amikor biztosabb volt az élet és nem volt hiány semmiben, vagy legalább is nem emlékeznek rá, mert régen volt.

— Régen volt, talán igaz sem volt — szokta szavait vezetni a mesemondó és ebben igen nagy igazság is van, mivelhogy a múlt, különösen a régmúlt mindig szebbnek tűnik fel a nélkülszerű jelen szemében, mint a bizonytalan, vagy egész sötét színekben felremlő jövő.

Most az ötödik háborús karácsony idején vessünk egy tekintetet vissza száz esztendővel hátra és nézzük meg a régi írások alapján, hogy milyen volt valójában az a karácsony, melyet Debrecen népe ünnepelt az Úr 1843. évében.

Debrecen száz év előtti képe egészen más volt mint most, ez nemcsak a város külsejében nyilvánult meg, hanem az emberek lelkületében is. Az élet száz esztendővel ezelőtti más utakon rohogott, más volt a felfogás még a karácsony ünnepséiben is. A puritán kalvinista Debrecen szelleme érvényesült: lélekben és igazságban imádták az Istent.

Nem hivalkodtak a szeretet szent ünnepén, nem gyújtottak díszelő gyertyákat, csillogó karácsonyfákat, mivelhogy ismeretlen volt abban az időben a város falai között a karácsony-nak karácsonyával való ünnepelése.

A templom szűfolya volt a hívekkel és a házakkal csak a háztűzörzök maradtak, kicsiny gyermekek és nagyon öregek, akiknek már nehéz volt a járás és csak üldögéltek az évek súlyától görbült hátakkal a kemenec padkáján. A debreceni nép karácsony ünnepére az adventi héten készült elő és ez az adventi hét is egészen más volt mint a mai.

Advent idején nem mentek kocsmákba, vendéglőbe az emberek. Nem volt tánc, semmiféle mulatozás, mert, aki az áhítatos hangulatot megzavarni merésztelte, az hamar a szegyenoszlopra kerülhetett volna, mely még állt abban az időben nagy rémületére minden megbotránkbátónak. Nem volt ebben az időben lakodalom, eljegyzés, de még disznótörös vacsora sem, advent hetében. Manapság karácsony hetében, vagy éppen az ünnepeken tartják sokan az eljegyzést, lakodalmat és disznótort, hogy egy füst alatt menjen minden. A bűnbánati istentiszteletre mindenki elment, igaz, hogy az egyház ügyelt is nyájára, mert utasítása volt a presbitereknek, hogy tróják fel azok nevét, akik távolmaradnak a templomtól. Az egyház keményen fogta híveit, számonlarta a cselekedeteiket.

Ünnep szombatján ugyanúgy templomban volt a város népe, mint az ünnep első napján. Az istentisztelet befejezte után a gyermekek, fiatal házások elindultak, hogy meglátogassák az öreg szülőket nagyapát, nagyanyát. A szeretet ünnepén az öregek felé fordult ezeken a napokon a figyelem és az ünnepelőbe öltözött fiatalok felkereste

jókívánságaival őket. Ez alól az iratlan törvény alól nem volt kivétel, még a haragosok is kibékültek, meglátogatták egymást. Szép és jó szokás volt.

Minden háznál ott állt az asztalon az ünnepi hófehér kalács, pecsenye és bor, hogy a belépőt tisztességgel fogadják. A szélesen elterülő tanyavilágból minden gazda bejött az ünnepre és a tanyán maradt cselédjének kalácsot, húst és bort küldött a városi háztól, ez nem maradt el egyetlen gazdánál sem, aki tartott valamit a tisztességére.

Szegények abban az időben is voltak, de a jótékonyág nem volt megszerveve, hanem úgy oldották meg a kérdést, hogy minden háznak megvolt a maga szegénye és az karácsonykor bizton számíthatott arra, hogy neki is jut az ünnepi ebédből. A karácsonyi áhítatos hangulatra jellemző, hogy templom után a hazatérő csoportokból hangosan szállt az ének az utcán is:

— Az Istennek szent anyaga... Szép és bensőséges volt a karácsony megünneplése száz esztendővel ezelőt és valahogyan jobban átértékelték az emberek amikor énekeltek:

— Te benned bízunk eleitől fogva...

Most 1943 karácsonyán is száll az ének és harsognak a zsolnár örök sorai:

— Uram! téged tartottunk hajlékunknak...

Hangzik a könyörgés, az ének. A magát elbízó ember e szörnyű dúlások napjaiban vágódó szívével fordul Krisztus felé, aki azért jött, hogy hirdesse a szeretet igéit.

Karácsony-est vitéz Fejér István éttermeiben

Vitéz Fejér István, az Arany Bika éttermek igazgatója karácsonyestén hagyományos kezelet közötti vendégül látta és megajándékozta az étterem több, mint száz főnyi személyzetét.

A Bocskay-teremben szép karácsonyfát állítottak azok számára, akiket hivatásuk a szent estén is szolgálatba állított és kitűnő vacsorával vendégelte meg őket. A vacsorán részvett személyzetének minden tagja azokat kivéve, akiknek szabad estjük lévén, családjuk körében tölthették a karácsony estét. A meleg, családias hangulatban lefolyt vacsorán Szabó Gábor, az Arany Bika étterme konyhafőnöke szép beszédben emlékeztetett meg vitéz Fejér István év-ről-évre visszatérő nemes, példamutató szociális gesztusáról... valamennyiük nevében köszönetet mondva azért, valamint a készpénzajándékért, melyben a vitéz Fejér István éttermeinek valamennyi alkalmazottja részvett.

Perzsaszőnyeg

művészi javítást vállalja, —
Perzsaszőnyegeket a legmagasabb áron vesz:
MARKARIAN SZIRACAN,
DEBRECEN, Ajtó-utca 10. sz.

Hétfőn ismét hangfelvételt készítenek Debrecenben

Rövid időn belül harmadszor ékezik Debrecenben Budinszky Sándor, a magyar rádió népszerű riportere, hogy hangképeket készítsen. Ezúttal a központi egyetemmel és klinikákkal kapcsolatos hangfelvétel készül. Budinszky Sándor hétfőn érkezik meg és dr. Lengyel Imrével, az idgenforgalmi hivatal igazgatójával együtt állítják össze a hangképeket, melyek még január folyamán előadásra kerülnek.

Farkascordák Kárpátalján

Ungvár, december 23. Az illosvai járásban állandó farkasveszedelmet jelentenek. Bábakút Kutkafalva népe az első hó lecsése óta valóságos farkasveszedelemben él.

A korán és szokatlanul nagymértékben jelentkező farkascordák vakmerően belátogatnak a falvakba, állatokat ragadni.

Könnnyen végzetessé válható farkaskalandban volt része a fenyvesvölgyi körörvosznak dr. Símor Jánosnak. Az ungszohai községi erdőben arra lett figyelmes, hogy egy hatalmas himfarkas egy már teljesen kiemertült őzsutát üldöz és a szegény őz már utolsó erejénél tart. A körörvosznál szerencsére volt fegyver és az utolsó pillanatban sikerült leteríteni a dűvadat és ezzel megmenteni a halálrafaradt őzet.

A veszélyezett lakosság kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy hivatalosan rendelkezjen el nagyszabású körvadászatot, amelyen ügyes és fegyverrel jól bántó vadászok járják be a farkasok által megszállott területeket.

Felemelték a kisipari hitel értékhatárát

A fedezet nélküli kisipari hitel-juttatás keretében eredetileg legfeljebb 500 pengő folyósítást engedélyeztek egy személy részére. Az Ipartestületek Országos Központjának közbenjárására Bornemisza Géza iparügyi miniszter most úgy intézkedett, hogy a kisipari hitel legmagasabb összege 1500 pengő legyen, sőt kivételes esetekben 2000 pengő fedezet nélküli kölcsön folyósítására is engedélyt adott.

Sirkövet

vagy fehér márványt
lezárt temetőből
megvennék
Maróthy György-u. 37.
3. ajtó.

BERZÉKI MŰTERME

ü n n e p e l s ő n a p j á n

Z Á R V A

m á s o d n a p j á n e g é s z n a p

N Y I T V A

Magyar Általános Hitelbank

debreceni fiókja
Alapítva 1867-ben.

Telefon: 23-70 Alapítke és alapok oca 70 millió P. Telefon: 23-71.

Debreceni
Hajlított Bútorgyár
és Farkeskedelmi Rt.
Cyar: Nagyvárad u. 31. T. 12-75
Tűzfőosztály: Salétrom utca 5. sz
Telefon: 21-56
Bútorosztály: Ferenc József ut 32
Telefon: 23-41
Budapesti Ierakati V. Balthori u. 1
Telefon: 111-70.

Fogkőfének nincsen párja,
Hogyha
Tip-Top
a márkája.
Cyártja:
AZ EGYESULT KEFEGYARAK RT
DEBRECEN.

A magyar általános Hitelbank érdekeltsége.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Revizió alá veszik a „rokoni“ ingatlanvásárlásokat a bankhitelek szigorított ellenőrzése során

A Magyar Vidéki Felújítási Bizottság Budapesti Jelleműsége szerint Hitelek tételek rájóték arra, hogy lehetővé váltak bizonyos kibúvók a Nemzeti Bank által mult év nyarán életbe lépített selektív hitelpolitikáján, amelyek rendelkezéseit értelmében a bankok hitelteljesítése esetén ellenőrizni kötelesek a hitel felhasználásának célját. Az új hitelpolitikát azt célozza, mint ismeretes, hogy a kölcsönök spekulatív céljaira ne legyenek felhasználhatók, hanem csupán olyan produktív beruházási, illetve árubeszerezési célokra, amelyek a háborús gazdaság érdekében állnak. A tavaly életbe lépített rendszer szerint a hitelteljesítők az igénylés benyújtásakor pontosan meg kell jelölnie hogy mily célra kívánja felhasználni a kölcsönt, ám ha a bank a kölcsönt folyósította, az már nem került ellenőrzés alá, hogy az igénylés valójában mire használta fel. A most érvénybe lépett legújabb rendszer szerint a Nemzeti

DEBRECZEN 13. OLDAL 1943 XII. 25.

Ingatlanforgalom

Dr. Bay Andrásról vette a Bellegelő II. dűlőn lévő 800 négyszögöl területű ingatlant, Molnár János 1950 pengőért. Dr. Rugonfalvi Kiss Istvántól vette a gróf Wécsey utcán lévő 390+117 négyszögöl területű ingatlant, Hiripi Imre 2200 pengőért. Ifj. Orbán Györgynétől vette az Egyetért utcán lévő 88.2 négyszögöl területű ingatlant, Csordás Sándorné 440 pengőért. Csmil Mihálytól vette a Kuruc utca 100. számú ház ingatlant, Bánky László és társai 15.000 pengőért.

Felhívás széna beszovaltatására

A 114.700—1943. K. M. számú rendelet alapján Debrecen város területére a réti széna kivétele megtörtént.

A szénakivételről a személyenkénti értesítések részben már ki is kézbesítettek, amennyiben Elep, Kishegyes, Nagyhegyes, Cuca és Köselyszegben lakó gazdálkodók a kivételre vonatkozó értesítéseket már megkapták.

A kivételei értesítésben felhívom ezen gazdálkodókat, hogy a terükre kivett szénát Balmazújvárosra, a Szigetkerthe, Nyári Mihály kijelölt kereskedőhöz kötelesek haladéktalanul beszovaltatni. Ezideig azonban még többen nem tették eleget ezen köteleességüknek, annak ellenére, hogy az értesítésben közöltem a rendelet idevonatkozó szigorú rendelkezéseit, mely szerint a szénabeszolgáltatási köteleesség elmulasztása esetén karhatalom igénybevetelével kell intézkednem, sőt ezenfelül a büntető eljárást is meg kell indítanom.

Ezúton tehát ismételt és nyomatékosan figyelmeztetem azokat az Elep, Kishegyes, Nagyhegyes, Cuca és Köselyszegben lakó gazdálkodókat, akik a szénabeszolgáltatásra értesítést kaptak, hogy ezen köteleességüknek haladéktalanul, legkésőbb azonban december 30. napjáig feltétlenül tegyék eleget, mer ha a szénabeszolgáltatást ezen időpontig nem teljesítik, úgy a már említett törvényes következményeken felül még az a hátrány is éri a gazdákat, hogy a szénát a fenti időpont után már nem a hozzájuk közelebb fekvő Balmazújvárosra, hanem Debrecenbe a vízműtelep melletti szénarakodóhoz lesznek kötelesek beszovaltatni, amely lényegesen fűváltóbbé jelent.

Azok a réttulajdonosok, akik nem a fent megjelölt helyeken laknak, a szénakivételről szóló értesítést közösen szintén meg fogják kapni és a terükre kivett szénát Debrecenbe a vízműtelep melletti szénarakodóhoz lesznek kötelesek a kikézsítendő értesítésben előírt határidő alatt — a törvényes következmények mellett — beszovaltatni. Polgármester.

Biztosítók oktatása az iskolákban

Országos szintű hatalmas arányokban folyik a biztosítási ismeretterjesztés valamennyi középiskolai gazdasági tanterületben, mezőgazdasági szakiskolákban és m. kir. teli gazdasági iskolákban, valamint a Hivatásnevelő Intézet és ország 15 nagy városában megrendezett munkások iskolákban. Az első felvétel előadások már csaknem mindentűl a befejezéshez közeliednek. Az előadók kiküldetését biztosító szakemberek egyhangú megállapítása szerint a biztosítási fejtetető előadásokat az iskolák tanulóiszlásága nagy figyelemmel hallgatta. A biztosító kérdéseit iránt megnyilvánult nagy érdeklődés igazolja, hogy a Biztosító Intézetek Országos Szövetege helyes úton jár, amikor az előadók gondosság eszméjét, a biztosítási nemzetgazdasági jelentőségű gondolatának és intézményének iskolai oktatását kezdeményezte. A szakelőadókknak nyitánya elsősorban az a céljuk, hogy tájékoztassák a jövő nemzedéket a biztosítási kapcsolatos jogairól és köteleességeikről, ezáltal teljesen megismerve a biztosított felek és a biztosító vállalat közötti nézeteltéréseket. Az évek óta tartó ismeretterjesztések már most is előrelépés határa mutathatók abban, hogy a kárpárték évek óta erősen erősödő irányzatot mutatnak sőt

470 teli gazdasági tanfolyamot tartanak az idei télen 75.000 ezüstkalásos gazdája lesz tavaszra Magyarországnak

A gazdasági népművelés az egyik legfontosabb és legértékesebb feladata a magyar földművelésügyi kormányzatnak. A milliókban mezőgazdasági foglalkoztatottak és a mezőgazdasági élet foglalt a gazdasági népművelés — értéke, hiszen a magyar mezőgazdaságunk európai színvonalra való emelése csak akkor történhet meg, ha a megfelelő nagyszámú, tökéletesen képzett magyar gazda korzusa módon dolgozik földjén. A gazdasági népművelés megszervezése Darányi Ignác földművelésügyi miniszter nevéhez fűződik, nagyobb fejlődésnek azonban a teli gazdasági tanfolyamok intézményesítése óta indult. A magyar gazdasági élet emaradottsága megküzdésére, hogy a szakirányú fejlődés a kibirtokokat intézményesen bekapcsoljuk, különben kezdetleges gazdálkodásuk még szorosnyabba süllyedne, Ezért hívták előre az 1928—1929. évben az ezüstkalásos gazdákat képző 2—3 hónapos rendszerű teli gazdasági tanfolyamokat.

A teli gazdasági tanfolyamokon 40—50 óráig tartó tanfolyamok tartanak, melyek 24. de legálább 20. életrévként betöltött gazdák közül válogatják ki őket. A részvétel ingyenes. A könyveket, írószereket és az esetleges háziipari nyersanyagokat is a földművelésügyi miniszter adja. A helyi rendezésig csak a helyi önkormányzatok és a világtársulások gondoskodnak. A teli gazdasági tanfolyamok az alapvető gazdasági ismereteket terjesztik közösen körben emeltek azonban igényesek arra is, hogy a nép általános műveltségi hiányosságait is pótolja. A hallgatókat iskolásait keretében 160—184 tanóra oktatják az alapvető ismeretekre. Igen nagy előnye a teli gazdasági tanfolyamnak, hogy a végzett és ezüstkalásos jelvényt kintűntett gazdák a megszerzett szaktudásukat saját gazdaságukban azonnal hasznosíthatják.

Külön kanca ménes felállítása a Hortobágyon

A Debreceni Gazdasági Egyesület Lényévisztési Szakosztálya az 1944. évtől kezdve a Hortobágyon külön kanca ménest akar felállítani, ahol a minősített kanca csikók részére a legelőt trágyázással, boronállással, tövis- és gyomirtással jobba kívánja tenni s egyben gondoskodni óhajt arról, hogy a legelő telése esetén a kanca csikók takarmányozásban részesülhessenek.

Felkérjük azokat a debreceni gazdákat, akik ismert származású (esetleg lebélyezett) jobb küllemű kanca csikókat ebben a ménesbe akarják hajtani, ezt a szándékukat a Debreceni Gazdasági Egyesület hivatalos helyiségében kitért iven 1944. évi január hó 9-ig bezárólag jelentésk be.

A jelentkezés alkalmával a kimutatás előírt rovatainak megfelelően a tulajdonos névén és lakcímén kívül be kell írni a csikók nevét, apjának, anyjánévét, valamint azt is, hogy levan-e bélyegezve.

Korpa kiállítás tehének részére

December hó elején felhívom azokat a kőfogyasztásra tejet értékesítő tehenésztetőket, akik tehének részére a közlelmzési ügyosztály gabonairodájában 1943 szeptember havában korpa igényelték, hogy utalványait átvétele végezt a gabonairodában (Ferenc József-út 28. Dobozí-átjáró, földszint) 1943 december hó 9—16. napján feltétlenül jelenjenek meg. Azokat, akik utalványukat még nem vitték el, ismételt felhívom, hogy az utalványok átvétele végezt a gabonairodában legkésőbb 1943 december hó 31-ig annál is inkább jelentkezzenek, mert akik

nem jelentkeznek, igényükről lemondottaknak fognak tekinteni. A gabonairoda az utalványokat csak a tehének marhalevelei, gazdálkodóknál ezenfelül a gazdasági felmutatása mellett adja ki. A kiutalt korpa csak megfelelő bélyegzettel (100 kg-kéni 50 bélyegzettel) a gazdálkodó beszovaltatási kötelessége fel lesz emelve. Az utalvány alapján korpa a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete tisztántúli kirendeltsége (Hunyadi-utca 13. szám) adja ki, ahova szálok mindenki vigyen magával. Polgármester.

A törzskönyvet kanca lovak igazolványának átvétele

Felhívja a Debreceni Gazdasági Egyesület azon lótulajdonosokat, kiknek kanca lovai a törzskönyvezés alkalmával T. 2. osztályra minősítettek, hogy az erről kiadott igazolványokat a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában mielőbb vegyék át, hogy azokat a közeljövőben megtartandó párosítási vizsgálatnál előmutathassák.

A hadüzemi alkalmazottak ócsó fűtelőműveléssel történő ellátását ezúttal a Dohányjévedék elvételével végzi. Mivel a közelmúltban a leginkább az ócsó dohány- és cigarettafajta iránt nyilvánul meg a legnagyobb kereslet, a közvetlen ellátás célja az, hogy az ipari munkások időszerűsége és felelősen utánjárás nélkül juthasson dohányáruhoz. Az egyes hámekek jöleté osztálya juttatja el a munkásokhoz a dohányárut, még pedig személyenként és havonként 150 darab Levendét, vagy Szimfoniát, illetve megfelelő mennyiségű cigarettát vagy pipadohányt.

Olajmagpogácsát csak az a gazda kap, ak szerződését december 31-ig megkötö. Szerződés köthető Fésüs Lajos Futura bizománvosnál. Mester-u. 33.

15 holdon felüli gazdaságok figyelmébe!

Kötelező olajmagtermelési szerződések csak dec. 31-ig köthetők. Saját érdekében siessen tehát termelési szerződését a következő gazdasági évre megkötöni

TAKÁCS „FUTURA“ BIZOMÁNYOSNÁL Debrecen, 2-es Honvéd Huszárezred-utca 48. szám.

vannak biztosító vállalatok, amelyeknek esztendő óta egyáltalán nem volt perük. Hivatalos tényezők és az illetékes biztosítási szakkorok a folyamatban lévő és az iekolász következő felévre is kiterjedő országos biztosítási ismeretterjesztő tevékenységtől további jelentős eredményeket várnak.

dió-é, továbbá toll-, gabona-és terményvásár.
2. és 3-án, hétfőn és kedden: iparcikkvásár.
5-én, csütörtök: juhvásár.
7-én, szombaton: sertésvásár.
9. és 10-én, hétfőn és kedden 16-és szarvasmarhavásár.
10. és 11-én, kedden és szerdán: ipari és kereskedelmi kirakodóvásár.
V. Hortobágyi állatvásár.
Június hó 27-én, kedden és szentember hó 5-én, kedden ipari és kirakodó vásárral kapcsolatban a Hortobágyon, a csarda előtti vásártérten állatvásárt tartanak.
VI. A heti ipari és kereskedelmi kirakodóvásár egész éven át, kedden és szombaton tartanak.
VII. A heti állatvásár egész éven át, minden hétfőn sertésvásár, minden kedden 16- és szarvasmarhavásár.
VIII. Vasárnap áthelyezések.
Az 1944 évben a hétfői, illetve keddi napokra eső ünnepek miatt a következő heti állatvásár helyettesítendő.
1. Az április hó 10-re, hétfőre eső heti sertésvásárt az a hétfői, 16-és szarvasmarhavásárral egy napon, azaz április hó 11-én, kedden tartják.
2. A május hó 29-re, hétfőre eső sertésvásárt az a hétfői, 16-és szarvasmarhavásárral egy napon, azaz május hó 30-án, kedden tartják.
3. Az október hó 31-re, keddre eső 16-és szarvasmarhavásárt az a hétfői sertésvásárral egy napon, azaz október hó 30-án, hétfőn tartják.
4. A december hó 25-re, hétfőre eső sertésvásárt, december hó 27. szerdán, december hó 26-ra, keddre eső 16-és szarvasmarhavásárt pedig december hó 28-án, csütörtökön tartják.

Debrecen sz. kir. város 1944. évi országos vásárainak jegyzéke

1. Remete Antal napi vásár. Január 10. 11 és 12-én, hétfőn, kedden és szerdán: bőr-, gyapjú-, mézdió-é, továbbá toll-, gabona-és terményvásár.
10. és 11-én, hétfőn és kedden: iparcikkvásár.
15-én, szombaton: sertésvásár.
17-én és 18-án, hétfőn és kedden: 16-és szarvasmarhavásár.
18. és 19-én, kedden és szerdán: ipari és kereskedelmi kirakodóvásár.
11. Szent György-napi vásár. Április 17. 18. és 19-én, hétfőn, kedden és szerdán: bőr-, gyapjú-, mézdió-é, továbbá toll-, gabona-és terményvásár.
17. és 18-án, hétfőn és kedden: iparcikkvásár.
20-én, csütörtök: juhvásár.
22-én, szombaton: sertésvásár.
24. és 25-én, hétfőn és kedden: 16-és szarvasmarhavásár.
25. és 26-án, kedden és szerdán: ipari és kereskedelmi kirakodóvásár.
111. Nagyboldogasszony-napi vásár. Augusztus 7. 8. és 9-én, hétfőn, kedden és szerdán: bőr-, gyapjú-, mézdió-é, továbbá toll-, gabona-és terményvásár.
7. és 8-án, hétfőn és kedden: iparcikkvásár.
10-én, csütörtök: juhvásár.
12-én, szombaton: sertésvásár.
14. és 15-én, hétfőn és kedden: 16-és szarvasmarhavásár.
15. és 16-án, kedden és szerdán: ipari és kereskedelmi kirakodóvásár.
14. Dénés-napi vásár. Október 2. 3. és 4-én, hétfőn, kedden és szerdán: bőr-, gyapjú-, méz-

Polgármester.
Megjegyzés: A korábban nagyünnepes előadások, pünkösd, koracsony ünnepek megelőző hét hétköznapján a heti piac napok kivétel is a 120.851—1929. XIV. VKM. számú rendelettelében a Hatvan-utcai piacon lehet árusítani.
Zsidók az országos és heti vásárokon helyet nem foglalhatnak, illetve nem árusíthatnak.

S P O R T

A debreceni sport egy esztendője

A legtöbb sportágban elérték az idei évüket, a versenyek pedig meg-megkötődtek. A karácsony estjén volt idényi koszt, viszont annál gazdagabban mondható eredményekben idei esztendő zárta.

Az 1943 év meghozta labdarúgásban a debreceni sportársadalmat régi vágyát, újra NB I. csapatát van Debrecennek. A DVSC eddig kielégítő szerepet kapott a hazai versenyeken is. Karácsonykor fejte be az ősi bajnokságot. Tavaszra a megerősített csapatot szép szereplést várhatunk. Az NB III-ban a DVSC II. és a Villánygyár a 2. és 3. helyet foglalják el, míg az amatőr bajnokságban a szakszervelet bajnokságot nyert. Bravúrrosan szerepelt Tiszahelyettesek csapata és a nagyszerű formára feljutott DMBE teljesítménye rendkívül értékes.

Kosárlabdázók, úgy a DVSC, mint a DEAC, erősen fejlődnek és Kapros László dr. irányítása mellett rövidesen a legjobbak közé kerülnek.

Birkózók az ideig is szebbnél szebb teljesítményeket értek el. Különösen a nagyszerű DVSC gárda remekelt.

A debreceni vívósporti Ferenczy Pál vívómester irányítása mellett továbbra is a legelőbb és szebbnél szebb eredményeket mutatott. Idő ebben az országos bajnokságban a DEAC és a BTKV klasszikus vívóedzői jól együttműködtek a nagyszerű utánpótlás tehetségekkel rendelkező DEAC.

A teniszsportban is multjában méltóan kitűnően szerepeltek a debreceniek, úgy a férfi, mint a női versenyzők.

Debrecen a tornászport fellegvárának nevezik el és ezt a címet az ideig is kiérdemelte azaz a bravúrral, hogy a beteg Balta Tibort nélkülözve is legyőzték Budapest csapatát és a hazánk elleni válogatásban Tóth Lajos, Mogyorósy Gyula, Szabó Miklós és Rajkó Gyula személyében négy debreceni tornász kapott helyet.

A debreceni úszóklub nagyszerű fejlődése ment keresztül. Az újabb erőfeszések folytán a DVSC gárdája országos viszonylatban is az első

közé került, hiszen Darai és Miriezal mellett fellelhetünk hatalmas tehetségeket a jövő nagy versenyzői bontakoznak ki a debreceni egyesületben.

A jégisportok közül a műkorcsolyában komoly vezetést jelent dr. Nagymajtányi Ferenc távozása, de a jelenlegi fejlődőképes gárda is elég ahhoz, hogy sikerrel álljon helyt a versenyeken.

A győztesek között az elmúlt évben vette meg alapját Debrecenben a legnagyobbnak nevezett, aki a nagygyorskorcsolyázója, Nemes Sándor.

A jégkorongozók is a teljes siker útján haladnak és az elmúlt évben úgy a DEAC, mint a Debreceni Levente Egyesület korongcsapata szépen szerepeltek. Kiválóan várjuk, hogy az ideig évben milyen eredményeket érnek majd el.

Az atlétaiknak rég volt ilyen sikeres esztendőjük, mint az elmúlt év. Legkimagaslóbb teljesítményt dr. Kapros László nyújtotta aki 187 cm-t ért el a magastugrásban. A kerületi csapatbajnoki küzdelmek mind azt bizonyították, hogy a kerületi színvonalra emelkedően van. Szép sikereket várunk a DVSC atléta együttesétől.

A kézilabdásport uttoró harcosa Debrecenben Balogh Ferenc a DVSC szakosztályvezetője volt, aki a csapatot nem kivételre vette meg ennek a nagyszerű sportágnak alapját. A DVSC kézilabdázói már eddig is számos kitűnő eredményt értek el.

A csúszósport is kielégítő sikert hozott. A DVSC együttese Nagy László keze alatt meg sokra hívatott.

A bűvészsportban az újonnan alakult DEAC is kimagaslóan szerepelt a legnagyobbnak nevezett, aki a csapatot nem kivételre vette meg ennek a nagyszerű sportágnak alapját. A DVSC kézilabdázói már eddig is számos kitűnő eredményt értek el.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és ismerőseinek
Petrik Károly
női-és férfidivatáru kereskedő
Debrecen, Ferenc József-út 25.

re hivattat. Ró Molnár Borbála, Nagy László és Mohácsy Jenő szerepelt a legsikerebben.

Kerékpárosaink mérőföldőkhöz értek el akkor amikor megtartották Debrecenben az első háttérkörülly versenyét. Ebben a sportágban a fejlődőképes leveinte versenyzőktől várhatunk sikereket.

A szilok tábora mindinkább tömegsportot létesít a sportágban az elővetkező héten a Levente Egyesület több száz levéltevel megy a Mátrába sítáborba.

Az asztaliteniszek népes tábora különösen az év első felében szerepelt kitűnően, az év második felében nem indultak komolyabb versenyeken.

A DVSC játékosok megkezdtek téli pihenőjüket. Többen el is utaztak Debrecenből. Január elején azonban valamennyi játékos visszatér és 10-én Mór edző vezetésével megkezdik a tornatermi edzést.

A birkozsport nagy eseménye zajlik a Debrecenben január 30-án, amikor a legerősebb összeállításban log a magyar birkozsó válogatott az országos vasutas birkozsóválogatottal mérkőzni. A nagy sportesemény a DVSC rendezésében a Díszkert-úti új sportcsarnokban kerül lebonyolításra. Az országos vasutas birkozsóválogatott-

ban Tarányi, Gedona és Misálfy személyében három debreceni birkozsó szerepel.

Budapestben karácsonyi körmérkőzést játszik a Ferenováros, Nagyvárad AC, Florisdorfi és a zágrábi HASK csapata. A NAC a díszgyőri Károlyival és az Elektromos Pázmánydjával erősíti csapatát. A Feren. városban két új fiatal játékos: Gyula és Hernádi jut szóhoz a támadásokban.

A DVSC-t a Szabadkai AFC és a Bačka is meghívta karácsonyi vendégzeraplásra. A debreceni csapatot azonban pihentetik és így a szabadkai vendégjáték terepe sem sikerült.

Asbóth József tenisz bajnokunk nyerte a Nemzeti Sport 1943. évi karácsonyi nagydíját.

Kiss Gyulával egyidőre szerződést bontott a Ferenováros és a 18 hónapos „kényszerpihenő” az egyes bíró is tudomásul vette. Valószínű azonban hogy a Szentlőrinci AC és Ferenováros megállapodása folytán Kiss Gyula tavasszal már Szentlőrincen rugja a labdát.

Megérkeztek Helsinkiből a debreceni tornászok. Mint ismeretes a magyar tornászválogatott együttesben négy debreceni tornász Tóth Lajos, Mogyorósy György, Hajdu Gyula és Szabó Miklós szerepelt a finnek ellen. A magyar csapat a napokban jött vissza a finn fővárosból s a debreceni „különítmény” tegnap reggel érkezett meg Debrecenbe.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Az ipari növények termesztése 1944. évben is kötelező. A vonatkozó rendelet 11. paragrafusa szerint csak az a gazda igényelhet vetőmagot, és holdanként 50 pengő kamatmentes termelési előleget, 30 kg pétsót, továbbá olajpogácsát, vagy korpát, aki termelési szerződését 1943. év december 31-ig megkötötte. Minden gazdának érdeke, hogy a még rendelkezésére álló idő alatt keressen fel bennünket és az olajmag szerződését írja alá.

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet a Futura főbizmányosa.
Telefon: 28-66, 23-61

APRÓHIRDETESEK

MAGÁNNYOMOZÓ (54)

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78.
54-199 2 9

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz Lorántffy u. 19.
910 12. 31

GÁLOCSY legregibb magánnyomozó megfigyelésel, nyomozásai díszkrétek eredményesek. Zöldfa u. 3. szám
Telefon: 28-72
54-72-34

LEVELEZÉS (51)

KERESSEM azon 20-30 év közötti garson nő ismeretséget, aki a szilvesztert velem töltene. Teljes című levelet lehetőleg fényképpel Szilveszter jellegére a kiadóba.
51-1803

LEVELEZNEK 30-35 éves ír. vagy kikeresteltkedett leánnyal. Levelet „Iparos” jellegére a kiadóba.
51-1782

HÁZASSÁG (31)

NÖTLEN tisztviselő házasság céljából megismerkedne 28-33 éves szolid, házias ref. leánnyal, aki megfelelő anyagi gival rendelkezik. Részletes választ „Bekesség” jellegére a kiadóba kérek
31-1931

FIATAL jólelkű asszony megismerkedne házasság céljából vasutással, vagy vagongyárossal, leveleket „Nem bánja meg” jellegére.
31-1893

KÖZÉPKORU özvegy 35-40 ezer pengő értékű ingatlannal férjhez menne nyugdíjképes hozzáillő férfihez. Leveleket „Középkorú” jellegére.
31-1866

HIVATÁSOS tiszteljes 40 éves, ref. nőlen 70 ezer pengő értékű ingatlannal. Ismeret-keresem azt a gazdálkodócsaládból való házias, szép csinos, magas lányt vagy özvegyet 28-35 évesnél nem idősebbet, aki legalább 40 ezer P értékű ingatlannal rendelkezik házasságunkor. Minden káros szenvedélytől mentes vagyok Leendő párom boldoggá teszem. Jellegem: Januárban boldogok leszünk. 31-1626

FÉRJHEZ mennének hajadonok, özvegyek 80 100-120.000 készpénz hozománnyal, földbirtokkal, ismerkedést létesít Kincses iroda, Nagyvárad.
31-1734

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 29 éves özvegyasszony gyermekek szerető úrral. Kinek életébe apsgaras boldogságot viszek. „Napsugár” jellegére kiadóba.
31-1785

HÁZASSÁG céljából megismerkednék negyven év körüli házias vagyonnal rendelkező, kat. barna nővel. Havi 230 pengő nyugdíjam s nagyobb értékű ház és föld vagyonom van. Levelek: Lehet vidéki is, jellegére a kiadóba.
31-1569

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

Ujság-kézbesítőket (férfitakat, nőket) azonnal felvesz a Kiadóhivatal. Jó fizetés, nyugdíj

MUNKÁSIUT állandó munkára felveszek Oláh Károly u. 8. 2-1734

KAZÁNFÜTÖT, központi fűtéshez azonnali belépésre felveszünk. — Városlí nyomda, Bőszörményi út 6. szám.
2-1947

ÉJJELE ÖRT bentlakással asztalossegédet, tanulót felveszek, dr Balla Kassa út 33. 2-1785

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

KOMMENCÍOS kocsis felvétetik, Péterfia u. 29 házmasternél 26-1991

KOCSIST 2 lóhoz felveszünk, Magoss Györgyter 30. 26-1733

KOMENCÍOS gazdasági cselédet, fejni tudót előnyben jó bizonyítványokkal felveszek, Márton Kálmán-utca 52. — Nyilastelep. 26-1857

KONVENCIÓS kis kocsis keresek, kinek felesége a házmasteri teendőket elvégzi. Rákóczi utca 15. 26-1869

KOMENCÍOS béres kerestetik január 1. Nap-utca 1. 26-1864

TORNYSOS-tanyai bér-gazdaság feles csányi dínnyeket keres.
26-1750

ISPÁNT földművelés-körei végzettséggel keressünk. Felvilágosítást ad a háztulajdonos Széchenyi u. 26. 26-1782

GAZDASÁGI ISPÁNT keresek apr. 1-re Debrecenből 40 km-re levő 600 holdas gazdaságom vezetésére. — Ajánlatokat „Szabolcs” jellegére kiadóba kérem. 26-1567

HÁZMESTERI ALLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTERPÁRT felveszek, aki a szőlő és gyümölcsfa kezeléséhez ért. Jelentkezést Andrásy út 25. sz. 29-1937

KIS családu házmaster felvétetik. Jelentkezés vasárnap délután. Széchenyi u. 21. 29-1790

ZÖLDSEGG- KERTÉSZT keresek szá

bolcsi gazdaságomban, nagy gyakorlattal és jó bizonyítvánnyal. Értekezni: Fehértől, Degenfeld-tér 4. 26-1816

GYÜMÖLCS- KERTÉSZT keresek szá

bolcsi gazdaságomban nagy gyakorlattal és jó bizonyítvánnyal. Értekezni: Fehértől, Degenfeld-tér 4. 26-1815

IRODAI FÉRFI (32)

ELSŐRENDEÜ komoly ipari vállalat megfelelő mérlegképes teljes jártassággal bíró könyvelőt keres. Jó bizonyítvánnyal bírótól írásbeli ajánlatot „Mérlegképes” jellegére január 1-ig a szerkesztőségbe kérünk beadni. Belépés megfelelő ajánlat esetén január 1. 32-1934

NYIRBOGÁT község előjárásága állandó alkalmazásra keres leg-
alább négy középiskolát végzett gépirásiban jártas férfi vagy női munkatér. — Sajátkezűleg megírt ajánlkozás a fizetési igény és személyi körülmények megjelölésével főjegyző címére küldendők. 32-1853

MÉRLEGKÉPES könyvelő állást keres, órányvelést vállal. Cím a kiadóban. 32-1825

ÉRETTSÉGIZETT, jó kézirású, szerény modorú kezdő fiatal ember, nagy intézménnyel — megfelelő esetben — biztos jövőt talál. Jelleg: Oskeresztény. 32-1896

IPARI FÉRFI (33)

ÜVEGES, képkerekező segédet azonnal felveszek, Keretőbolt, Piac u. 89. szám. 33-1951

ASZTALOS segédet felvesz Molnár, (Bőszörményi út 2. C. számból nyitló) Miskolczi u. 8. 33-1985

GYAKORLOTT asztalos segédet keresünk felvételeire, Tetilgyár, Bethlen-utca 32. sz. 33-1903

CSEREPEKÁLYHA rakó és formázó segédeket állandó munkára alkalmazok Krisch Károly kármester Debrecen, Ispótlány tér 1 sz. 33-1780

SÜTŐSEGÉDET állandóra felvesz Péntekné, Kinizsi u. 44. 33-1740

ASZTALOSSEGÉD állandó bútorkész munkára felvétetik, Csapó u. 25. Bálint Sándornál. 33-1771

FELVÉTETIK állandó épületmunkára asztalossegéd, Budai Asztalos u. 30. sz. Kovács Béla. 33-1725

SEGÉD varrólányokat felvesz Benyáts, Csapó u. 42. sz. 33-1751

ÁLLANDÓ helyi és vidéki munkára villanyszere-
lőségéket felveszek, Fazekas, Péterfia 42. 33-1752

TIMÁRSEGÉDET felvesz Bakonszegi, Vigkedvő Mihály u. 23. 33-1758

CIPÉSZSEGÉDEK felvétetek, Miklós u. 40 33-1963

TANULÓ FIÚ (64)

ASZTALOSTANULÓT és napszámosfiút felvesz Ábel, Homok-utca 62. 64-1862

FÜSZER üzletbe tanuló fiút, vagy leányt felveszek, Rusnyák, Márton Kálmán-utca 5. 64-1831

TANULÓT irógépmű-szerésnek nyugdíjbiztosítással felvesz Hurray irógépüzem Ipar-kamara épület. 64-1750

KIFUTÓ FIÚ (49)

ÜGYES, megbízható kifutó felvétetik, Bory Irógép-állat, Deák Ferenc u. 2. 49-1607

HÉTFÓN reggel 15 éves kifutót felveszek, Doboz územ, Hatvan u. 13. 49-1965

KIFUTÓFIÚ megbízható, azonnalra felvétetik, Rosenbergt bazár, Plac u. 52. 49-1744

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

500 PENGŐ tiszteletdíjat adok jobb összekötéssel bíró urnak, aki egy komoly, megbízható és rendszertől, jelenleg is bizalmi állásban lévő malmi szakembert nagyobb malom gyár vagy keresk. vállalatához állásba segít. Kemény József Kecskemét, Széchenyi körút 11. sz. 1-1339

HENYES sertésvágást elvállal. Bihari u. 5. 1-1746

HÁZMESTERI állást keres szerelőség, Nap u. 14. sz. 1-943

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

PEK lerakathá elárúsító nő óvadékkal felvétetik, január elsejére, Erzsébet 40. 4-1899

KÖNNYEBB beteghez egyszerű, megbízható in-
teiligens nő felvétetik, Baltazár Dezső u. 20. 9 —10 óráig. 4-1729

IRODAI NŐ (34)

JÓIRÁSU és jól számoló tisztviselőt felveszünk, Jelleg: Elettálya. 34-1729

GÉP- és gyorsírónt nagyvállalathoz azonnali belépésre felvétetik. Német nyelvtudás előnyben. Kézelt írott ajánlatot a kiadói hivatálba értekezni jellegére. 34-1811

GÉP-GYORSÍRO irodai gyakorlattal, nyugdíjbiztosítással felvétetik. Részletes, ajánlatot Periekte jellegére kiadóba. 34-1750

PENZKEZELÉS-BEN számlázásban jártas keresz. ny. tisztviselőt felvétetik. Ajánlatokat „Megbízható, szorgalmas” jellegére a kiadóba kérek. 34-1767

IPARI NŐ (35)

VARODÁBA segéd-
lányt felveszek, Hirsch Magda, Arany János u. 10 sz. 35-1949

SEGÉD és tanulóányok fizetéssel felvétetek, Debreceni varroda, Kossuth u. 42. 35-1747

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

FEJNI tudó mindenest keres háromtagú úri-család tanyára. Megbeszélés: MÁV Kolónia, Közlönte Zoltánné. 30-1156 vv.

ÜGYES mindenest jó bizonyítvánnyal, január elsejéül alkalmazásra felvétetik, Csapó u. 51. utcai lakás. 30-1946

BUDAPESTRE keresek egy gyerekes családnak megbízható, gyermekszertől mindenest, mgasas fizetéssel. Jelentkezni: Lázár, Arany János u. 6. 30-1724

BENTLAKÓ, vagy béjáró mindenest keresek január elsejére. Tóth táblabíró, Hangya bérház. 30-1888

GYERMEKSZERETŐ mindenest felvesz Bakonszegi, Vigkedvő Mihály u. 23 30-1757

MEGBÍZHATO főmli

tudó bejárón, két személyhez január 1-ére felvétetik. Jelentkezés: Péterfia u. 46. II. em. ballera. 30-432

JANUÁR 1-re állást keresek magános úrhoz, vagy kisebb családnak, Cim Piac utca 7. szám házfelügyelő. 30-1743

FŐZNI tudó mindenest keres elsőjére Juhász állatorvos Kabán. Jelentkezés helyben Pus-pöki palota 1. kapu I. emelet 2. 30-1984

GAZDASSZONYNAK

50 év körüli nő keresek, kevés munkára, tanyára azonnalra, vagy elsőjére, Csokonai u. 32.. 30-1760

KÉT TAGU családnak mindenest főzőnőt elsőjére felveszek. — Széchenyi u. 55. 30-1745

SZOBALÁNY (60)

SZOBALÁNY felvétetik azonnali vagy elsőjére, hol szakácsné van. Hunyadi u. 16. 60-1788

MINDENES szobalányt keresek Hatvan u. 38. 60-1759

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓ főzőmindenes délutáni órákra felvétetik. Szappanos u. 11 sz., balra első ajtó. 8-1969

IZRAELITA bejáró takarítónő 7-11 óráig keresek, Miklós u. 37. 8-1955

BEJÁRÓ takarítónő 7-11 óráig felvétetik, — Miklós u. 37. 8-1954

KÖZELBEN lakó bejáró nő felveszek, Virág u. 29 szám, 2 ajtó. Családtag 2. Állami tisztviselő. 8-1730

MINDENES bejárónő felvétetik Attila-tér 7. 8-1908

BEJÁRÓNŐT keresek délutáni munkára Weinberger igazgató. József kir. herceg u. 35. I. 8-1740

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

JÓCSALÁDBÓL való 4 polgárit végzett fiatal leány, keresztyén úriházhoz 1-2 gyermek mellé elmenne. Cím a kiadóban. 3-1874

EGY kezdő gyors- és gépirónó állást keres. Munkaszerető jellegére. 3-1683

GYORS- és gépirónó irodai munkát keres azonnali belépésre, szorgalom jellegére. 3-1684

ÜZLETI AJÁNLAT 67

TÖRÖTT gramfon lemezét 4 pengőért fizetek. Kercsolya 10 pengőtől. Biró, Hunyadi u. 22. 67-1283 3. 18.

ÉRTÉKES vásznaiból, selymeiből, takarékosan szabjuk, varrjuk, hímizzük ágyneműt, fehérneműt, függönyeit. — Megrendelőink anyagait külön bebiztosítottuk „Favorit” Csapó u. 24. sz. 67-573 12. 31.

AJÁNDEKNAK, papucsot, babát, mackót l'extilföldelőgőzönál ké-szítessen. Hozott anyagból is. Javítást vállalok Baththyány u. 1. 67-12 1. 4.

SZÖRMEBUNDÁKAT javítok, alakítok, festek, veszek, eladok, Kövarty szűcsmester püspöki palota. 67-599 2. 2.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 (kiszállomásnál). 67-1792 1. 5

TANULÓLEÁNYT, jó családból valót, fő-szerületbe felveszek. — Vértessy. 67-1778

14 OLDAL

KARÁCSONYRA! Villamos zseblámpát, a porszivót, rezstót, termofort, hópalcot. Használt gramofon lemezeket 4 pengővel veszek. Soltész, Kálmán-tér 2 sz. tel.: 12-59. 67-1796 1. 31.

LEGOLCSOBAN test tisztít Weisz keimfestő Arany János u. 28 sz., Karasztepiúlet 1900 vv. 67-1718

ANGORA blúzok nagy választékban olcsón kaphatók Rothermerek u. 25. csipkeüzlet. 67-1718

NŐI kalapmodellek nagy választékban. Alakítását jutányosan készít Szatmáriné, Nyil u. 44. sz. 67-1879

GRAFOLÓGUSNÓ minden embernek a kéz írásából biztos analízist nyújt, Széchenyi u. 43. 67-1898

LEGUJABB hangvezető és fűlvédő készülék. Ról ingyen prospektust küld Németh Mór Nagyvárad, Bercsenyi Miklós u. 7. 67-271

PULLOVER, kesztyű, zoknikötést jutányosan vállal iparművész. — Plac u. 77. művirág készítőnél. 67-1772

KÚTFŰRÁST

Javítást felelősséggel vállal: Szeiter kútfűrésztér Kútsz. vattnyúk kaphatók — Csemate u. 20.

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpacakészletekért, — jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota 66-1991 1. 21.

TOLLAI legmagasabb napi áron vesz „Hanga” tolgújtó telep. — József kir. herceg u. 71. 66-1760

VEGYES (68)

50-60 négyzetméter száraz helyiséget, lehet pince is, keresek, csendes üzem részére. Cím a kiadóban. 68-1952

HARISNYA feljleszt, talpalást, két párbel egy párat, gépi kötéssel vállal Vörösmarty u. 2. 68-1889

ANGORASZÖR, eladó. Bethlen-utca 69. sz. 68-1867

BUTORÓZT szoba kiadó. Amatőrúradó eladó. Kinizsi u. 94. 10-1784

HÁZABÓL öreg magános szaraz 36 cm vastag. Műszerésznél Márton Kálmán 9. 68-1778

ELADÓ 3 méteres díófa törzs 36 cm vastag. Műszerésznél Márton Kálmán 9. 68-1778

MENYASSZONYI ruhahölcsőn kapható Cím a kiadóban. 68-1783

MENYASSZONYI ruhahölcsőn kapható Cím a kiadóban. 68-1783

HÁZ eladó Rothermerek utcán 43. számú és villamos közelében családi ház 65.000, Hunyadi utcán emeletes 220.000 pengő, van több is. Patáky: Péterfia 53. 68-1806

KERES állami tisztviselő 2-3 szobás lakást, lehet árbitleti is Cím: Magyar, Csörsz u. 14. 52-1746

EGY jókarban levő fűderes talpiga eladó. Szoboszlói út 4. 24-1971

ISTALLÓTRÁGYA
eladó. Arany János ut-
ca 53. 68-1737

**ÉLELMISZER,
ITAL (18)**

KARÁCSONYI borvá-
sár a MEGA borházban.
Kitűnő asztali borok, re-
mek szűrkebarát. Valódi
kisüsti pálinkák, leg-
előbbben beszerezhe-
tők. Csapó 39. telefon:
19-77 sz. 18-1674

BOR 4.40-től, gyümölcs-
íz 5.20, rumos meggy 1
kg 10 P. Hordós káposz-
ta egy pengő. Nagy Kál-
mán fűszerüzletében.
Csapókányar. 18-1675

IDEI fajbor, sajátter-
mésű, tisztánkezelt, lité-
renként ismétel kapható.
Cserepes u. 5. 18-1749

ÉDESKÉSI kitűnő zama-
tós szentannapuztai bor,
kapható. Szent Anna u.
36 sz. 18-1745

TOKAJHEGYALJAI
borok 4.40-től, Burgun-
dia u. 17. 18-1732

TISZTÁN kezelt saját-
termésű bor literenként
is kapható. Rothermere
u. 21. sz. 18-1818

MONORI bor, saját ter-
mésű, kapható. Tiszta,
házi készítésű, igen erős,
természetes ízű. Homok
utca 70. sz. 1 ajtó.
18-1930

ÉDESKÉSI bor saját ter-
mésű literenként is is-
métel kapható. Attila-ter
4. 18-1848

ÜNNEPEKE, névna-
pokra 6- és újbor lité-
renként kapható. Bőször-
menyi út 45. 18-1840

MEGÉRKEZTEK
a karácsonyi borok Bu-
lyovszky névű pincé-
szetéből. Kitűnő 1942-es
pecsenyebor 6.40-ért kap-
ható. Csapó 8. 18-1684

ELADÓ 6 bor 5, újbor 4
P-ért 25 literével, Lugo-
si 21. 18-1795

SAJÁTTERMESŰ bor
literenként is kapható.
Mikerecsesi út 13. Epres-
kert u. 4. 18-1736

PÉNZT földre folyósít-
tatok, házra is, törvé-
nyes kamatra. Pataky
Péterfia 53. 57-2000

OKTATÁS (56)

DR. NAMÉNYI gyors-
író iskolájában tan-
folyamkezdés Batthyány
u. 1. Debreceni tanker.
főlg. eng. 6475-1942.
56-1774

VIZSGÁRA (gimnázium
polgári) eredményesen
előkészít, németet és
franciát tanít tanárnő,
Werbóczy u. 4. III. e. 5.
56-1976

ALGEBRÁT, ábrázoló
mértant, felsőgimnázis-
táknak részére is tanít szak-
erő Werbóczy u. 4. szám
harmadik em. 5. 56-1975

SZEGÉNYSORÚ 8
osztályos jobb tanuló-
lány tétére élelmiszer-
jegy nélkül 9 éves kis-
fiamhoz tanítási felvé-
tetik. Érdeklődni, Jó-
zsef kir. herceg u. 44. 5.
ajtó. 56-1814

OKL. középiskolai ta-
nárnok korrepetál, ma-
gán vizsgára előkészít.
Deák F. 4. utolsó ajtó.
56-1794

LÁTINT eredménnyel
tanít, vizsgára jutányo-
san előkészít: Pethes,
Cserepes utca 12. 56-1997

TÁRS (61)

PÉNZESTÁRSAT ke-
resek ki új üzlet meg-
létesítéséhez 20-25 ezer
pengővel társulna. Fe-
hérményű s gyermekruha
készítő iparom van. —
Vállás nem számít. Ér-
deklődni: Plac u. 66. sz.,
kézimunka üzlet.
61-1942

TEXTIL, rövidáru, ba-
zárú, iparomhoz pen-
zes társat keresek. Cím
a kiadóban. 61-1861

NAGY megrendelések-
hez tőkéstársat közremű-
ködés, vagy anélkül ke-
resünk. Ajánlatot „Fe-
dezet” jellegre a kiadóba
61-1753

TELJES ELLÁTÁS 62

IZR. CSALÁD idős nő,
vagy férfit gondozásra
vállal „Otthon” jellegre.
92-1845

**AUTÓ, MOTOR,
KERÉKPÁR, GÉP (7)**

EGY darab 2 egész 4
tized lóerős motor 283
38 volttal 2800 percfor-
dulatú centrifugál szí-
vattyúval szívó és nyo-
mó csatlakozással bé-
kebeli minőségben, alig
használt állapotban el-
adó. Honvédtető ut-
ca 6. 7-1877

TEHERAUTÓ másfél-
tonnás, 4 hengeres, —
Chevrolet, most gene-
rálózott, jó gumikkal el-
adó, Fehértől, Degenfeld
tér 4. sz. 7-1817

EGY jókarban levő ke-
rékpár eladó. János u.
29. szám. 7-1981

**KERÉKPÁROK: DKV
MOTOR.**
200 ccm. kitűnő állapot-
ban, AJS 250 ccm. kifor-
gástalan karban, Hun-
gária, Hunyadi u. 11.
7-1944

ELADÓ 250-es Puch mo-
tor kerékpár, 1200-as In-
dian, szép oldalkocsival,
mindkettő jókarban, jó
gumikkal, 8 lóerős, két
hengeres kis stabil ben-
zin motor, alighasznált
Orion zenegép, Pintér
János, Hajdúnánás
7-1914

TELJESEN új kerékpár
békével gumikkal tel-
jesen felszerelve eladó.
Berta u. 8. 7-1896

KEVESE használt férfi
kerékpár eladó —
Batthyány u. 8. Kereszt
épület. 7-1905

TELJES ELLÁTÁS 62

IZR. CSALÁD idős nő,
vagy férfit gondozásra
vállal „Otthon” jellegre.
92-1845

**AUTÓ, MOTOR,
KERÉKPÁR, GÉP (7)**

EGY darab 2 egész 4
tized lóerős motor 283
38 volttal 2800 percfor-
dulatú centrifugál szí-
vattyúval szívó és nyo-
mó csatlakozással bé-
kebeli minőségben, alig
használt állapotban el-
adó. Honvédtető ut-
ca 6. 7-1877

TEHERAUTÓ másfél-
tonnás, 4 hengeres, —
Chevrolet, most gene-
rálózott, jó gumikkal el-
adó, Fehértől, Degenfeld
tér 4. sz. 7-1817

EGY jókarban levő ke-
rékpár eladó. János u.
29. szám. 7-1981

**KERÉKPÁROK: DKV
MOTOR.**
200 ccm. kitűnő állapot-
ban, AJS 250 ccm. kifor-
gástalan karban, Hun-
gária, Hunyadi u. 11.
7-1944

ELADÓ 250-es Puch mo-
tor kerékpár, 1200-as In-
dian, szép oldalkocsival,
mindkettő jókarban, jó
gumikkal, 8 lóerős, két
hengeres kis stabil ben-
zin motor, alighasznált
Orion zenegép, Pintér
János, Hajdúnánás
7-1914

TELJESEN új kerékpár
békével gumikkal tel-
jesen felszerelve eladó.
Berta u. 8. 7-1896

KEVESE használt férfi
kerékpár eladó —
Batthyány u. 8. Kereszt
épület. 7-1905

PÉNZ (57)

10.000.— pengőt kihe-
lyezek búzaparításos
alanon Kossuth 13. iroda
57-1911

SZEMÉLY kis gépkocsit
jó állapotban és egy kis
Singer varrógép eladó.
Bika garázsmesterénél.
7-1838

ELADÓ 10. HP Cavorik

benzin motor üzemképes
ák, megjegyzés szerint,
Mike József, Álmosd, —
Biharmegye, válaszlappra
válaszolok. 7-1657

EGY írógép eladó. Hat-
van u. 47. 2. ajtó.
7-1809

41. LŐEREJŰ benzin
fekvőmotor eladó, megte-
kinthető hétfőn délután
Széchenyi u. 21.
7-1789

CSEPEL százasmotor

kerékpár eladó Eötvő
69. Férfi Stájer kerék-
pár eladó. Kassai 19.
7-1765

MERCEDES 4 üléses
autó gum nélkül eladó.
Nagy Zoltán, Miklós u.
49. szám. 7-1763

VARTA 6 volttal új
ólmaccumulátor, Niffe
18 volttal acéccumulá-
tor eladó. Berecsényi u.
109. pincelakás. 7-1781

RÁDIO (58)

RÁDIO 3+1, külön
hangszórás, Stender el-
adó. Csillag u. 54.
58-1970

ELADÓ 2+1 rádió, Pa-
tai u. 13. sz. 58-1940

RÁDIO eladó. Ünneppal-
déli 12 óráig. Kálvin-ter
5. emelet, iroda. 58-1725

VADONATÚJ márkás

varázszeres ótlámpás
világtevő hálózati rádió
eredeti gyári csomagolá-
sban eladó. Vételaján-
latokat „Felbontatlan
gyári csomagolás” jel-
legű kiadói hivatalunk
továbbít. 58-1907

RÁDIO 2+1-es eladó
Király Ferenc utca 4.
58-1902

PRIMA szuper rádió és
2+1 eladó. Szent Anna
u. 1 rk. temetőcsúszás.
58-1791

ELADÓ egy modern vil-
lágtevő szuper rádió.
Hangyás 21. Nyulás. 58-1741

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási
munkát, kitűnő képzet-
tséggel vállalom Vargyas
Nap u. 17. vidéken is.
28 624 5 3

STREICHER hangver-
seny zongora, elkötözés
miatt eladó. Miklós u.
28. sz. 28-1752

RÁDIO 2+1-es, eladó,
Maróthy György-utca 6.
28-1849

PIANINO eladó, cím a
kiadóban. 28-1847

ZONGORA szállítás vál-
lal és szakszertűn végez
Léval Csap utca 88. —
A szíves megkeresése-
ket délutáni órákban
mindig előre kérem esz-
közölni. 28-1855

JASJAZZPISZTON és
egy férfi lengyelbunda
eladó. Sarok u. 12.
28-1753

JÓ karban levő harmó-
niumot keresünk Egri
főkapitány. Nagyszőlgyi
gazdasága u. P. Tisza-
cségye. 28-1685

ELADÓ alig használt 2
váltós nyolcvanas Hoh-
ner tangóharmonika. —
Kassa út 12. 28-1773

ZONGORA Bachmann
gyártmányú, kifogástal-
an állapotban eladó. —
Roseth Jenő Vészto.
28-1800

ZONGORÁK harmoni-
kák, hegedűk, gitárok a
mandolinok eladásra. Ja-
vitása, vétele. — Tanczer,
Batthyány u. 1 emeleten
28-1776

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási
munkát, kitűnő képzet-
tséggel vállalom Vargyas
Nap u. 17. vidéken is.
28 624 5 3

STREICHER hangver-
seny zongora, elkötözés
miatt eladó. Miklós u.
28. sz. 28-1752

RÁDIO 2+1-es, eladó,
Maróthy György-utca 6.
28-1849

PIANINO eladó, cím a
kiadóban. 28-1847

ZONGORA szállítás vál-
lal és szakszertűn végez
Léval Csap utca 88. —
A szíves megkeresése-
ket délutáni órákban
mindig előre kérem esz-
közölni. 28-1855

JASJAZZPISZTON és
egy férfi lengyelbunda
eladó. Sarok u. 12.
28-1753

JÓ karban levő harmó-
niumot keresünk Egri
főkapitány. Nagyszőlgyi
gazdasága u. P. Tisza-
cségye. 28-1685

ELADÓ alig használt 2
váltós nyolcvanas Hoh-
ner tangóharmonika. —
Kassa út 12. 28-1773

ZONGORA Bachmann
gyártmányú, kifogástal-
an állapotban eladó. —
Roseth Jenő Vészto.
28-1800

ZONGORÁK harmoni-
kák, hegedűk, gitárok a
mandolinok eladásra. Ja-
vitása, vétele. — Tanczer,
Batthyány u. 1 emeleten
28-1776

BÚTOR (9)

ELADÓ egy kis ebéd-
asztal székekkel és egy
jókarban levő férfi töl-
kábbé. Liget-tér 22.
9-1998

KOMBINÁLT konyha-
berendezés eladó Balogh
asztalosnál. Jerikó u. 22.
9-1739

BIEDERMEIER asztal,
korszerű stíl új eladó.
Plac u. 71. I. udvar.
9-1734

ELADÓ 4 kárpitozott
támlászék, 2 kárpitoz-
tolt fotelszék. Csapó u.
49. balra első ajtó.
9-1774

HÁLÓSZOBÁKAT na-
legelősből, bizalom-
mal csak Lőcsel bútor-
üzletéből vásárolhat. —
Eötvös u. 66.
9-1106 3 15

FIGYELEM!

Sajátkészítményű kony-
haberendezések, festett
hálólok, kombinált szek-
rények raktáron Arany
János u. 1. udvarban.
9-1366 3. 5.

FÜGGÖNY 2 ablakra,

fehér filékkel eladó. Er-
zsébet u. 103 második
ajtó. 9-1677

HÁLÓSZOBÁK, ebéd-
lők, kombináltzobák, s
konyhaberendezések Sa-
lamon bútorüzletében.
Jó minőségű előnyös árak
Hunyadi u. 2.
9-238 2. 27.

NINCSEN fényes kira-
katunk, bútor olcsón
adunk. Plac u. 71 szám,
udvarban, Brilliné.
9-1484 1. 8.

HÁLÓSZOBÁK, kony-
haberendezések legjobb
kivitelben, állandóan rak-
táron. Ujfalu-szánál, —
Bethlen u. 56.
9-772 12. 31.

ELADÓ 3x2 méter való-
di teveszőr szőnyeg Meg-
tekinthető H. Vajda Ró-
zsi női kalapszalonn Plac
u. 56. sz. 9-1801

ELADOK f. h. 28-án
kedden 10-12 és 14-16
óra között, Hajdúszo-
boszlón, dr. Fekete u. 9.
alatt egy teljes lakásbe-
rendezést, darabonként
is. 9-1966

BÖRGARNITURA
nagymeretű, angol, réz-
ágy, hintaszék, papagáj,
kalitka, képek, márkás
festmények, morzsoló r.
pazuzó eladó. Veres u. 5.
9-1960

ELADÓ használt ágy,
szekrény, mosdó, asztal,
madrac és egy új sod-
rony ágybetét. Érdeklő-
dni csak 27-én, hétfőn
10-13 óráig. Dobozy
városi bérház. C) lépcső,
földszint 3 ajtó. 9-1963

UJ modern konyhabú-
torok eladó. Nagy asz-
talosnál, Kút u. 42.
9-1979

ELADÓ egy szekrény
1 paplan, paplanhúzat, s
párnahaj, csizmanad,
rádió, ágy. Péterfia
48. sz. 9-1948

KÉT ebédlőszekrény jó-
karban eladó. Plac u. 79.
keresztépület. 9-1953

ELADÓ két festett ágy.
Cegléd u. 11, házfél-
figyelőnél. 9-1728

UJ konyhaberendezés ol-
csón eladó. Hatvan u. 42.
Megtekinthető vasár-
nap 9-12 óráig. 9-1920

ELSŐRENDEJŰ kivitelű
fényezett keményfa háló
eladó. József kir. herceg
u. 39. 9-1925

PÁNCÉLSZEKRÉNY
eladó. Cím a kiadóban.
9-1909

ELADÓ egy használt
puhafa háló bútor Nyil-
utca 91. III. ajtó.
9-1856

ELSŐRENDEJŰ anyagból
bidermayer ebédlő eladó
Széchenyi-utca tizenkil-
enc, emelet. 9-1828

HÁLÓSZOBABÚTOR
féregmentes eladó. —
Arany János u. 53.
9-1739

ELADÓ egy kis ebéd-
asztal székekkel és egy
jókarban levő férfi töl-
kábbé. Liget-tér 22.
9-1998

KOMBINÁLT konyha-
berendezés eladó Balogh
asztalosnál. Jerikó u. 22.
9-1739

BIEDERMEIER asztal,
korszerű stíl új eladó.
Plac u. 71. I. udvar.
9-1734

ELADÓ 4 kárpitozott
támlászék, 2 kárpitoz-
tolt fotelszék. Csapó u.
49. balra első ajtó.
9-1774

GYERMEKÁGY na-
gyobb gyermeknek is jó,
fehér zománcos, sodrony
betétes, jókarban levő.
Egytelkerti u. 18.
9-1927 (a)

**ÁTADÓ ÜZLET,
VENDEGLŐ (6)**

NAGYFORGALMU
söntés kocsmá, helyben,
kisebb vendéglő szálló-
val, vidéken átadó. Hü-
velyes u. 11. Pestl.
6-1994

FAKERESKEDÉS

város központjában el-
adó, azonnal is beköltöz-
hető kétzobás, komfort-
os utcai lakás. Egy két
kerékű tolokoesi eladó.
Varga u. 45. 6-1723

FÜSZER és italárúüzlet
forgalmas útvonalon, 15
éve fennálló forgalmas
üzlet, áruval, berendezés
sel átadó. Cím a kiadó-
ban. 6-1788

**KIADÓ ÜZLET,
MŰHELY RAKTÁR 41**

SZÁRAZ, tágas raktár-
helyiséget keresünk
Bethlen és Mester utcák
köznyékén. Tetilgyár,
Bethlen utca 32. 41-1904

KIADÓ sarok üzlethe-
lyiség a kisállomás kö-
zelében. Érdeklődők ír-
janak „1944 januártól”
jellegre. 41-1901

LAKÁST KERES (52)

ÜRES szobát különbe-
járattal központban ke-
res két újr. úrnő. Cím a
kiadóban. 52-1860

KÜLÖNBEJÁRATU le-
hetőleg utcai üres szobá-
t keres belvárosban
vidéken tartózkodó nyug-
díjas úriasszony. Vissza-
vagyom jellegre kiadóba
52-1827

EGYEDÜLALLO idős
úr kisebb családnál,
vagy magányos úrnő-
nél komfortos lakás-
ban a belvárosi terüle-
ten otthont keres, eset-
leg elhatással együtt.
Válaszokat, Előre fi-
zette jellegre a kiadóba
kérek. 52-1737

EGYEZTER pengő lak-
börre előre fizeték szoba
konyha, stb. esetleg két
kisebb szobát. Plac u.
71. 2. udvar. 52-1735

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLNEM buda-
pesti 3 szobás hallos ré-
gi bérű lakásomat 4 eset-
leg 3 szobás lakással —
Cím a kiadóban. 53-670

**BÚTOROZOTT
SZOBA (10)**

DIÁKLÁNYT, vagy fiút
légfűtéses lakásba, eset-
leg csak lakásra, vagy
teljes ellátással vállall
zsidó úri család. Korrepe-
tálást is kaphat. Cím a
kiadóban. 10-1977

BÚTOROZOTT szoba
a férfi lakótársat azon
nalra felveszek, teljes
ellátással, Péterfia 39.
étkeзде. 10-1945

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott szoba kiadó.
fűrdőszoba használattal
Plac u. 77. II. 9. szám,
keresztépület. 10-1892

BÚTOROZOTT szoba
két férfinak, kosztall ki-
adó, Széchenyi u. 40. sz.
emelet. 10-1726

SZÉP utcai bútorozott
szoba központban, úrnő
nek, vagy házaspárnak
kiadó. Cím a kiadóban.
10-1912

KIADÓ bútorozott szoba
egy úr részére. Hon-
véd u. 38. 10-1877

KIADÓ tágas, világos
különbejárattal bútor-
ozott szoba, fűrdőszoba
használattal, egy, vagy
2 személynek azonnal,
fűrdő u. 5. Értekezni le-
het ugyanott. 10-1887

KÜLÖNBEJÁRATU

bútorozott szobát keres
elszejére egy szolid fiatal
ember. Levelet a kiadó-
ba „Központ” jellegre.
10-1882

FIATAL párnak lakást
adok, esetleg egy kvár-
tályost kosztall. Kishe-
gyesi út 17. 10-1851

BÚTOROZOTT szoba
belvárosban, különbejá-
rattal, ágynemű nélkül
kiadó, állásban lévő úr-
nak. Tizenkilenc negy-
venegy. 10-1829

UTCAI bútorozott fűrdő
szoba használattal kiadó
Ajtó-utca 11. 10-1833

KÉT tagú családnak kis
szobát adnék takarítá-
sért. Ajtó-utca 11
.0-1832

BÚTOROZOTT szoba
kiadó. Pacsirta u. 10.
10-1705

KIS szoba bútorozva,
fűrdőszoba használattal
kiadó. Három havi bér
előre. Cím a kiadóban.
10-1814

BÚTOROZOTT szoba

kiadó. Püspöki palota I.
kapu. III. em. 6. ajtó.
10-1770

UTCAI bútorozott szoba
egy nékül kiadó. —
Deák Ferenc u. 5. 10-1732

ELVESZETT (13)

ELVESZETT ma 9-10
óra között 3 személyre
szóló összes élelmiszer-
jegyeim, fekete retikül-
lömmel együtt. Körizs-
hentes üzletben. Meg-
találóját jutalomban ré-
szesítem. Acél u. 10.
13-1876

PAPP Lőrinc elvesztette
az állomásnál pénztárcá-
ját 480 pengővel, élel-
mezési jegyekkel. Ké-
rem a becsületes megtalá-
lót, az iratokat Erzsé-
bet utca 6. szám alá le-
adni, jutalomban része-
sül. 13-1863

ÖZV. GÁSPÁR Béláné,
József kir. herceg u. 8.
kenyér, lisztjegye elve-
szett. Megtalálót kéri
fenti címre adja le. Ke-
reskedőket kéri beváltás
esetén tartásuk vissza, le-
velezőlapon értesítsék.
13-1777

NYILASTELEPRÓL
csütörtökön este elhitan-
golt három szőke stüldő.
Megtalálóját, nyomra-
vezetője jutalomban ré-
szesül. Keresztesi u. 60.
alatt. 13-1727

CSEREÜZLET (11)

CSERELEK hasaskocát
pár nap mulva fial, kö-
vet s sertésért Aczél u. 43
C szám. 11-1714

KÉT darab 11 hónapos
süldőmet elcserelem ki-
sebbért. Szotyori u. 12.
11-1988

KÁVÉNÁK való árpát
adok mézért, Honvéd u.
81 sz. 11-1926

NŐI szövetruhát cser

FEKETE gyapjú ma-roccen ruba eladó. OTT-bérház 44. ajtó, harmadik kapu II. emelet. 69-1649

ALIG használt fekete 37-es női félcipő eladó. Hatvan u. 6. II. lépcső, I. em. 20. 69-1681

VALÓDI lenvászon ágy-huzat kikézmunkázva 900 pengőért eladó. SImonffy u. 9. 69-1751

CSIZMA vixos bőrből 42-es futballcipő, fekete téllikabátok eladók. Faragó u. 13. 69-1786

EGY valódi fekete kabát és nadrág eladó. Kishegyesi út 32. 69-1807

TÉLLIKABÁT fekete, békebeli szövét, középtermre eladó. Külsővásár tér 15. balra harmadik ajtó. 69-1808

ELADÓ szürke, jókarban levő öltöny, Péterfia u. 34. szám, keresztlépcső. 69-1724

HŐCSIZMA gumi, 37-es sötétkék női téllikabát eladó. Eötvös-utca 80. 69-1830

FÉRFIKABÁT rövid, virágállvány eladó. Beresényi u. 101. trafik. 69-1761

ÖNKÉNTESI extra ruha, magas alakra, 41-es fekete félcipő, férfi kalapok, gyűrűtábla, Weisz Timár u. 52. 69-1775

PRIMA kocsi buda far-kasbéllel, posztó húzzal eladó. Megtekinthető: Révész-tér 1 B. első bal ajtó. 69-1769

FÉRFI, női gyermekkabát ruhák, cipők, héci-pők, fehéreművek eladók. Arany János u. 18. 69-1783

FEKETE fűtőesztélyi ruha és csipkés basizst ágynemű eladó. Hid u. 12. 69-1730

12-es TISZTI csizma eladó. Böszörményi út 10. Szabó Sándor. 69-1786

MENYASSZONYI ruha ínyöl kölcsön kapható. Piac 77. Művirágkészítőnél. 69-1773

NEGYVENEGYES női lábra puhább cipőt és gumicipőt keresek. Cím leadás: Jost cukrászdá. 69-1780

EGY hosszú barna női bőrkabát eladó. Széchenyi u. 16. I. lépcső. 69-1779

NEGYVENHÁRMAS csizmák eladók. Arany János u. 53. 69-1738

ELADÓ jókarban levő férfi és női téllikabát. Egy permető és ugyanott bútorozott szoba kiadó. Perces u. 24. szám harmadik ajtó. 69-1745

ELADÓ egy tisztá köpeny. Kálvin-tér 3. sz. szabóműhely, udvarban. 69-1790

CSIKÓBUNDA fekete kabát mellénytel, csikos nadrággal, térdnadrággal, fekete téllikabát, férfifing. Pacsirta u. 11. 69-1789

EGYPÁR puhaszárú 42. számú csizma, teljesen jó állapotban eladó. Komlóssy út 8 B. sz. 69-1787

GYERMEKKOCSI (27) GYERMEKÁGY, ke-ményfából, fényezés 108.20 P. Szabó asztalos bútorüzletében. Csapó u. 33 sz. 27-191 2. 14

JÓKARBAN levő modern mély gyermekkocsi eladó. Csokonai u. 14. 27-1990

JÓKARBAN levő vaj-színű modern iker gyermekkocsi és gitár eladó. Munkás-utca 53. 27-1856

KÁLYHA (46) TŰZHELY

ELADÓ nagyobb samotos, szögletes kályha. Mester u. 13 vendéglő. 46-1924

ÜSTHÁZ és dobkályha eladó. Széchenyi u. 42. lakatos. 46-1885

FOLYTONÉGÓ nagy kályha, terem fűtésére alkalmas, csövekkel eladó. Miklós u. 22. 46-1881

ÚJ ÜSTHÁZ eladó Károly Ferenc József út 10. 46-1871

ELADÓ Vezuv kályha asztaltűzhely. Pülp u. 15. Gerébi telep. 46-1760

ALIG használt nagyobb gázkályha, gramofon, telepas rádió eladó. Érdeklődni: Sihmidég, Széchenyi u. 13. 46-1819

EGY szénkályha, fához is lehet használni eladó. Perces u. 24. harmadik ajtó. 46-1755

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37) CIPŐKRÉMES dobozokat minden mennyiségben veszek. Vegyészeti ipar, Garay u. 16. 37-1982

BOROSHORDÓT veszek. Bethlen u. 55. 37-1731

SZÉPIRODALMI, orvosi könyveket, egész könyvtárakat vennék. „Orvos tanárség” jellegére. 37-1929

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36) BILLIÁRDASZTAL eladó. Széchenyi u. 40. kárpitosnál. 36-1921

ELADÓK álló frász-talok üvegfalak, szalon garnitúrák, szoba WC, olombafoglalt üvegek. Eötvös u. 87. 36-1922

EGYSZÁZÖTVEN literes üst, üstházzal eladó. Szepességi u. 13. 36-1709

RÉZÜST, 60 literes eladó. Megtekinthető déli-elt: Barna u. 15. szám Honig. 36-1984

NAGYÓTHALLO Siemens készülék, 35 literes zománczott zsíros bődön eladó. Csapó u. 55. sz. 36-1989

IRODAFAL, üvegezett, bicikli, üres ládák eladók. Csak hétköznap délelőtt, Werbőczy u. 4. Verő iroda. 36-1974

ALIGHASZNÁLT centrálbóbin süllysesztős varrógép eladó. Csapó u. 88. sz. 36-1943

WERTHEIM kassza, 2. számú eladó. Cím a kiadóban. 36-1995

HŐRCŐG szármebélés női kabátba eladó. Rákóczi u. 29. 36-1987

DUNYHA, angintok eladó. Esetleg dunyha húzzal. Kálvin-tér 11. sz. udvarban leghátulsó ajtó. 36-1918

IRÓGÉP irodai Adler gyártmányú jókarban levő eladó. Csillag u. 25. 36-1932

JÓÁLLAPOTBAN levő 4 darab szobaszék eladó. Érdeklődni Hermann fodrászüzletben. Miklós u. 2. sz. 36-1928

SZOBAGÓZFÜRDŐ felszerelés, bárhol felállítható. Reklás betegeknek megfizethetetlen olcsón eladó. Egytelkert u. 18 sz. 36-1927 (b)

VÍVŐFELSZERELÉS eladó, megtekinthető Pozsár könyvkiadósüzletben. Kálvin-tér 5. 36-1900

PAPLANVATTA, 12 személyes abrosz, csecsemő ingek, baba, babagyógy, nagytűkör, képnymotok eladók. Károlyi Gáspár 24. Poroszlav út. 36-1894

GYAPJU futószőnyeg-kolcsón eladók. Rothermerre u. 25. 2 ajtó. 36-1915

ERŐS nikkelezett hibátlan férfitörköscsolya 31-es eladó. Baranyi u. 22. 36-1852

VILLANY csillárt rézruddal, férsi téli kabát eladó. Székelyhadosztály u. 5. 36-1758

ZSIRELTEVÉSHEZ 15-20-25 literes zománcozott kőedények kaphatók. Ingóságkivétel, Püspöki palota. 36-1736

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Homok u. 4. 36-1733

LÁBBALHAJTÓS fa-asztalgapad olcsón eladó Oláh Károly u. 8. 36-1735

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK (20) IRODÁNAK is alkalmas szőlőfőgő ajtóknak igen szép kivitelben eladók. Várnyé, Sas u. 4. 20-1961

ELADÓ egy építkezésnél kimaradt 140x90 cm-es spalettás befelől nyíló új ablak 270 pengőért. Horváth Gyuláné tanító. nő. Miképercs 20-1939

ELADÓ ezer kéve nád. Értekezni lehet: Pacsirta u. 26. 20-1722

TÉGLAÉPÜLET, lebontásra eladó. Érdeklődni hétfőn 12 és 1 óra között. József kir. herceg u. 24. fűszerüzletben. 20-1935

ELADÓ épületgerenda 29 m 10x16 és egy 2+1 lámpás rádió. Megtekinthető Fláknál. Olajút 57. 20-1842

GAZDASÁGI TERMÉNY (25) SÜTŐTÖK eladó. Veres utca 5. szám. 25-1959

CSUTKA van eladó Köntöskert. Szabolcs u. 20. szám. 25-1813

TAKARMÁNYRÉPA 40 mássa eladó. Érdeklődni Csapókeret, Apponyi u. 16. 25-1841

SZALMA eladó. Belle-gvár 291. Miképercsi út. vitéz Fodor István. 25-1759

KERESÉK megvétele ribizke, poszméte bokrokot, magasztörzstüekét veres, bódí szilva, meggy csemetékét minden mennyiségben. Varga, Mester 21. 25-1776

MARHATRÁGYA oda szállítva eladó. Köntöskert Kiss u. 11. 25-1761

BORSZIVATYUT tömlővel, borszűrőt, nagyobb borsajtót, jókarban levőt keresek. Címeket kérem a kiadói hivatal pénztáránál leadni. 24-1676 vv.

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron, árúsi, becsérel, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26.19. 24-1358 3. 5.

SZIVÓNYOMÓ motorhajtású fall kütszivattyú és egyszerűbbek eladók. Kútúrát és kütszivattyú javítást vállal Kiss kútfűrdő, Nyil u. 117. szám. 24-1941

NAGY stráfkocsi eladó. Herczeg u. 11. 24-1962

ELADÓ 2 lóra ígás számú, vaskályha. Apafi u. 16 sz. 24-1923

TEJESKOCSI, vashordók, börtalpu csizma eladók. Hatvan u. 60. jobb oldali lakás. 24-1886

KOCSI homokfutó sár-ga kétlovas kulcos száj-szorszámmal két hát-szó gumikerék, két hátsó és egy első gumí. Hajdúszoboszló, Zakar-utca 16. szám. 24-1756

BORSAJTÓT keresek. Ajánlatokat Rothermerre 38. Vágó címre kérem. 24-1777

SZECSKAVAGÓ három késes, könnyű hajtású, jó állapotban eladó. Kőlcsey 15. 24-1766

ELADÓ 60 literes vasúst, egy 6 literes rézüst és kályhacsövek Barna u. 15. sz. 24-1756

FÖLDBÉRELET (23) BÉRBE keresek konyha kertnek alkalmas kisebb földet lakással. Kincses-hegy. Szikszai u. 11. 23-1890

FODRÁSZSEGÉD, be-lelphet esetleg azonnal is vasúti fodrászterem. 23-1572

INGATLANFOR-GALMI IRODA (40) Bulyovszky Borbála FM. engedélyes közve-títő, Kossuth u. 13. sz., telefonhívó 39-69. Bornemissza utca 5 szobás fűrdős gyümölcsös úrház 150.000.— Széchenyi úton adómentes beköltözhető villa 120.000.— Nyil u. adómentes be-költözhető többlakásos 115.000.— felével átve-hető. Zöldfa-utca 4 szobás fűrdős szobás, kétszobás gyümölcsös, beköltözhető 120.000. Árpád-térnél adómentes emeletes beköltözhető Kassai úton adómentes többlakásos ház. Simonyi út jobb- és bal-oldalán beköltözhető mentes villák. Központban emeletes bérház. K. Tóth u. beköltözhető 32.000. Ovoda-utcán beköltözhető 35.000. Harsányi Gusztáv u. adómentes beköltözhető 24.000, esetleg fele is eladó. Kétszobás 4 szobás fűrdős szoba melléképülettel is eladó. DEAC pályánál magas-földszintes adómentes gyümölcsös Honvéd u. ipartelepés Ház 80.000. Nyugati u. üzletes ház 70.000. Boldogkertben részben beköltözhető ház 26.000. Nemes u. gyümölcsös beköltözhető lakással Csapókeretben szálló be-költözhető 1 szoba, kony-ház lakással. Telkek: Kassai útnál, Széchenyi útnál, Széche-nyi kertben, Homokkertben, Vargakertben, Andrassy úton. Sámsoni útnál. Földek: 2, 4-5-7 és fél 10, 23, 26, 70, 100 h. 40-1824

Bulyovszky Borbála FM. engedélyes közve-títő, Kossuth u. 13. sz., telefonhívó 39-69.

Bornemissza utca 5 szobás fűrdős gyümölcsös úrház 150.000.— Széchenyi úton adómentes beköltözhető villa 120.000.— Nyil u. adómentes be-költözhető többlakásos 115.000.— felével átve-hető.

Zöldfa-utca 4 szobás fűrdős szobás, kétszobás gyümölcsös, beköltözhető 120.000.

Árpád-térnél adómentes emeletes beköltözhető Kassai úton adómentes többlakásos ház. Simonyi út jobb- és bal-oldalán beköltözhető mentes villák.

Központban emeletes bérház. K. Tóth u. beköltözhető 32.000.

Ovoda-utcán beköltözhető 35.000.

Harsányi Gusztáv u. adómentes beköltözhető 24.000, esetleg fele is eladó.

Kétszobás 4 szobás fűrdős szoba melléképülettel is eladó.

DEAC pályánál magas-földszintes adómentes gyümölcsös Honvéd u. ipartelepés Ház 80.000.

Nyugati u. üzletes ház 70.000.

Boldogkertben részben beköltözhető ház 26.000.

Nemes u. gyümölcsös beköltözhető lakással Csapókeretben szálló be-költözhető 1 szoba, kony-ház lakással.

Telkek: Kassai útnál, Széchenyi útnál, Széche-nyi kertben, Homokkertben, Vargakertben, Andrassy úton. Sámsoni útnál.

Földek: 2, 4-5-7 és fél 10, 23, 26, 70, 100 h. 40-1824

Czeplédy ingatlanforgalmi irodája, Kálvin-tér 9. sz. telefon: 23-55.

ELADÓ házak kétszer-háromszobás, komfortos villa Simonyi útnál. Nyilastelepi templom-nál 3 és 3 szobás, komfortos, beköltözhető. — Nyil utcán 2x2 szobás komfortos, beköltözhető. Kerekos-telepen kétszobás, beköltözhető. Kuruc utcán 3 szobás, komfortos, beköltözhető. Góhér utcán 2x1 szobás. Csapó utcán nagyjövendelmű üzletes ház. Ocskai utcán 8x1 szobás alapincézett beköltözhető.

HÁZHELYEK Népfürdőnél, Andrassy úton, a Homokkertben, prima tanyás szántóföldek 22, 40, 50, 60, 140 holdasok. Kérem irodámat bizalommal felkeresni. 40-1768

Samu János ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Iroda: Deák Ferenc u. 7. szám.

Eladó ingatlanok Hátsó Monostorpályi út 70 sz. Kistfaludi u. 24. Kerekos Géza u. 26. mindegyik értékes és beköltözhető ház. Belvárosban értékes ház. Horthy Miklós úton 300 négyszögöl vil-latelek. 24-1766

Eladó földek: Hajdúban 19, 18, 12, 300, 23 hold prima búsatermő, 2 hold Kabán. Tiszafüreden, 200, 100, 52. Szabolcs-ban 49. Hevesben 300. Iroda: Deák Ferenc u. 7. szám. 40-1823

VENNÉK családi ház-részt, vagy társulnék biztos vállalatba. Cím a kiadóban. 38-1919

KISEBB házat, vagy 15-20.000 pengőig ház-részt keresek megvétel-re. Ajánlatokat „Ház-részt kereső” jellegre a kiadóba. 38-1738

ÜGYFELEM részére a nagyerdői rőutvonalon nagyobb villateltket ke-ressek. Farkas ügyvéd. 38-1742

Bakóczy László ingatlanforgalmi irodája, Werbőczy u. 8. telefon: 23.26. saját ház. (Iparkamara mellett).

Eladó házak Nagytelepmonál nagy-telekű beköltözhető bér-ház Kettősázezer. Iparkamaránál szidő-templom szomszedság-ban tizlakásos bérház be-költözhető négyszobás, konyhás lakással Kettő-százezer Szent Anna-utca jobboldalán üzletes ház laká-sokkal Egyszázhetven-ezer Csapó-utca végénél adómentes új épület hét-rendbeli lakással Egy-százhatvan-ezer Árpád-térnél részben adómentes háromlaká-sos beköltözhető Egy-százötzezer Rákóczi utca közepénél beköltözhető alapincézett háromszobás komfortos úrlakás Hetven-ezer Árpádtéri templom mel-letti b-költözhető kettő-szobás családi ház sür-gős átelyezés miatt nyervezezer Csapókereti állomásnál beköltözhető háromszobás remek családi ház nagytelekű gyümölcsös-sel Nyervezezer Nagyalománál azonnal beköltözhető háromszobás családi ház nagy-telekű gyümölcsös-sel nyervezezer Mester utca végénél, Po-zsonyi út baloldalán há-lrom rendbeli lakással be-költözhető ház nagytel-keű gyümölcsös Har-mincezer Nagyállomás mellett Boldogkert elején két-szobás, előszobás családi ház nagytelekű gyümöl-csös-sel Harmincezer Árpádtérnél háromrend-beli lakással beköltözhe-tő családi ház Huszon-kettőzezer

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Patay Ferenc OFB. engedélyes hirdetései, József kir. utca 8. telefon: 30-99.

Piac u. mellett emeletes bérház. Kishegyesi út mellett jó menetű üzletház rak-tárakkal 18.000 P. Püspökladány főutcaján üzletes ház. Autóbusz megállónál 2 szoba konyhás ház nagy-telekkel. Nyilastelepen adómentes kis családi családi ház. Szatmár megyében 90 holdas fekete föld. Létai útnál 5 hold ta-nya nélküli. Vámospercsi út mellett várososh 3 km. 4 és fél hold jó homok föld eladó. Újlétai út mellett 2 hold jó termű szőlő ára 11.000. 7 hold tanyás föld fele-s-be azonnal kiadó

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Eladó föld Látóképél 3 hold leg-kitűnőbb fekete föld Keresek megvételre há-zat pékséggel és beköl-tözhető lakással 40-1765

Borsay Aladár ingatlanforgalmi irodája Varga u. 49. szám. telefon: 23-25.

Irodának több nagyobb, kisebb ház, valamint földek eladására van megbízásom. Ügyfeleim részére keresek beköl-tözhető villát. Érdeklő-dőknek minden kötele-zettség nélkül állók ren-dekzésére. 40-1802

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE (26) VENNÉK családi ház-részt, vagy társulnék biztos vállalatba. Cím a kiadóban. 38-1919

KISEBB házat, vagy 15-20.000 pengőig ház-részt keresek megvétel-re. Ajánlatokat „Ház-részt kereső” jellegre a kiadóba. 38-1738

ÜGYFELEM részére a nagyerdői rőutvonalon nagyobb villateltket ke-ressek. Farkas ügyvéd. 38-1742

ELADÓ HÁZ (17) HUSZMÉTERES épü-let lebontásra eladó. — Hadházi u. 27. első em. 15. sz. 17-1744

ELADÓ Kerekos Géza u. 25. sz. ház, januári be-költözéssel. 17-1799

HÁZ, kisállomás köze-lében, azonnal átvehető. Üzlettel eladó. Értekez-hetni: Nyugati u. 14. sz. SAS Rum- és Likör-essencia gyárban. 17-1796

ELADÓ ház a Téglave-tő, Világos u. 8. alatt. Érdeklődni: Létai út 52. 17-1635

ELADÓ ház több lak-részes lakással. Csapó u. 94. sz. 17-1980

TÖBBLAKÁSOS BÉRHÁZ álló Tóth Árpád u. 30 sz ház eladó. 17-1878

JOGFOLYTONOS ven-déglő házhoz együtt el-adó, Schaff, Apafi 139. szám. 17-1850

JÓKAI utca 4. sz. ház lakáscsere útján eladó. 17-1680

ELADÓ Széchenyi-kert részén háromszobás ösz komfortos villa 700 négyszögöl gyümölcsös-sel, kis bérház mellék-épülettel. Érdeklődni Ist-ván út 7. 17-1838

KURUC utca 59 számú ház eladó. 17-1315

HAJDÚSZOBOSZLÓN háromszobás komfort-os ház eladó. Értekezni Gavallér ügyvéd Svetits-palota, vagy Békéty ref-telekész. Hajdúszoboszló. 17-1797

HATVAN u. 47. sz. ház negyedrésze eladó. Far-kas ügyvéd, Arany Já-nos u. 2. 17-1743

SZOBOSZLÓI út 1 telek 820 négyszögöl épület-kei eladó. Farkas ügy-véd, Arany János u. 2

A Debreczen rádióműsora

1943 december 27-ől 1944 január 2-ig

HÉTFŐ

December 27.
BUDAPEST I.

8:35: Délelőtti muzsika.
11:15: Sovinsky László szalonzenekara.
11:15: Lapham: Japán zongoraver-
seny.
11:40: Kinek köszönhetjük a papirusz
új nyersanyagát? Dr. Gyöngyör József
előadása. Fr. G. Kollár előadása.

12:40: BEZKART-zenekar. Vezényel
Müller Károly. 1. Erkel: Hunyadi
László - részletek. 2. Zoltai Herr
Zoltán: Hangversenykerülő. 3.
Armandola: Baletszvit. 4. Fúcsik:
Alomideál - keringő. 5. Hleisch:
Pro Hungaria - induló.

2: A rádiózenekar műsorából. 1. Rixner:
Bagatell nyitány. 2. Rust:
Kolibri - ábránd. 3. Lehár: Szép
a világ - egyveleg.

3: Tóth Horváth Gyula cigányzeneka-
ra muzsikál.
Közben 3:30: A néprajz és a kisded-
ovo. Benedekfalvi Luby Margit néprajz-
előadása. Felolvasás.
4:20: Ilmóczy László tánczenekara.
5: A közéleti munkások és a közéleti
szolgálatok közérdekű szerepe a
beszélgetési rendszertelen. Biz-
tricsky Elmer közéleti felügyelő
előadása.

5:15: Hangszer - hangulatók.
6:10: A líra ill. Illés Gyula előadása
Vilmos előadása. Felolvasás. A verse-
ket előadja Timár József.
6:30: Filmdalok.
7: Finn ének a háború és a békéről.
Fordította Képes Géza. Elmondja
Uljaky László.

7:10: Budapesti Hangversenyzenekar.
Vezényel Majorossy Aladár. 1. Mi-
czalai: A windsori vig. 2. nyitány.
3. Bizet: Carmen - 4. szvit. 5.
Kovács Andor: Erdi tén. 4. Debussy:
Kis szvit.
Közben 7:30: Egészségügyi kalenda-
rium. A Országos Közegészségügyi In-
tezet közleménye.
8:10: Legkedvesebb íróim. Réti István
festőművész beszél a magyar roman-
tikáról.

8:25: Feljuttatott dallamok. Közre-
működik Ösváth Júlia, Csáky Ká-
lman, az Operaház zenekara Rubanyi
Vilmos vezényletével és az Operaház
zenekara Roubal Vilmos vezényletével.

10:40: Szalonbél. 1. Hőpályák. 2. Kis
jászolnál. 3. Eplodók - hegedű-
előadás. Előadja Kics Ferenc. 4. Ro-
mán. 5. Novellák. 6. Karácsonyi
emlék - szerenád. 7. Pastorale. 8.
Pajkos szerenád.

11:30: Magyar noták.
11:45: Hírek.

BUDAPEST II.

5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
7: Német nyelvoktatás. Tartja Szent-
györgyi Ede dr.
7:50: Jeriza. Előadás hangszere-
kkel.

8:10: Magyar noták. Lenke Kornélia
és Bálint Zoltán énekel, kísérő Bura
Pál cigányzenekara. Lenke ének-
számai: Tele van a csipekővő virá-
gokkal, Szabad madárnak, Megzen-
tem a sarkadi bíronak - népdalok.
Csendesen, csak csendesen. Először
tavaszán. Ott ahol a Maros víz. Hat
nap óta. - Bálint Zoltán színmű:
Feketesárú cseresznye. Sejt, hal ne
ne feledd a szénaboglya fővébe. Va-
hamikér néked vittem. Erdő, erdő -
népdal.

9: A magyar parasztság története.
Csabó István dr. előadása.
9:20: Táncozós.

KEDD

December 28.
BUDAPEST I.

8:35: Délelőtti muzsika.
10:15: Zenekari muzsika.
11:15: Képzőművészeti Társulat: Párisi
László, Frank Lajos és Gémes Irén.
11:40: Divattudósítás.

12:10: A rádiózenekar műsorából. 1.
Huszár: Operett nyitány. 2. Hervé:
Nebántóvár - egyveleg. 3. Ernst
Fischer: Nagyvárosi romantika
közjáték. 4. Leonovics Dezső: Légy-
kőzölök. 5. Sándor: Jónó. Operett-
előadás. 6. Himegyveleg. 7. Maberö:
Alom - dal. 7. Wili: Harmoniká-
póka. 8. Ernst Fischer: Tándarab.
9: A Legárak fúvószenekara. Vezényel
Doroszlay Károly. Magyar indulók.
1. Ruitkay-Berkli: Eljen Magyar-
ország. 2. Siklósi István: Székely
induló. 3. Dorozslai Károly: Szent
István - induló. 4. ill. Gombóc
Gyula: Hajrá, előre. 5. Kieselbudi
Béla: Magyar snok. 6. Vasady Béla:
Ausztriai hátapredor. 7. Jákó: Dezső
induló. 8. Huszár: Nándor. Gyors-
hadtest.

3: Mielőtt Béla zenekari. Vezényel Vár-
helyi Antal. 1. Pianissimo: A corne-
villei harangok - nyitány. 2. Schu-
bert-Berté: Három a kislány -
egyveleg. 3. Johann Strauss: Ter-
fere - póka. 4. Ujvári József: Tan-
gószerenád. 5. Lehár. Cigányzene-
rend - keringő. 6. Thomas: Ray-
mond - nyitány.

Közben 3:50: Gyermekdelután. Kara-
csónyi mese. Irtá: Emödi Béla. A
dalbetűt szerzte Michany Ödon.
Előadja a gyermekszereplők Har-
sányi Gizel vezetésével.

4: Rozs Emil szalonegyüttese.
5: Magyar noták. Votizky Alice és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

6:20: Magyar noták. Csáky Kálmán és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

7:20: Magyar noták. Csáky Kálmán és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

8:20: Magyar noták. Csáky Kálmán és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

9:20: Magyar noták. Csáky Kálmán és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

10:20: Magyar noták. Csáky Kálmán és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

11:20: Magyar noták. Csáky Kálmán és
Mindszenti István énekel, kísérő Far-
kas József cigányzenekara. Votizky
Alice ének számai: Moconyi Mihály:
Félig borult az erdőre Ha az Isten
nem egymának teremtet - népdal. Beteg
a szeretőm - népdal. Votizky Alice:
Hidig öszi éjszakán. Kalmár Tibor
Hogy mondjam meg néked. Vass
György graf: Elvittek a szeretőmet.

HÉTI ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

BUDAPEST I.
8: Uzen az otthon.
8:25: Édeseti Torna. Reggeli zene.
7: (Közben) Hírek Közlemények.
8: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és szerb nyelven.
10: Hírek.
11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Haragszó Himnusz.
12:40: (Közben) Hírek.
1:30: Idejézés vizuálisjelentés.
1:30: Munkavédelem üzennek.
4:45: Idejézés hírek.
6:50: Hírek.
9:40: Hírek.
10:10: Hírek német, angol és francia
nyelven.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
10:40: Hírek.
KISEPLETEI ADÓALLOMÁS (415.5 m)
1:30-1:55: Gonduló deru.

CSÜTÖRTÖK

December 30.
BUDAPEST I.

10:15: Könyvú dalkomok.
11:15: A folyamok ívőszekere.
Közben 11:45: Fülöp István és
Károly Andor. Biliési Tivadar,
Döcs György, Hámosy Imre, Koröc
Endre, Mihályi Ernő, Sárdy János
Szilveszter, a rádiózenekar Raj-
ter Lajos vezényletével és a Földé-
nyl körös. Rendező: A. Balogh Pál.

10:20: Szabad egy táncra?
11:20: ... itt a vége. A rádiózenekart
vezényli Ferencsik János.
11:55: Isten velem ös-zentendő, Isten
hozzít! Esztergály. Vitez Somogyváry
Gyula komatörő.
12: Ejlére zúgnak a kenderes harangok,
majd Himnusz.
Utána: Vörösmarty Mihály: Szózat. -
Majd: Rákóczi-induló.
0:15-3: Böldegy Újvet, dal tane. mu-
szika közönlő az Újesztendő.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

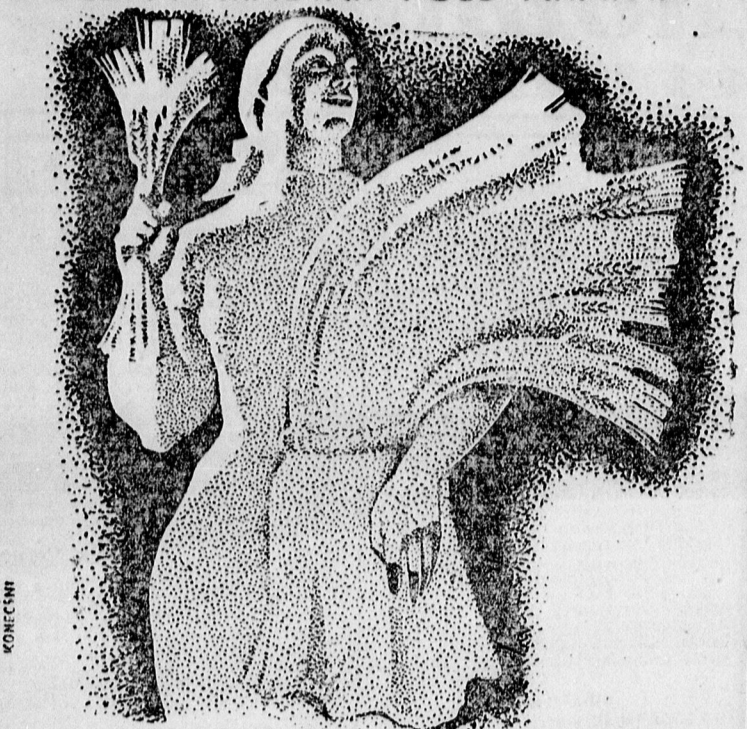
BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Gusztáv.
Szenelevek: Eisenstein - Laurisán
Lajos; Rosalinda - Szilveszter Mar-
tini; Adel - Raffai Erzs; Ida -
Borély Bulla; Alfréd - Páliszky
Zsigmond; Erke - Hámosy Imre.
9:10: Örök muzsika.
10:40: Hírek.

BUDAPEST II.
5-5:30: Hírek német, román, szlovák,
ruszin és horvát nyelven.
6: Az Operaház előadásának ism-
ertése.
6:45: Az Operaház előadásának köze-
vetlő. Döcs György, Operett három lei-
vásban. Esztergály vizuálisjelentés után
Írták Helner és Gence. Fordította:
Eva Lajos. Zenejét szerzette
Strauss János. Vezényel Rubanyi
Vilmos. Rendező: H. Oláh Guszt

A BUZA A MAGYAR FÖLD ARANYA

HELYEZZE PÉNZÉT BUZAKÖTVÉNYBE

Fáradtan nem szabad étkezni
és evés közben bosszankodni

Szervezetünk különféleképpen viselkedik az egyes tápanyagok felvétele után.

A legutóbbi városi közgyűlésen dr. Bodnár János rektor a táplálkozással kapcsolatban néhány nagyon érdekes adatot vetett fel. Éppen csak érintette a bizottsági tagok előtt, hogy a táplálkozásnak külön tudományága van. Valóban, sok komoly tudós mélyedt el az emberi élet e szűkebb, mégis ismeretlen rejtelme kutatásában. Rendkívül érdekes kutatásokat végeztek a német tudományegyetemek, melyek egyik kiválósága, dr. Fritz Kahn feltárta a hozzánem értők előtt is ezt a sok csodát rejtő területet. A kiváló professzor szerint amint a felfűtéses kályha csak fával, a széntüzelés csak szénrel ég jól, ugyanúgy a testnek is meghatározott összetételű tápanyagra van szüksége. A tápanyagok értékét aszerint határozzák meg, hogy mennyit tud abból a szervezet megemészteni. A szervezet rendelkezéséhez — mint ezt dr. Bodnár János rektor is említette a közgyűlésen — zsír, szénhidrát és fehérje van a szükség. Ezeknek a forrását illetően a lakások között nagyon tövisek a nézetek. A fekete kenyér egy kilónyi mennyiségben például 125 gramm fehérje van, de ebből csak 70 gr szívódik fel a szervezetbe, egy kiló fehérkenyérben 190 gramm fehérje van, amiből 80 gr szívódik fel.

Talán furcsán hat, de így van, hogy az izletesen elkészített, gondosan főzött ételek táplálóbbak. Például 100 gramm borsóból csak 60 grammot emészti meg, de ha főzés közben erőteljesen megkavarjuk a főzeléket és így a szemeket megfosztjuk finom hártájuktól, akkor már 80 gramm szívódik fel a szervezetbe. A házasszonya által sok szeretettel és a családtagok egyéni izlése szerint elkészített ebédnek sokkal nagyobb a tápértéke, mint annak, amelyet egy rosszkedvű szá-

kács kotyvaszt össze. A friss étel táplálóbb, mint ha hosszúideig állt. A kis adagokat a szervezet jobban kihasználja, mint a nagyokat. Ezért jobb gyakran és keveset enni.

Az egyoldalú táplálkozási emésztő mirigyünk hamar kifáradnak. Ha kenyeret magában eszünk, ennek tápanyagai csak félig szívódnak fel, a vajakenyér már 75 százaléka felhasználódik. A sajt fehérkenyérrel táplálóból, mint barnakenyérrel. Nagyon fontos, hogy változatos legyen az étrendünk. Egy patkányt három hét alatt meglehetősen jól, ha kizárólag kedvence elejét adjuk. Ehen hal mellett. — Mexikóban régen úgy végezték, hogy a bűnösöket, hogy bezárták őket és heteken át reggel, délben, este csak borjúsültet és édesbort kaptak. Pár hét alatt nyomorultul elpusztultak.

Reggel, ebéd után emésztőszerveink gyengén működnek, ezért könnyű ételeket, friss zsemlet együnk. A fáradt szervezet számára az ételeknek sokkal kisebb a tápértékük. Aki kimerülten ül le az ebédhez, az ételeknek csak a harmadnegyedét emészt meg. Ezért jobb, ha délben hazatérve nem ülünk azonnal asztalhoz, hanem előbb egy negyed órát pihenünk.

A gyenge szervezeti gyermek hízókúráját sokkal eredményesebbé tehetjük, ha étkezés előtt egy félórát fekszenek. Az ágyban elfogyasztott reggeli, ha utána még keveset heverészünk, lényegesen hízal.

Mennél gyorsabban fogyasztjuk el az ételt, annál rosszabbul használja a szervezet. Az étel jó ízre figyeljünk és semmiestére sem bosszankodjunk evés közben, ne vitatkozzunk étkezés alatt és ne foglalkozzunk mással, csak az evéssel. Ha megtesszük, ez a legégszétlenebb fogyókúra.

Igen fontos, hogy az étkezés kedélyes légkörben, jó hangulatban történjen. Aki az utolsó falat után rohan vissza a munkahelyére, annak sokkal kevesebb a haszna az ebédéből, mint aki ebéd után lepihen. Az emésztés nehéz munka és a szervezet csak akkor végzi el jól, ha nem kívánnak tőle más teljesítményeket is.

Más táplálékra van szüksége a szabadlevegőn és más az írodában dolgozó embernek. A nehéztel munkát végző ember káposztát, répát, babot, burgonyát, fekete kenyeret, erősen berántott levest, zsíros húst, szalonnát egyék. Az egész nap íróasztalnál ülő hivatalnok viszont kis mennyiségű, könnyű, fehérjédús táplálékot vegyen magához.

A levelek az emésztéshez szükséges vizet juttatják a szervezetbe és megkönnyítik a táplálék megemésztesét. Az étvágyfalatok fokozzák az emésztőszervek működését. A tápláló ételek a test kalória és fehérje szükségletét fedezik. A jóllakató táplálékfajták nagy terfogatuknál és nehezebb emészthetőségükkel fogva a jóllakottság érzetét keltik bennünk. A zsíros mártások, krémek, édességek, tejszínhab fékezik az emésztést és lassító hatásuk miatt meghosszabbítják a jóllakottság érzetét.

A fekete kávénak, likörnek és dohányának ugyyszólván semmi tápértéke nincs, de fokozzák a nyálkiválasztást és a gyomor munkát, erőteljesebb mozgásba hozzák a beleket. A tejet fehér véreket tartják. Az állati véren kívül nincs is tápérték fajta, amely

nincs is tápértékfajta, amely olyan gazdag volna különböző tápanyagokban, mint a tej. Az élelmiszerekben sokkal több a víz, mint gondoljuk. A kenyérnek csaknem fele, a húsnak háromnegyede, a tojásnak 65 százaléka, a tejnek 87 százaléka, a főzeléknek 87 százaléka, a főzelék-

A testünkben majdnem egy kiló foszfor van, ezt a húsból, tejből, kenyérből, burgonyából gyűjti össze a szervezet. Természetesen egyéb sók is vannak bennünk.

Az ember szervezete a húsból növényekből álló vegyes táplálkozást kíván. Nyers kosztos is lehet élni, de a szervezetnek őriási mennyiségű anyagra van ebből szüksége. A bél és emésztő mirigyek őriási többletmunkát végeznek a nyerskoszt feldolgozásával. A nyerskoszt tehát nem táplálkozásmód, hanem gyógy-mód. Különösen vízkóroságban szenvedő, vérkeringési zavarok miatt dagadt lábú és megnagyobbodott máj, szív és májbajosok, duzzadt izületű, köszvényesek, visszérsomóktól és különböző bőrbetegségektől szenvedők számára jó gyógy-mód. Ha az orvos előírja a nyerskosztot, bizonyos anyagcserebetegségeknél is jó hatású. A vegetáriánus táplálkozás már sokkal jobb, de az a hibája, hogy kevés kalóriát ad. Az ember motor számára legjobb üzemanyag keverék 70 gr fehérje, 500 gr zsír és 400 gr szénhidrát.

Ha valaki táplálkozásában változtatást akar keresztül vinni, legokosabban teszi, ha orvosától kér tanácsot és azt követi.

A fásítás terén Budapest után Debrecen következik

Debrecen úgy ismerték évtizedekkel ezelőtt, mint a poros várost. Híre volt, egészen rossz híre a debreceni pornak, melytől, mint mondogatták, valyogot köpnek a sétálgatók. A debreceni por elleni küzdelem megindult dr. Magoss György polgármestersége alatt, nagy ütemben folytatódott dr. Vásáry István polgármestersége idején és egyre-másra letűntek fás terek a városban és ezrelék ültették az utcákra a sorfákat.

Az elmúlt évtizedek alatt megváltozott a város képe, bár a fásítás és parkosítás üleme a háborús években nagyon csökkent, mégis elmondhatjuk, hogy a fásítás tekintetében Debrecen az ország második városa. Budapest után ugyanis a kimutatás szerint 80.000 fát ültettek az utak és terek szegélyezésére. — Debrecenben 50.000 fát ültettek ki. A csemetéket a városi kertészet nevelte és onnan kerültek az utcák, terek díszítésére. A kiültetésre került 50.000 fából 40.000 darabot már nem találni a helyen. A szárazság és a tolvajok elpusztították.

Pohl Ferenc tanácsos, akinek szívügye a város fásítása, parkosítása, elpanaszolta, hogy a város külső területein a fák és ezért szüntették is a fásítást, mert ellopják a karókat és kifördelik a gyenge fákat. Arra is van sokszor példa, hogy az erős nagy lombú fákat kifűrészelték, elhordják tüzelni. Ilyen körülmények mellett nem lehet tovább eredményesen folytatni a város fásítását, pedig még húsz-ezer fát kellene ültetni, hogy minden út és térség fával legyen szegélyezve. Ezek a fasorok a legjobb védekezést jelentik a por ellen és javítják a város levegőjét és szebbé varázsolják az utcákat.

Sajnos — mondotta a tanácsos — a perifériák népét nem nevelték a fák szeretetére, nem becsüli meg a fát a gyermek

sem, kifördeli gonoszkodásból, játékból, nem gondolt arra, hogy a fa Istennek árnyékot, jó levegőt biztosító ajándéka.

A város a fásításra sokat áldozott, sikerült is a belső területeket majdnem teljesen befásítani és ezzel lekötöni a port, a szél erejét. A szárazság nagyon sokat ártott, hiába jartak az öntöző kocsi, a száraz földben kiégett a fiatal fák.

Tekintettel arra, hogy dunántúli és erdélyi részeken nem díszfákat, hanem gyümölcsfákat ültetnek az utak mentére, megvalósítható — a Debrecenben is? — kérdeztük Pohl Ferenc tanácsostól.

Itt nagyon nehéz, mert mint mondtam, nem nevelték a fák szeretetére az embereket. Egy szem szilvára képesek kifördíteni a gyenge fácskát. A nyugati államokban alma, dió, cseresznye fasorok ékesítik az utak szegélyét. Nagy haszna van ezeknek a fáknak és sok helyen a gyümölcsfák jövedelméből tartják rendbe az utakat és építenek új utakat. Kiadják bérbe a fákat, gondozzák, ápolják és a szépség mellett nagy haszonra is tesznek szert. Igaz, hogy ezt csak ott lehet megcsinálni, ahol szeretik a fákat, ahol nem irtják, hanem gondozzák. A régi írárok bizonyítják, hogy szigorú rendeletekkel nevelték erre a népet, például a németek. Voltak fejedelemségek, ahol haláltbüntetés járt az utak szegélyére ültetett gyümölcsfák pusztítására. Az eredmény az lett, hogy pompás gyümölcsfasorok között robognak most az autók és felbecsülhetetlen értéket jelent a sok száz kilométeres fasorokon termő gyümölcs. Debrecenben a nagyobb forgalomtól mentes külső utcákon, tereken, ha számítnak, 20.000 gyümölcsfát lehet ültetni. Szébb mint a sörfa, termése, virágja kellemes, hasznos, de itt nem lehet felnevelni. A köztulajdonból közpárra lenne.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
DEBRECEN, FERENC JOZSEF-UT 23.
Cegtulajdonosok:
Sesztina Nagybakay Jenő és Nagybakay Antal
Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasáru cikkek nagy raktára.
Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

A 20.000 gyümölcsfa termését, normális idők árát számítva is egy millió pengőért lehetne értékesíteni. Ennyi pénz marad el, mert nem szertik a fát. Próbáltuk már a Hortobágyra vezető műút mentén a gyümölcsfa szegélyt, de még a várostól több kilométer távolságban lévő fasort is tördelték, alig van a fák közül néhány darab termőre forduló. Az a hiba főleg, hogy a tanyavilág fában szegény, nagy a becsülete a karónak, ostromnyelnek és ezért tördeli ki a fiatal fákat.

Panaszkodik Pohl Ferenc tanácsos a fák szerelmese, aki azt szeretné, ha városa, melynek szebbé tételén sokat munkálkodott — még szebb legyen. Virágos, fás, ligetes paradicsom, amivé lehetne is ez a nagy alföldi város, csak jobban kellene szeretni a fákat és jobban büntetni azokat, akik kifördelik az utak sorfáit.

A magyarok pedig nem maradtak el a kezdeményezés terén a nyugattól a fásítás tekintetében sem, hiszen az erdélyi országgyűlés 1810 körül már kimondta, hogy hasznos hűző fákkal kell szegélyezni az utakat városokban, falvakban és megyékben is. Erdélyben sikerült is a hasznos kezdeményezést megvalósítani, remek gyümölcsfasoros utak bizonyították. A Tiszántúl nem dicsekedhet.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Mikó László
posztónagykereskedő
Piac-u. 4.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván mélyen tisztelt vevőinek és kedves ismerőseinek

Vágó Sándor
férfi ruha és női kabát háza
Piac és Széchenyi-u. sarok

Szekerák Jenő

bor- és sörnagykereskedő

Kassai sörlerakat
Debrecen,
Széchenyi-u. 22.

Női télikabátot vattalinnal

ballonbéllel újévre még elkészítem méret után

P 660. Tegdes János

Iparkamara által ezüstéremmel kitüntetett női, úri és egyenruha szabómester,
Püspöki palota, Kálvin-tér 19.

